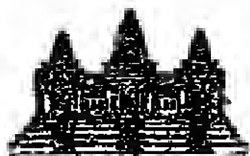
ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
និង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
បដ្ឋាន សត្តរសមភាគ
១១០

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ
ព.ស. ២៥១២

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សត្តរសមភាគ

១១០

ព.ស. ២៥១២

អភិធម្មបិដកេ
បដ្ឋានស្ស សត្តរសមោ ភាគោ
បច្ចនីយានុលោមប្បដ្ឋានំ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋានំ
នកុសលត្តិកេ កុសលត្តិកំ[1]

(១) នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ។បេ។ ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិបាកាព្យាកតំ កិរិយាព្យាកតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(២) នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

---

[1] ម. នកុសលត្តិកេ កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក
បដ្ឋាន សត្តរសមភាគ
បច្ចនីយានុលោមប្បដ្ឋាន

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋាន
នកុសលត្តិកៈ កុសលត្តិកៈ

(១) ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអកុសល ខន្ធ ២ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ២ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាវិបាកាព្យាក្រឹតផង ជាកិរិយាព្យាក្រឹតផង ។ ធម៌ ជាអកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២) ធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៣) ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។

(៤) ន កុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន កុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន កុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៥) ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

ធម៌ ជាកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

(៣) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៥ ។

(៤) ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

(៥) ធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(២) ន កុសលញ្ច ន អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៣) ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៣) ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង

អារម្មណប្បច្ចយា ។ នកុសលញ្ច នអកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

(៨) ហេតុយា អដ្ឋារស អារម្មណេ នវ អធិបតិយា អដ្ឋារស អវិគតេ អដ្ឋារស ។

(៩) នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ នកុសលញ្ច នអកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(១០) នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ បេ ។ នកុសលញ្ច នអកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។

(១១) នហេតុយា ឆ នអារម្មណេ ឆ នអធិបតិយា អដ្ឋារស នោវិគតេ ឆ ។

(១២) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឆ ។

(១៣) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឆ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

(៩) ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១១) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១២) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី មានសេចក្តីប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(១៤) នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។ នអព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា អព្យាកតោ ធម្មោ ... យាវ បញ្ច ។ នកុសលញ្ច នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ... យាវ តីណិ ។ នអកុសលញ្ច នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ... យាវ តីណិ ។ នកុសលញ្ច នអកុសលញ្ច ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា យាវ បញ្ច ។

(១៥) ហេតុយា ឆព្វីសតិ អារម្មណេ តេរស អវិគតេ ឆព្វីសតិ ។

(១៦) សំសដ្ឋវារេ ហេតុយា នវ ។ បេ ។ អវិគតេ នវ ។ បេ ។

(១៤) ធម៌ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ... មានវារៈ ៥ ក្នុងបទ១ណា ។ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ... មានវារៈ ៣ ក្នុងបទ១ណា ។ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ... មានវារៈ ៥ ក្នុងបទ១ណា ។ ធម៌ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបទ១ណា ។

(១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៦ ។

(១៦) វែកទានីសំសដ្ឋវារៈ ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បេ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បេ ។

(១៧) នកុសលោ ធម្មោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នកុសលោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នកុសលោ ធម្មោ អកុសលស្ស ច អព្យាកតស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអកុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នអព្យាកតោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ នកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នអកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នកុសលោ ច នអកុសលោ ច ធម្មា អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

(១៨) នកុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នអកុសលោ ធម្មោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នអព្យាកតោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

(១៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសលផង ជាអព្យាក្រឹតផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៨) ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

តីណិ ។ នកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ នកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ នកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នអកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ នអកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ នអកុសលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មា អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នកុសលោ ច នអកុសលោ ច ធម្មា កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(១៩) ហេតុយា អដ្ឋារស អារម្មណេ អដ្ឋារស អធិបតិយា តេវីស អវិគតេ ទ្វាវីស ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្វំ ។

មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២២ ។

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យបញ្ហាវារៈពិស្តារផងចុះ ។

នវេទនាត្តិកេ វេទនាត្តិកំ[១]

[២០] ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២១] ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២២] ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ

១ ម. នវេទនាត្តិកេ វេទនាត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នវេទនាត្តិកៈ វេទនាត្តិកៈ

[២០] ធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២១] ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២២] ធម៌ ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

[៦៣] ហេតុយា ឯកាវីស អធិបតិយា ឯកាវីស អវិគតេ ឯកាវីស ។

នវិបាកត្តិកេ វិបាកត្តិកំ[១]

[៦៤] ន វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ ន វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

១ ម. នវិបាកត្តិកេ វិបាកត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខ មិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខ មិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

(៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នវិបាកត្តិកៈ វិបាកត្តិកៈ

(៦៤) ធម៌ ជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ ជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌មិនមែនជាវិបាក ទាំងមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌មិនមែនជាវិបាក ទាំងមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាមិនមែនវិបាក ទាំងមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(២៨) ហេតុយា ទ្វាវីស ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ(១)

(២៩) ន ឧបាទិន្នុបាទានិយំ(២) ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ឧបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

---

១ ម. នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នឧបាទិន្នុបាទានិយំ ។

(២៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២២ ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(២៩) ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ន អនុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ឧបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ន អនុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(២៧) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ
សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ[1]

(២៨) ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

១ ឱ. នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ
សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(២៨) ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង និងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង និងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

តីណិ ។ ន អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។ ន អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(២៩) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

នវិតក្កត្តិកេ វិតក្កត្តិកំ[១]

(៣០) ន សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។ ន អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។

១ ម. នវិតក្កត្តិកេ វិតក្កត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ ដែលសៅហ្មង ទាំងគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នវិតក្កត្តិកៈ វិតក្កត្តិកៈ

(៣០) ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈ និងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈ និងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ន អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៣១) ហេតុយា ឯកូនបញ្ញាស ។

នបីតិត្តិកេ បីតិត្តិកំ[1]

(៣២) ន បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។ ន សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។ ន ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។

(៣៣) ហេតុយា អដ្ឋវីស ។

នទស្សនត្តិកេ ទស្សនត្តិកំ[2]

(៣៤) ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

១ ម. នបីតិត្តិកេ បីតិត្តិកម្បិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នទស្សនត្តិកេ ទស្សនត្តិកម្បិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៣១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤៩ ។

នបីតិត្តិកៈ បីតិត្តិកៈ

(៣២) ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៣៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ។

នទស្សនត្តិកៈ ទស្សនត្តិកៈ

(៣៤) ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

តីណិ ។ ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។ បញ្ញ ។

(៣៥) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ(១)

(៣៦) ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៧) ហេតុយា ឆព្វីស ។

១ ម. ទស្សនេន ... ហេតុកត្តិកំ ន ទិស្សតិ ។

មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ មានវារៈ ៩ ។

(៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

(៣៦) ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៦ ។

នអាចយគាមិត្តិកេ អាចយគាមិត្តិកំ[១]

(៣៨) នអាចយគាមី ធម្មំ បដិច្ច អបចយគាមី[២] ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អដ្ឋារស ។

នសេក្ខត្តិកេ សេក្ខត្តិកំ[៣]

(៣៩) នសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អដ្ឋារស ។

នបរិត្តត្តិកេ បរិត្តត្តិកំ[៤]

(៤០) នបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វាវីស ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកេ បរិត្តារម្មណត្តិកំ[៥]

(៤១) នបរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តេរស ។

នហីនត្តិកេ ហីនត្តិកំ[៦]

(៤២) នហីនំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អដ្ឋារស ។

---

១ ម. នអាចយគាមិត្តិកេ អាចយគាមិត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. អាចយគាមី ធម្មោ ។ ៣ ម. នសេក្ខត្តិកេ សេក្ខត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម. នបរិត្តត្តិកេ បរិត្តត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៥ ម. នបរិត្តារម្មណត្តិកេ បរិត្តារម្មណត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៦ ម នហីនត្តិកេ ហីនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នអាចយគាមិត្តិកៈ អាចយគាមិត្តិកៈ

(៣៨) ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ដោយកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៨ ។

នសេក្ខត្តិកៈ សេក្ខត្តិកៈ

(៣៩) ធម៌ ជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៨ ។

នបរិត្តត្តិកៈ បរិត្តត្តិកៈ

(៤០) ធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២២ ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកៈ បរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(៤១) ធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៣ ។

នហីនត្តិកៈ ហីនត្តិកៈ

(៤២) ធម៌ ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៨ ។

នមិច្ឆត្តត្តិកេ មិច្ឆត្តត្តិកំ[១]

(៤៣) នមិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អដ្ឋារស ។

នមគ្គារម្មណត្តិកេ មគ្គារម្មណត្តិកំ[២]

(៤៤) នមគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទស ។

នឧប្បន្នត្តិកេ ឧប្បន្នត្តិកំ[៣]

(៤៥) នអនុប្បន្នោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នឧប្បាទី ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអនុប្បន្នោ ច នឧប្បាទី ច ធម្មា ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៦) ហេតុយា តីណិ ។

នអតីតត្តិកេ អតីតត្តិកំ[៤]

(៤៧) នអតីតោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស

---

១ ម. នមិច្ឆត្តត្តិកេ មិច្ឆត្តត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នមគ្គា . . . ណត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នឧប្ប . . . ន្នត្តិកន្តិ នទិស្សតិ ។ ៤ ម. នអតីតត្តិកេ អតីតត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នមិច្ឆត្តត្តិកៈ មិច្ឆត្តត្តិកៈ

(៤៣) ធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពមិនខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៨ ។

នមគ្គារម្មណត្តិកៈ មគ្គារម្មណត្តិកៈ

(៤៤) ធម៌ មានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១០ ។

នឧប្បន្នត្តិកៈ ឧប្បន្នត្តិកៈ

(៤៥) ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនប្រុងកើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងក្តី មិនប្រុងកើតឡើងក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នអតីតត្តិកៈ អតីតត្តិកៈ

(៤៧) ធម៌ មិនមែនជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន

ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន អនាគតោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន អតីតោ ច ន អនាគតោ ច ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៨] ហេតុយា តីណិ ។

នអតីតារម្មណត្តិកេ អតីតារម្មណត្តិកំ[១]

[៤៩] ន អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ន បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

១ ម. នអតីតារម្មណត្តិកេ អតីតារម្មណត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអតីតក្តី មិនមែនជាអនាគតក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នអតីតារម្មណត្តិកៈ អតីតារម្មណត្តិកៈ

[៤៩] ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៨០) ហេតុយា បណ្ណរស ។

នអជ្ឈត្តត្តិកេ អជ្ឈត្តត្តិកំ[១]

(៨១) ន អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៨២) ហេតុយា ទ្វេ ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកេ អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ[២]

(៨៣) ន អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ន ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

(៨៤) ហេតុយា ឆ ។

១ ម. នអជ្ឈត្តត្តិកេ អជ្ឈត្តត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអជ្ឈត្តា ... ណត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ៣ ។

(៨០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ១៥ ។

នអជ្ឈត្តត្តិកៈ អជ្ឈត្តត្តិកៈ

(៨១) ធម៌ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ។ ធម៌ ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ។

(៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ២ ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

(៨៣) ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ២ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ២ ។

(៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ៦ ។

នសនិទស្សនត្តិកេ សនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៨៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា

១ ឱ. នសនិទស្សន ។ បេ ។ ត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកៈ សនិទស្សនត្តិកៈ

(៨៨) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៥៦) ហេតុយា បញ្ចត្តឹស ។

បញ្ហាវារោ វិត្ថារេតព្វោ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៥៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ។

បណ្ឌិត គប្បី (សំដែង) បញ្ហាវារៈឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមត្តិកបដ្ឋាន ។

បច្ចនីយានុលោមទុកប្បដ្ឋានំ

នហេតុទុកេ ហេតុទុកំ[១]

(៤៧) នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុញ្ច[២] ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុញ្ច ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុញ្ច ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នហេតុទុកេ ហេតុទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុំ ច ននហេតុំ ច ។

បច្ចនីយានុលោមទុកប្បដ្ឋាន

នហេតុទុកៈ ហេតុទុកៈ

(៤៧) ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

នសហេតុកទុកេ សហេតុកទុកំ[១]

(៨៩) ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន សហេតុកញ្ច ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សហេតុកញ្ច ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

១ ម. នសហេតុកទុកេ សហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បណ្ឌិតគប្បី (សំដែង) នូវសហជាតវារៈ និងបញ្ហាវារៈ ឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

នសហេតុកទុកៈ សហេតុកទុកៈ

(៨៩) ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន សហេតុកញ្ច ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៦០) ហេតុយា នវ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកេ ហេតុសម្បយុត្តទុកំ[១]

(៦១) ន ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦២) ហេតុយា នវ ។

នហេតុសហេតុកទុកេ ហេតុសហេតុកទុកំ[២]

(៦៣) ន ហេតុញ្ចេវ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៤) ហេតុយា នវ ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ[៣]

(៦៥) ន ហេតុញ្ចេវ ន ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច[៤] ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នហេតុសម្បយុត្តទុកេ ហេតុសម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុសហេតុកទុកេ ហេតុសហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នហេតុ ... សម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម. ន ហេតុវិប្បយុត្តំ ច ។

ធម៌ ប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៦១) ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុសហេតុកទុកៈ ហេតុសហេតុកទុកៈ

(៦៣) ធម៌ ជាហេតុ ទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៦៥) ធម៌ ជាហេតុ ទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦) ហេតុយា នវ ។

នហេតុនសហេតុកទុកេ នហេតុសហេតុកទុកំ(១)

(៦៧) ន ហេតុំ ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៨) ហេតុយា នវ ។

នសប្បច្ចយទុកេ សប្បច្ចយទុកំ(២)

(៦៩) ន អប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧០) ហេតុយា ឯកំ ។

នសង្ខតទុកេ សង្ខតទុកំ(៣)

(៧១) ន អសង្ខតំ ធម្មំ បដិច្ច សង្ខតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧២) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នហេតុ ... សហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសប្បច្ចយ ... ទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសង្ខតទុកេ សង្ខតទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុនសហេតុកទុកៈ នហេតុសហេតុកទុកៈ

(៦៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសប្បច្ចយទុកៈ សប្បច្ចយទុកៈ

(៦៩) ធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសង្ខតទុកៈ សង្ខតទុកៈ

(៧១) ធម៌ ដែលមានបច្ច័យតាក់តែង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមានបច្ច័យតាក់តែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសនិទស្សនទុកេ សនិទស្សនទុកំ(១)

(៧៣) នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៤) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៥) នសនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧៦) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៧) នសនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

១ ម. នសនិទស្សនទុកេ សនិទស្សនទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនទុកៈ សនិទស្សនទុកៈ

(៧៣) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញក្តី មិនប្រកបដោយការឃើញក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៥) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៧) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

នសប្បដិឃទុកេ សប្បដិឃទុកំ[១]

(៧៨) ន សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន សប្បដិឃញ្ច ន អប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៧៩) ហេតុយា នវ ។

នរូបីទុកេ រូបីទុកំ[២]

(៨០) ន រូបិំ ធម្មំ បដិច្ច រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសប្បដិឃទុកេ សប្បដិឃទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នរូបីទុកេ រូបីទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសប្បដិឃទុកៈ សប្បដិឃទុកៈ

(៧៨) ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នរូបីទុកៈ រូបីទុកៈ

(៨០) ធម៌ មានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤១) ហេតុយា ទេ ។

នលោកិយទុកេ លោកិយទុកំ(១)

(៤២) ន លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ន លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ន លោកិយញ្ច ន លោកុត្តរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៣) ហេតុយា បញ្ច ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ(២)

(៤៤) ន កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិ វិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៥) ហេតុយា ទេ ។

នអាសវទុកេ អាសវទុកំ(៣)

(៤៦) ន អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ

១ ម. នលោកិយទុកេ លោកិយទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នអាសវទុកេ អាសវទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

(៤១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នលោកិយទុកៈ លោកិយទុកៈ

(៤២) ធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាលោកិយក្តី ជាលោកុត្តរៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយផង មិនមែនជាលោកុត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

(៤៤) ធម៌ ដែលគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណនីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណនីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នអាសវទុកៈ អាសវទុកៈ

(៤៦) ធម៌ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អាសវញ្ច ន នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៨៧) ហេតុយា នវ ។

នសាសវទុកេ សាសវទុកំ[១]

(៨៨) ន សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

១ ម. នសាសវទុកេ សាសវទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ធម៌ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសាសវទុកៈ សាសវទុកៈ

(៨៨) ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ច អនាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នសាសវញ្ច នអនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៨៩) ហេតុយា បញ្ច ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកេ អាសវសម្បយុត្តទុកំ[1]

(៩០) នអាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩១) ហេតុយា ឯកំ ។

នអាសវសាសវទុកេ អាសវសាសវទុកំ[2]

(៩២) នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច[3] ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៣) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នអាសវសម្បយុត្តទុកេ អាសវសម្បយុត្តទុកាត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអាសវសាសវទុកេ អាសវសាសវទុកាត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. ន អាសវំ ប ។

ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈក្ដី មិនមានអាសវៈក្ដី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកៈ អាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(៩០) ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នអាសវសាសវទុកៈ អាសវសាសវទុកៈ

(៩២) ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកេ អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ(១)

(៩៤) ន អាសវញ្ចេវ ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៥) ហេតុយា ឯកំ ។

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកេ អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ(២)

(៩៦) អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៧) ហេតុយា បញ្ច ។

នគោច្ឆកទុកេ នគោច្ឆកទុកំ(៣)

(៩៨) ន សញ្ញោជនំ(៤) ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច ឱឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

១ ម. នអាសវអាសវ ... សម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. អាសវវិប្បយុត្ត ... សាសវទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នគោច្ឆកទុកេ នគោច្ឆកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម. ន សំយោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សំយោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ។

នអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(៩៤) ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកៈ អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

(៩៦) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ និងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ និងមិនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នគោច្ឆកទុកៈ នគោច្ឆកទុកៈ

(៩៨) ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាឱឃៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន យោគំ ធម្មំ បដិច្ច យោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន បរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសារម្មណទុកេ សារម្មណទុកំ[1]

(៩៩) ន សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ ច អនារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន សារម្មណញ្ច ន អនារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១០០) ហេតុយា នវ ។

---

១ ម. នសារម្មណទុកេ សារម្មណទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ ជាយោគៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជានីវរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាបរាមាសៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នសារម្មណទុកៈ សារម្មណទុកៈ

(៩៩) ធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌មិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ក្តី មិនមានអារម្មណ៍ក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ផង មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តទុកេ ចិត្តទុកំ(១)

(១០១) ន ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ន នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ ន ចិត្តញ្ច ននោចិត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

(១០២) ហេតុយា បញ្ច ។

នចេតសិកទុកេ ចេតសិកទុកំ(២)

(១០៣) ន ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៤ ហេតុយា នវ ។

១ ម. នចិត្តទុកេ ចិត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចេតសិកទុកេ ចេតសិកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នចិត្តទុកៈ ចិត្តទុកៈ

(១០១) ធម៌ ជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាចិត្តក្តី មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្តផង មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១០២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នចេតសិកទុកៈ ចេតសិកទុកៈ

(១០៣) ធម៌ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាចេតសិកក្តី មិនមានជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកេ ចិត្តសម្បយុត្តទុកំ(១)

(១០៥) ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។បេ។

(១០៦) ហេតុយា នវ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកេ ចិត្តសំសដ្ឋទុកំ(២)

(១០៧) ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

១ ម. នចិត្តសម្បយុត្តទុកេ ចិត្តសម្បយុត្តទុកំ ន វិស្សជ្ជិតំ ។ ២ ម. នចិត្តសំសដ្ឋទុកេ ចិត្តសំសដ្ឋទុកំ ន វិស្សជ្ជិតំ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ ចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

(១០៥) ធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយចិត្តក្តី ប្រាសចាកចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយចិត្តក្តី ប្រាសចាកចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។

(១០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ ចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

(១០៧) ធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋោ ច ចិត្តវិសំសដ្ឋោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៨) ហេតុយា នវ ។

នចិត្តសមុដ្ឋានទុកេ ចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ[1]

(១០៩) ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១០) ហេតុយា នវ ។

នចិត្តសហភុទុកេ ចិត្តសហភុទុកំ[2]

(១១១) ន ចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

១ ម. នចិត្តសមុដ្ឋានទុកេ ចិត្តសមុដ្ឋានទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចិត្តសហភុទុកេ ចិត្តសហភុទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ ប្រាសចាកការប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្តក្តី ប្រាសចាកការប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ ចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ

(១០៩) ធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្តក្តី មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសហភូទុកៈ ចិត្តសហភូទុកៈ

(១១១) ធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១២) ហេតុយា នវ ។

នចិត្តានុបរិវត្តិទុកេ ចិត្តានុបរិវត្តិទុកំ[១]

(១១៣) ន ចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តានុបរិវត្តី ច នោចិត្តានុបរិវត្តី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៤) ហេតុយា នវ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកេ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកំ[២]

(១១៥) ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦) ហេតុយា នវ ។

---

១ ឱ. នចិត្តានុបរិវត្តិទុកេ ចិត្តានុបរិវត្តិទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកេ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្តក្តី មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ ចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ

(១១៣) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តក្តី មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ

(១១៥) ធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកេ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកំ

(១១៧) ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៨) ហេតុយា នវ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកេ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ(១)

(១១៩) ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២០) ហេតុយា នវ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកេ អជ្ឈត្តិកទុកំ(២)

(១២១) ន អជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

---

១ ម. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកេ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។
២ ម. នអជ្ឈត្តិកទុកេ អជ្ឈត្តិកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកៈ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកៈ

(១១៧) ធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

(១១៩) ធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកៈ អជ្ឈត្តិកទុកៈ

(១២១) ធម៌ ជាខាងក្នុង អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១២២) ហេតុយា នវ ។

នឧបាទាទុកេ ឧបាទាទុកំ[១]

(១២៣) ន ឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៤) ហេតុយា បញ្ច ។

នឧបាទិន្នទុកេ ឧបាទិន្នទុកំ[២]

(១២៥) ន ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៦) ហេតុយា បញ្ច ។

នឧបាទានគោច្ឆកទុកេ ឧបាទានគោច្ឆកទុកំ[៣]

(១២៧) ន ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

នកិលេសគោច្ឆកទុកេ កិលេសគោច្ឆកទុកំ[៤]

(១២៨) ន កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

---

១ ម. នឧបាទាទុកេ ឧបាទាទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នឧបាទិន្នទុកេ ឧបាទិន្នទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នឧបាទានគោច្ឆកទុកេ ឧបាទានគោច្ឆកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម. នកិលេសគោច្ឆកទុកេ កិលេសគោច្ឆកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(១៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នឧបាទាទុកៈ ឧបាទាទុកៈ

(១៦៣) ធម៌ ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នឧបាទិន្នទុកៈ ឧបាទិន្នទុកៈ

(១៦៥) ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ ឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

(១៦៧) ធម៌ ជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

នកិលេសគោច្ឆកទុកៈ កិលេសគោច្ឆកទុកៈ

(១៦៨) ធម៌ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកិលេស កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកេ ទស្សនេនបហាតព្វទុកំ(១)

(១២៩) ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ ច នទស្សនេនបហាតព្វោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ទស្សនេន បហាតព្វញ្ច ន នទស្សនេន បហាតព្វញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៣០) ហេតុយា បញ្ច ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកេ ភាវនាយបហាតព្វទុកំ(២)

(១៣១) ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ឱ. នទស្សនេនបហាតព្វទុកេ ទស្សនេនបហាតព្វទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. នភាវនាយបហាតព្វទុកេ ភាវនាយបហាតព្វទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ ទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

(១២៩) ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកៈ ភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

(១៣១) ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣២) ហេតុយា បញ្ច ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកេ
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ(១)

(១៣៣) ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៤) ហេតុយា ទ្វេ ។

នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកេ
ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកំ(២)

(១៣៥) ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៦) ហេតុយា ទ្វេ ។

នសវិតក្កទុកេ សវិតក្កទុកំ(៣)

(១៣៧) ន សវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សវិតក្កំ ធម្មំ

១ ម. នទស្សនេនបហាតព្វ ... ហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នភាវនាយ-បហាតព្វ ... ហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសវិតក្កទុកេ សវិតក្កទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(១៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(១៣៣) ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ
ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(១៣៥) ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសវិតក្កទុកៈ សវិតក្កទុកៈ

(១៣៧) ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ

បដិច្ច អវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆសវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ច អវិតក្កោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆអវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆអវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆអវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ច អវិតក្កោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឆសវិតក្កញ្ច ឆអវិតក្កញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆសវិតក្កញ្ច ឆអវិតក្កញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆសវិតក្កញ្ច ឆអវិតក្កញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ច អវិតក្កោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៨) ហេតុយា នវ ។

នសវិចារទុកោ សវិចារទុកំ[1]

(១៣៩) ឆសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នសវិចារទុកេ សវិចារទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

៦០
អភិធម្មបិដក បច្ចនីយានុលោមបដ្ឋាន

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈក្តី មិនមានវិតក្កៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈក្តី មិនមានវិតក្កៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈផង មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈផង មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈក្តី មិនមានវិតក្កៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈផង មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសវិចារទុកៈ សវិចារទុកៈ

(១៣៩) ធម៌ ប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦០) ហេតុយា នវ ។

នសប្បីតិកទុកេ សប្បីតិកទុកំ[១]

(១៦១) ន សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦២) ហេតុយា នវ ។

នបីតិសហគតទុកេ បីតិសហគតទុកំ[២]

(១៦៣) ន បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៤) ហេតុយា នវ ។

នសុខសហគតទុកេ សុខសហគតទុកំ[៣]

(១៦៥) ន សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៦) ហេតុយា នវ ។

---

១ ម. នសប្បីតិកទុកេ សប្បីតិកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នបីតិសហគតទុកេ បីតិសហគតទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសុខសហគតទុកេ សុខសហគតទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(១៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសប្បីតិកទុកៈ សប្បីតិកទុកៈ

(១៦១) ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នបីតិសហគតទុកៈ បីតិសហគតទុកៈ

(១៦៣) ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសុខសហគតទុកៈ សុខសហគតទុកៈ

(១៦៥) ធម៌ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកេ ឧបេក្ខាសហគតទុកំ[១]

(១៦៧) នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច នឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ច នឧបេក្ខាសហគតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ននឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច នឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នឧបេក្ខាសហគតញ្ច ននឧបេក្ខាសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នឧបេក្ខាសហគតញ្ច ននឧបេក្ខាសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នឧបេក្ខាសហគតញ្ច ននឧបេក្ខាសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ច នឧបេក្ខាសហគតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១៦៨) ហេតុយា នវ ។

១ ម. នឧបេក្ខាសហគតទុកេ ឧបេក្ខាសហគតទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកៈ ឧបេក្ខាសហគតទុកៈ

(១៦៧) ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី មិនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង មិនមែនជាមិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង មិនមែនជាមិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី មិនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង មិនមែនជាមិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

(១៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ។

នកាមាវចរទុកេ កាមាវចរទុកំ[១]

(១៦៩) ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ន កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កាមាវចរោ ច ន កាមាវចរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ន កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន កាមាវចរញ្ច ន ន កាមាវចរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១៧០) ហេតុយា នវ ។

នរូបាវចរទុកេ រូបាវចរទុកំ[២]

(១៧១) ន រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច រូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៧២) ហេតុយា នវ ។

១ ម. នកាមាវចរទុកេ កាមាវចរទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នរូបាវចរទុកេ រូបាវចរទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នកាមាវចរទុកៈ កាមាវចរទុកៈ

(១៦៩) ធម៌ ជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកាមាវចរក្តី មិនមែនជាកាមាវចរក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរផង មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នរូបាវចរទុកៈ រូបាវចរទុកៈ

(១៧១) ធម៌ ជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នអរូបាវចរទុកេ អរូបាវចរទុកំ[1]

(១៨៣) ន អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ន អរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៨៤) ហេតុយា បញ្ច ។

នបរិយាបន្នទុកេ បរិយាបន្នទុកំ[2]

(១៨៥) ន បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ន បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ ន បរិយាបន្នញ្ច ន អបរិយាបន្នញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

(១៨៦) ហេតុយា បញ្ច ។

ននិយ្យានិកទុកេ និយ្យានិកទុកំ[3]

(១៨៧) ន និយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ ន អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ ធម្មោ

[1] ម. នអរូបាវចរទុកេ អរូបាវចរទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ [2] ម. នបរិយាបន្នទុកេ បរិយាបន្នទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ [3] ម. ននិយ្យានិកទុកេ និយ្យានិកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នអរូបាវចរទុកៈ អរូបាវចរទុកៈ

(១៨៣) ធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

នបរិយាបន្នទុកៈ បរិយាបន្នទុកៈ

(១៨៥) ធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈផង មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(១៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

ននិយ្យានិកទុកៈ និយ្យានិកទុកៈ

(១៨៧) ធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជានិយ្យានិកៈ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន និយ្យានិកញ្ច ន អនិយ្យានិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៥៨) ហេតុយា បញ្ច ។

ននិយតទុកេ និយតទុកំ[១]

(១៥៩) ន និយតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន និយតញ្ច ន អនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៦០) ហេតុយា បញ្ច ។

នសឧត្តរទុកេ សឧត្តរទុកំ[២]

(១៦១) ន សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច សឧត្តរោ ច អនុត្តរោ ច ធម្មា

១ ម. ននិយតទុកេ និយតទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសឧត្តរទុកេ សឧត្តរទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈផង មិនមែនជាមិនមែនជានិយ្យានិកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៥៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ននិយតទុកៈ និយតទុកៈ

(១៥៩) ធម៌ ជាអនិយតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាអនិយតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិយតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអនិយតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយតៈផង មិនមែនជាអនិយតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នសឧត្តរទុកៈ សឧត្តរទុកៈ

(១៦១) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈក្តី មិនជាឧត្តរៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នសឧត្តរញ្ច នអនុត្តរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៦២) ហេតុយា បញ្ច ។

នសរណទុកេ សរណទុកំ[1]

(១៦៣) នសរណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអរណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នសរណញ្ច នអរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៦៤) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

(១៦៥) នសរណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ នអរណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នសរណទុកេ សរណទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាឧត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នសរណទុកៈ សរណទុកៈ

(១៦៣) ធម៌ មិនមែនជារណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជារណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជារណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈផង មិនមែនជាមិនមានរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(១៦៥) ធម៌ មិនមែនជារណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(១៦៧) នសរណោ ធម្មោ អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអរណោ ធម្មោ អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នអរណោ ធម្មោ សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នអរណោ ធម្មោ សរណស្ស ច អរណស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៦៨) នសរណោ ធម្មោ សរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នសរណោ ធម្មោ អរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអរណោ ធម្មោ អរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នអរណោ ធម្មោ សរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៦៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(១៦៧) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈផង មិនមានរណៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៨) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១៦៩) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

(១៧០) នសរណោ ធម្មោ សរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៧១) នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត នោវិគតេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

(១៦៩) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(១៧០) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ... ដោយបុរេជាតបច្ច័យ ។

(១៧១) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ លោកបានរាប់ហើយ យ៉ាងណា គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមទុកបដ្ឋាន ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ

នហេតុទុកនកុសលត្តិកេ ហេតុទុកកុសលត្តិកំ(១)

(១៧២) នហេតុំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ កុសលោ ច នហេតុ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៧៣) ហេតុយា តីណិ ។

(១៧៤) នហេតុំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

(១៧៥) នហេតុំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ នអព្យាកតញ្ច ននហេតុំ នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ឱ. នហេតុទុកនកុសលត្តិកេ ហេតុទុកកុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

នហេតុទុកនកុសលត្តិកៈ ហេតុទុកកុសលត្តិកៈ

(១៧២) ធម៌ ជាហេតុ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ជាកុសលក្តី មិនមែនជាហេតុ ជាកុសលក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៧៤) ធម៌ ជាហេតុ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

(១៧៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧៦) ហេតុយា តីណិ ។

នសហេតុកទុកនកុសលត្តិកេ
សហេតុកទុកកុសលត្តិកំ[១]

(១៧៧) នសហេតុកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៧៨) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៧៩) នសហេតុកំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

(១៨០) នសហេតុកំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអហេតុកំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសហេតុកំ នអព្យាកតញ្ច នអហេតុកំ នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នសហេតុកទុកនកុសលត្តិកេ សហេតុកទុកកុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(១៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសហេតុកទុកនកុសលត្តិកៈ
សហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

(១៧៧) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៧៩) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអកុសល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

(១៨០) ធម៌ មិនមានហេតុ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានហេតុ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានហេតុ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៨១) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកេ
ហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ(១)

(១៨២) នហេតុសម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ។ បេ ។

នហេតុសហេតុកទុកនកុសលត្តិកេ
ហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកំ(២)

(១៨៣) នហេតុ ចេវ នអហេតុកោ ច(៣) នកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ... សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ ... ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច កុសលស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស កុសលស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នអហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច នកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

១ ម. នហេតុសម្បយុត្តទុក ... កុសលត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុសហេតុកទុក ... កុសលត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. ន ហេតុ ចេវ ន អហេតុកោ ន កុសលោ ធម្មោ ។

(១៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកៈ
ហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

(១៨២) ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាកុសល ។ បេ ។

នហេតុសហេតុកទុកនកុសលត្តិកៈ
ហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

(១៨៣) ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ... នៃធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផងមិនមែនជាហេតុ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសលផង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផងមិនមែនជាហេតុ ជាកុសលផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

តីណិ ។ នហេតុ ចេវ នអហេតុកោ ច នកុសលោ ច នអហេតុកោ ចេវ ននហេតុ ច នកុសលោ ច ធម្មា ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ សព្វត្ថ នវ បញ្ហា ។

(១៨៤) នហេតុ ចេវ នអហេតុកោ ច នអកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ នវ បញ្ហា ។

(១៨៥) នហេតុ ចេវ នអហេតុកោ ច នអព្យា-កតោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច អព្យា-កតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ តីណិ ។ នវ បញ្ហា ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកេ
ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិក[1]

(១៨៦) នហេតុ ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តោ ច នកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច

[1] ម. នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ គួរធ្វើទាំងអស់ មានបញ្ហា ៩ ។

(១៨៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បញ្ហា ៩ ។

(១៨៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ មានវារៈ ៣ ។ មានបញ្ហា ៩ ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកៈ
ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

(១៨៦) ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ

កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ នវ បញ្ហា កាតព្វា ។

(១៨៧) នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ន- អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ នវ បញ្ហា កាតព្វា ។

(១៨៨) នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ន- អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នវ បញ្ហា កាតព្វា ។

នហេតុនសហេតុកទុកនកុសលត្តិកេ
នហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកំ (១)

(១៨៩) នហេតុំ នសហេតុកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៩០) ហេតុយា ឯកំ ។

១ ម. នហេតុនសហេតុកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បញ្ហា ៩ ប្រការ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

(១៨៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ផងប្រកបដោយហេតុ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បញ្ហា ៩ ប្រការ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

(១៨៨) ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ផងប្រកបដោយហេតុ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បញ្ហា ៩ ប្រការ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

នហេតុនសហេតុកទុកនកុសលត្តិកៈ
នហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

(១៨៩) ធម៌ មិនមែនជាហេតុកែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអកុសល ក៏ផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ នឹងហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៩១) ន ហេតុំ ន សហេតុកំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៩២) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៩៣) ន នហេតុំ ន អហេតុកំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៩៤) ហេតុយា ឯកំ ។

នសប្បច្ចយទុកនកុសលត្តិកេ

សប្បច្ចយទុកកុសលត្តិកំ[១]

(១៩៥) ន អប្បច្ចយំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សប្បច្ចយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៩៦) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៩៧) ន អប្បច្ចយំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សប្បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៩៨) ហេតុយា ឯកំ ។

១ ម. នសប្បច្ចយទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(១៩១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអកុសល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៩២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៩៣) ធម៌ មិនមែនជាហេតុមិនមានហេតុ ជាអព្យាកតៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៩៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសប្បច្ចយទុកនកុសលត្តិកៈ

សប្បច្ចយទុកកុសលត្តិកៈ

(១៩៥) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាកុសល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៩៧) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាអកុសល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៩៩) ន អប្បច្ចយំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២០០) ហេតុយា ឯកំ ។

នសង្ខតទុកនកុសលត្តិកេ

សង្ខតទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២០១) ន អសង្ខតំ ។បេ។

នសនិទស្សនទុកនកុសលត្តិកេ

សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកំ[២]

(២០២) ន សនិទស្សនំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២០៣) ហេតុយា ឯកំ ។

(២០៤) ន សនិទស្សនំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២០៥) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៩៩) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២០០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសង្ខតទុកនកុសលត្តិកៈ

សង្ខតទុកកុសលត្តិកៈ

(២០១) មិនមែនជាអសង្ខតៈ ។ បេ ។

នសនិទស្សនទុកនកុសលត្តិកៈ

សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកៈ

(២០២) ធម៌ មិនមានការឃើញ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(២០៤) ធម៌ មិនមានការឃើញ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២០៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

---

១ ម. នសង្ខតទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ន សនិទស្សនទុក កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(២០៦) ន សនិទស្សនំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ...អនិទស្សនោ អព្យាកតោ ធម្មោ ... ។ តីណិ ។

នសប្បដិឃទុកនកុសលត្តិកេ

សប្បដិឃទុកកុសលត្តិកំ[1]

(២០៧) ន សប្បដិឃំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អប្បដិឃោ កុសលោ ។បេ។

នរូបីទុកនកុសលត្តិកេ

រូបីទុកកុសលត្តិកំ[2]

(២០៨) ន អរូបឹ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អរូបី អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២០៩) ហេតុយា ឯកំ ។

(២១០) ន អរូបឹ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អរូបី អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២១១) ហេតុយា ឯកំ ។

(២១២) ន រូបឹ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច រូបី អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នសប្បដិឃទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នរូបីទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(២០៦) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ មិនមានការឃើញ ជាអព្យាកតៈ ... ។ មានវារៈ ៣ ។

នសប្បដិឃទុកនកុសលត្តិកៈ

សប្បដិឃទុកកុសលត្តិកៈ

(២០៧) ធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល ។ បេ ។

នរូបីទុកនកុសលត្តិកៈ

រូបីទុកកុសលត្តិកៈ

(២០៨) ធម៌ មិនមានរូប ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(២១០) ធម៌ មិនមានរូប ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២១១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(២១២) ធម៌ មានរូប ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២១៣) ហេតុយា ឯកំ ។

នលោកិយទុកនកុសលត្តិកេ
លោកិយទុកកុសលត្តិកំ(១)

(២១៤) ន លោកុត្តរំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា លោកិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... លោកុត្តរោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ ទ្វេ ។

(២១៥) ន លោកុត្តរំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា លោកិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២១៦) ហេតុយា ឯកំ ។

(២១៧) ន លោកិយំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន លោកុត្តរំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២១៨) ហេតុយា ទ្វេ ។

១ ម. នលោកិយទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(២១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នលោកិយទុកនកុសលត្តិកៈ
លោកិយទុកកុសលត្តិកៈ

(២១៤) ធម៌ ជាលោកិយ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាកុសល ... ។ មានវារៈ ២ ។

(២១៥) ធម៌ ជាលោកិយ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២១៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(២១៧) ធម៌ ជាលោកិយ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាលោកិយ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២១៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនកុសលត្តិកេ
កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកំ(១)

(២១៩) នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កេនចិវិញ្ញេយ្យោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នកេនចិនវិញ្ញេយ្យំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ នកុសលញ្ច នកេនចិនវិញ្ញេយ្យំ នកុសលញ្ច ធម្មំ បច្ចយា កេនចិវិញ្ញេយ្យោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ សព្វត្ថ នវ ។

(២២០) នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កេនចិវិញ្ញេយ្យោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នកេនចិនវិញ្ញេយ្យំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

១ ម. នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនកុសលត្តិកៈ
កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកៈ

(២១៩) ធម៌ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ គ្រប់ទាំងអស់ មានវារៈ ៩ ។

(២២០) ធម៌ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦១) ហេតុយា នវ ។

(៦៦២) ន កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិ វិញ្ញេយ្យោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៣) ហេតុយា នវ ។

នអាសវទុកនកុសលត្តិកេ

អាសវទុកកុសលត្តិកំ(១)

(៦៦៤) ន អាសវំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នោអាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៥) ហេតុយា ឯកំ ។

(៦៦៦) ន អាសវំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៦៦៨) ន អាសវំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន នោអាសវំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច

១ ម. នអាសវទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៦៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៦៦២) ធម៌ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នអាសវទុកនកុសលត្តិកៈ

អាសវទុកកុសលត្តិកៈ

(៦៦៤) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៦៦៦) ធម៌ ជាអាសវៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៦៨) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ

នោអាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទុកមូលកំ ឯកំ ។ តីណិ ។បេ។

នសាសវទុកនកុសលត្តិកេ

សាសវទុកកុសលត្តិកំ[1]

(២២៩) ន អនាសវំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៣០) ហេតុយា ទ្វេ ។

(២៣១) ន អនាសវំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សាសវោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៣២) ហេតុយា ឯកំ ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកេ

អាសវសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ[2]

(២៣៣) ន អាសវសម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នសាសវទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអាសវសម្បយុត្តទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាសាសវៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ទុកមូលកៈ១ ។ មានវារៈ៣ ។បេ។

នសាសវទុកនកុសលត្តិកៈ

សាសវទុកកុសលត្តិកៈ

(២២៩) ធម៌ មិនមែនសាសវៈ ជាកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនសាសវៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(២៣១) ធម៌ ជាសាសវៈ ជាអកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនសាសវៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកៈ

អាសវសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

(២៣៣) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៣៤] ហេតុយា ឯកំ ។

[២៣៥] នអាសវសម្បយុត្តំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៣៦] ហេតុយា តីណិ ។

[២៣៧] នអាសវសម្បយុត្តំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៣៨] ហេតុយា តីណិ ។

នអាសវសាសវទុកនកុសលត្តិកេ

អាសវសាសវទុកកុសលត្តិកំ(១)

[២៣៩] នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច(២) នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៤០] ហេតុយា ឯកំ ។

[២៤១] នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវោ ចេវ សាសវោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នអាសវសាសវទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអនាសវំច ។

(២៣៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(២៣៥) ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២៣៧) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នអាសវសាសវទុកនកុសលត្តិកៈ

អាសវសាសវទុកកុសលត្តិកៈ

(២៣៩) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(២៤១) ធម៌ ជាអាសវៈផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

(៦៦២) ហេតុយា តីណិ ។

(៦៦៣) នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៤) ហេតុយា តីណិ ។

អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តទុកំ នត្ថិ ។

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកនកុសលត្តិកេ
អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកំ[១]

(៦៦៥) អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៦) ហេតុយា ទ្វេ ។

(៦៦៧) អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុក ... កុសលត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

(៦៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៦៣) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈផង ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អាសវៈក្តី អាសវសម្បយុត្តទុកៈក្តី មិនមានទេ ។

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកនកុសលត្តិកៈ
អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកៈ

(៦៦៥) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈមិនមានអាសវៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៦៦៧) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦៨) ហេតុយា ឯកំ ។

(២៦៩) អាសវវិប្បយុត្តំ ច សាសវំ ច អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ច អនាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោសាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៧០) ហេតុយា ទ្វេ ។

សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ

សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ (១)

(២៧១) ន សញ្ញោជនំ ន(២) អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៧២) ហេតុយា តីណិ ។

គន្ថគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ

គន្ថគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ(៣)

(២៧៣) ន គន្ថំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. សញ្ញោជនគោច្ឆកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសញ្ញោជនំ អកុសលំ ធម្មំ ។ ៣ ម. គន្ថគោច្ឆកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(២៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(២៦៩) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ

សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(២៧១) ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ជាអកុសល អាស្រ័យ នឹងធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

គន្ថគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ

គន្ថគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(២៧៣) ធម៌ ជាគន្ថៈ ជាអកុសល អាស្រ័យនឹងធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៥៤) ហេតុយា តីណិ ។

ឱឃគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ

ឱឃគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ(១)

(២៥៥) នឱឃំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ឱឃោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

យោគគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ

យោគគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ(២)

(២៥៦) នយោគំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា យោគោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៥៧) ហេតុយា តីណិ ។

នីវរណគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ

នីវរណគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ(៣)

(២៥៨) ននីវរណំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

---

១ ម. ឱឃគោច្ឆកទុក កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. យោគគោច្ឆកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នីវរណគោច្ឆកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(២៥៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឱឃគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ

ឱឃគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(២៥៥) ធម៌ ជាឱឃៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាឱឃៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

យោគគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ

យោគគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(២៥៦) ធម៌ ជាយោគៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាយោគៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៥៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នីវរណគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ

នីវរណគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(២៥៨) ធម៌ ជានីវរណៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

បរាមាសគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ

បរាមាសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ[1]

(២៥៩) នបរាមាសំ នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៦០) ហេតុយា តីណិ ។

នសារម្មណទុកនកុសលត្តិកេ

សារម្មណទុកកុសលត្តិកំ[2]

(២៦១) នសារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៦២) ហេតុយា ឯកំ ។

(២៦៣) នសារម្មណំ នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៦៤) ហេតុយា ឯកំ ។

១ ម. បរាមាសគោច្ឆកទុក . . . កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសារម្មណទុក . . . កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

បរាមាសគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ

បរាមាសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(២៥៩) ធម៌ ជាបរាមាស ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសារម្មណទុកនកុសលត្តិកៈ

សារម្មណទុកកុសលត្តិកៈ

(២៦១) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(២៦៣) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(២៦៥) នអនារម្មណំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៦៦) ហេតុយា ឯកំ ។

នចិត្តទុកនកុសលត្តិកេ

ចិត្តទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២៦៧) នចិត្តំ[២] នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៦៨) ហេតុយា តីណិ ។ នអកុសលេ តីណិ ។ នអព្យាកតេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។

នចេតសិកទុកនកុសលត្តិកេ

ចេតសិកទុកកុសលត្តិកំ[៣]

(២៦៩) នចេតសិកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចេតសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៧០) ហេតុយា តីណិ ។

១ ឱ. នចិត្តទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. នោចិត្តំ ។ ៣ ឱ. នចេតសិកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(២៦៥) ធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នចិត្តទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តទុកកុសលត្តិកៈ

(២៦៧) ធម៌ ជាចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងធម៌មិនមែនជាអកុសល មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងធម៌មិនមែនជាអព្យាកតៈ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

នចេតសិកទុកនកុសលត្តិកៈ

ចេតសិកទុកកុសលត្តិកៈ

(២៦៩) ធម៌ ជាចេតសិក ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាចេតសិក មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកេ

ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២៧១) ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៧២) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកនកុសលត្តិកេ

ចិត្តសំសដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ[២]

(២៧៣) ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសដ្ឋោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៧៤) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសមុដ្ឋានទុកនកុសលត្តិកេ

ចិត្តសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកំ[៣]

(២៧៥) ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

១ ម. នចិត្តសម្បយុត្តទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចិត្តសំសដ្ឋទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នចិត្តសមុដ្ឋានទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

(២៧១) ធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តសំសដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ

(២៧៣) ធម៌ ច្របូកច្របល់ដោយចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនច្របូកច្របល់ដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសមុដ្ឋានទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកៈ

(២៧៥) ធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧៦) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសហភុទុកនកុសលត្តិកេ

ចិត្តសហភុទុកកុសលត្តិកំ[1]

(២៧៧) នចិត្តសហភុំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសហភូ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៧៨) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកេ

ចិត្តានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកំ[2]

(២៧៩) នចិត្តានុបរិវត្តិំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តានុបរិវត្តិ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកនកុសលត្តិកេ

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកំ[3]

(២៨០) នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នចិត្តសហភុទុក ... កុសលត្តិកត្តំ ន វិជ្ជតិ ។ ២ ម. នចិត្តានុបរិវត្តិទុក ... កុសលត្តិកត្តំ ន វិជ្ជតិ ។ ៣ ម. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុក ... កុសលត្តិកត្តំ ន វិជ្ជតិ ។

(២៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសហភុទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តសហភុទុកកុសលត្តិកៈ

(២៧៧) ធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកៈ

(២៧៩) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកៈ

(២៨០) ធម៌ ប្រឡូកតាំងឡើងដោយចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រឡូកតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨១) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកនកុសលត្តិកេ

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកកុសលត្តិកំ(១)

(៤៨២) ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៨៣) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកេ

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកំ(២)

(៤៨៤) ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តី កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៨៥) ហេតុយា តីណិ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកនកុសលត្តិកេ

អជ្ឈត្តិកទុកកុសលត្តិកំ(៣)

(៤៨៦) ន អជ្ឈត្តិកំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា

---

១ ឱ[?]. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ[?]. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ[?]. នអជ្ឈត្តិកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៤៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកកុសលត្តិកៈ

(៤៨២) ធម៌ ប្រឡាក់ផងតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រឡាក់ផងតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកៈ

(៤៨៤) ធម៌ ប្រឡាក់ផងតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រឡាក់ផងតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកនកុសលត្តិកៈ

អជ្ឈត្តិកទុកកុសលត្តិកៈ

(៤៨៦) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌

អជ្ឈត្តិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៨៧) ហេតុយា តីណិ ។

នឧបាទាទុកនកុសលត្តិកេ

ឧបាទាទុកកុសលត្តិកំ(១)

(២៨៨) ន នោឧបាទា ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកំ ។

នឧបាទិន្នទុកនកុសលត្តិកេ

ឧបាទិន្នទុកកុសលត្តិកំ(២)

(២៨៩) ន អនុបាទិន្នំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកំ ។

ឧបាទានគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ

ឧបាទានគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ(៣)

(២៩០) ន ឧបាទានំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា

១ ម. នឧបាទាទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នឧបាទិន្នទុក ... សលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នឧបាទានគោច្ឆកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មិនមែនជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នឧបាទាទុកនកុសលត្តិកៈ

ឧបាទាទុកកុសលត្តិកៈ

(២៨៨) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា មិនមែនជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ ។

នឧបាទិន្នទុកនកុសលត្តិកៈ

ឧបាទិន្នទុកកុសលត្តិកៈ

(២៨៩) ធម៌ មិនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក មិនមែនជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ ។

ឧបាទានគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ

ឧបាទានគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(២៩០) ធម៌ ជាឧបាទាន ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌

នុបាទានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៩១) ហេតុយា តីណិ ។

កិលេសគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ
កិលេសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ(១)

(២៩២) នោកិលេសំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កិលេសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៩៣) ហេតុយា តីណិ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកនកុសលត្តិកេ
ទស្សនេនបហាតព្វទុកកុសលត្តិកំ(២)

(២៩៤) នទស្សនេនបហាតព្វំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នទស្សនេនបហាតព្វោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៩៥) ហេតុយា ឯកំ ។

(២៩៦) នទស្សនេនបហាតព្វំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេនបហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ

១ ម. កិលេសគោច្ឆកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នទស្សនេនបហាតព្វទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កិលេសគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ
កិលេសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(២៩២) ធម៌ ជាកិលេស ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកិលេស មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកនកុសលត្តិកៈ
ទស្សនេនបហាតព្វទុកកុសលត្តិកៈ

(២៩៤) ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(២៩៦) ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអកុសល

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ន ទស្សនេន បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៩៧) ហេតុយា ទ្វេ ។

(២៩៨) ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៩៩) ហេតុយា ទ្វេ ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកនកុសលត្តិកេ
ភាវនាយបហាតព្វទុកកុសលត្តិកំ(១)

(៣០០) ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ន ភាវនាយ បហាតព្វោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣០១) ហេតុយា ឯកំ ។

១ ម. នភាវនាយបហាតព្វទុក . . . កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៩៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(២៩៨) ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកនកុសលត្តិកៈ
ភាវនាយបហាតព្វទុកកុសលត្តិកៈ

(៣០០) ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣០១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកនកុសលត្តិកេ
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកំ[១]

(៣០២) ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣០៣) ហេតុយា ឯកំ ។

នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកនកុសលត្តិកេ
ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកំ[២]

(៣០៤) ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣០៥) ហេតុយា ឯកំ ។

នសវិតក្កទុកនកុសលត្តិកេ
សវិតក្កទុកកុសលត្តិកំ[៣]

(៣០៦) ន សវិតក្កំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

១ ម. នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសវិតក្កទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកនកុសលត្តិកៈ
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

(៣០២) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកនកុសលត្តិកៈ
ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

(៣០៤) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣០៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសវិតក្កទុកនកុសលត្តិកៈ
សវិតក្កទុកកុសលត្តិកៈ

(៣០៦) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣០៧) ហេតុយា តីណិ ។

នសវិតក្កទុកនកុសលត្តិកេ

សវិតក្កទុកកុសលត្តិកំ[១]

(៣០៨) នសវិតក្កំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣០៩) ហេតុយា តីណិ ។

នសប្បីតិកទុកនកុសលត្តិកេ

សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកំ[២]

(៣១០) នសប្បីតិកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សប្បីតិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣១១) ហេតុយា តីណិ ។

នបីតិសហគតទុកនកុសលត្តិកេ

បីតិសហគតទុកកុសលត្តិកំ[៣]

(៣១២) នបីតិសហគតំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បីតិសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

១ ម. នសវិតក្កទុក .. កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសប្បីតិកទុក .. កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ឧ. នបីតិសហគតទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៣០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសវិតក្កទុកនកុសលត្តិកៈ

សវិតក្កទុកកុសលត្តិកៈ

(៣០៨) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសប្បីតិកទុកនកុសលត្តិកៈ

សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកៈ

(៣១០) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣១១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នបីតិសហគតទុកនកុសលត្តិកៈ

បីតិសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

(៣១២) ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣១៣) ហេតុយា តីណិ ។

នសុខសហគតទុកនកុសលត្តិកេ

សុខសហគតទុកកុសលត្តិកំ[១]

(៣១៤) ន សុខសហគតំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សុខសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣១៥) ហេតុយា តីណិ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកនកុសលត្តិកេ

ឧបេក្ខាសហគតទុកកុសលត្តិកំ[២]

(៣១៦) ន ឧបេក្ខាសហគតំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបេក្ខាសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣១៧) ហេតុយា តីណិ ។

នកាមាវចរទុកនកុសលត្តិកេ

កាមាវចរទុកកុសលត្តិកំ[៣]

(៣១៨) ន នកាមាវចរំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា

---

១ ម. នសុខសហគតទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ននបេក្ខាសហគតទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម នកាមាវចរទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៣១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសុខសហគតទុកនកុសលត្តិកៈ

សុខសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

(៣១៤) ធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកនកុសលត្តិកៈ

ឧបេក្ខាសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

(៣១៦) ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកាមាវចរទុកនកុសលត្តិកៈ

កាមាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

(៣១៨) ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌

នកាមាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នកាមាវចរំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កាមាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៥៩) ហេតុយា ទ្វេ ។

នរូបាវចរទុកនកុសលត្តិកេ
រូបាវចរទុកកុសលត្តិកំ[១]

(៣៦០) នរូបាវចរំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា រូបាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... នរូបាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ ទ្វេ ។

នអរូបាវចរទុកនកុសលត្តិកេ
អរូបាវចរទុកកុសលត្តិកំ[២]

(៣៦១) នអរូបាវចរំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អរូបាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... នអរូបាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ ទ្វេ ។

---

១ ម. នរូបាវចរទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអរូបាវចរទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរៈ មិនមែនជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកាមាវចរៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរៈ មិនមែនជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៥៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នរូបាវចរទុកកុសលត្តិកៈ
រូបាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

(៣៦០) ធម៌ ជារូបាវចរៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ មិនមែនជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ ជាកុសល ... ។ មានវារៈ ២ ។

នអរូបាវចរទុកនកុសលត្តិកៈ
អរូបាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

(៣៦១) ធម៌ ជាអរូបាវចរៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ មិនមែនជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ជាកុសល ... ។ មានវារៈ ២ ។

នបរិយាបន្នទុកនកុសលត្តិកេ
បរិយាបន្នទុកកុសលត្តិកំ[១]

(៣២២) នអបរិយាបន្នំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អបរិយាបន្នោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... បរិយាបន្នោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ ទ្វេ ។

ននិយ្យានិកទុកនកុសលត្តិកេ
និយ្យានិកទុកកុសលត្តិកំ[២]

(៣២៣) ននិយ្យានិកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា និយ្យានិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... អនិយ្យានិកោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ ទ្វេ ។

ននិយតទុកនកុសលត្តិកេ
និយតទុកកុសលត្តិកំ[៣]

(៣២៤) ននិយតំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា និយតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... អនិយតោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ ទ្វេ ។

---

១ ម. នបរិយាបន្នទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ននិយ្យានិកទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. ននិយតទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នបរិយាបន្នទុកនកុសលត្តិកៈ
បរិយាបន្នទុកកុសលត្តិកៈ

(៣២២) ធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ... ជាកុសល ... ។ មានវារៈ ២ ។

ននិយ្យានិកទុកនកុសលត្តិកៈ
និយ្យានិកទុកកុសលត្តិកៈ

(៣២៣) ធម៌ ជានិយ្យានិកៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ជាកុសល ... ។ មានវារៈ ២ ។

ននិយតទុកនកុសលត្តិកៈ
និយតទុកកុសលត្តិកៈ

(៣២៤) ធម៌ ជានិយតៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជានិយតៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ជាអនិយតៈ ជាកុសល ... ។ មានវារៈ ២ ។

នសឧត្តរទុកនកុសលត្តិកេ

សឧត្តរទុកកុសលត្តិកំ[១]

(៣២៥) នអនុត្តរំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនុត្តរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ... សឧត្តរោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ ទ្វេ ។

នសរណទុកនកុសលត្តិកេ

សរណទុកកុសលត្តិកំ[២]

(៣២៦) នសរណំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អរណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣២៧) ហេតុយា ឯកំ ។

(៣២៨) នសរណំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សរណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣២៩) ហេតុយា ឯកំ ។

(៣៣០) នសរណំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

១ ម. នសឧត្តរទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសរណទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសឧត្តរទុកនកុសលត្តិកៈ

សឧត្តរទុកកុសលត្តិកៈ

(៣២៥) ធម៌ មិនមែនជាឧត្តរៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាឧត្តរៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ ជាកុសល ... ។ មានវារៈ២ ។

នសរណទុកនកុសលត្តិកៈ

សរណទុកកុសលត្តិកៈ

(៣២៦) ធម៌ មិនមានរណៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣២៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(៣២៨) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣២៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(៣៣០) ធម៌ មិនមានរណៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣១] ហេតុ ទ្វេ ។

នហេតុទុកវេទនាត្តិកេ

ហេតុទុកវេទនាត្តិកំ(១)

[៣៣២] នហេតុំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៣៣] ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុ នទុក្ខាយ វេទនាយ-

សម្បយុត្តមូលំ តីណិយេវ ។

[៣៣៤] នហេតុំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ឱ. នហេតុទុក . . . វេទនាត្តិកំ ន ទិស្សតិ ។

[៣៣១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ

ហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ

[៣៣២] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ធម៌មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុនទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តមូល មានវារៈ ៣ ។

[៣៣៤] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៣៥) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនវិបាកត្តិកេ
ហេតុទុកវិបាកត្តិកំ(១)

(៣៣៦) នហេតុំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៣៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៣៨) នហេតុំ នវិបាកធម្មធម្មំ បច្ចយា ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៣៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៤០) នហេតុំ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៤១) ហេតុយា តីណិ ។

១ ម. នហេតុទុក ... វិបាកត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៣៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនវិបាកត្តិកៈ
ហេតុទុកវិបាកត្តិកៈ

(៣៣៦) ធម៌ ជាហេតុ ជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៣៨) ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៤០) ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើងព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៤១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ
ហេតុទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ(១)

(៣៤៤) នហេតុ នឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ... នហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ... ហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ច នហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ននហេតុ នឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ នហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

១ ឱ. នហេតុទុក ... ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នហេតុទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ
ហេតុទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(៣៤៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន, ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុ នឧបាទិន្នុបាទានិយោ ច ននហេតុ នឧបាទិន្នុបាទានិយោ ច ធម្មា ហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ ឆ បញ្ហា ។ សង្ខិត្តំ ។

(៣៤៣) នហេតុំ នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៤៤) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៤៥) នហេតុំ នអនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ[1] អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៤៦) ហេតុយា តីណិ ។

[1] ម. ហេតុំ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បញ្ហាទាំង ៨ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

(៣៤៣) ធម៌ ជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៤៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៤៥) ធម៌ ជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកទាំងមិនមែនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៤៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ
ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ[១]

(៣៦៧) នហេតុំ នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៦៨) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៦៩) នហេតុំ នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៧០) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនវិតក្កត្តិកេ
ហេតុទុកវិតក្កត្តិកំ[២]

(៣៧១) នហេតុំ នសវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

១ ម. នហេតុទុក . . . សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុទុក . . . វិតក្កត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នហេតុទុកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ
ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(៣៦៧) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៦៩) ធម៌ ជាហេតុ មិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនវិតក្កត្តិកៈ
ហេតុទុកវិតក្កត្តិកៈ

(៣៧១) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨២) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៨៣) ន ហេតុំ ន អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨៤) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៨៥) ន ហេតុំ ន អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨៦) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនបីតិត្តិកេ
ហេតុទុកបីតិត្តិកំ[១]

(៣៨៧) ន ហេតុំ ន បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨៨) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៨៩) ន ហេតុំ ន សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ឱ. នហេតុទុក ... បីតិត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៣៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨៣) ធម៌ ជាហេតុ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨៥) ធម៌ ជាហេតុ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនបីតិត្តិកៈ
ហេតុទុកបីតិត្តិកៈ

(៣៨៧) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨៩) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦០) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៦១) ន ហេតុំ ន ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦២) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនទស្សនត្តិកេ
ហេតុទុកទស្សនត្តិកំ(១)

(៣៦៣) ន ហេតុំ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦៤) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៦៥) ន ហេតុំ ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦៦) ហេតុយា តីណិ ។

១ ម. នហេតុទុក ... ទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៣៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៦១) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនទស្សនត្តិកៈ
ហេតុទុកទស្សនត្តិកៈ

(៣៦៣) ធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ព្រោះផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៦៥) ធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ព្រោះផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៦៧) នហេតុំ ននេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ ននេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទុកមូលំ ឯកំ ។ សព្វត្ថ តីណិ ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកេ ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ(១)

(៣៦៨) ននហេតុំ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦៩) ហេតុយា ឯកំ ។

(៣៧០) ននហេតុំ នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៧១) ហេតុយា ឯកំ ។

១ ម. នហេតុទុក ... ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

(៣៦៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ទុកមូល មានវារៈ ១ ។ ក្នុងបទទាំងអស់ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

(៣៦៨) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៣៧០) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៣៧២] នហេតុំ នេវទស្សនេន នភាវនាយ-បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវទស្ស-នេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ នេវទស្សនេន នភា-វនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវ-ទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

នហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកេ
ហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកំ(១)

[៣៧៣] នហេតុំ នអាចយគាមឹ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៧៤] ហេតុយា តីណិ ។

[៣៧៥] នហេតុំ នអបចយគាមឹ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៧៦] ហេតុយា តីណិ ។

១ ឱ. នហេតុទុក .. អាចយគាមិត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៣៧២) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ដោយការរាប់ មានបទៈ ៣ ។

នហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកៈ
ហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកៈ

(៣៧៣) ធម៌ ជាហេតុ ដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានបទៈ ៣ ។

(៣៧៥) ធម៌ ជាហេតុ មិនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានបទៈ ៣ ។

(៣៧៧) នហេតុំ ននេវាចយគាមិនាបចយ-គាមិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ ននេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។ ឃដិតកេន តីណិ ។

នហេតុទុកនសេក្ខត្តិកេ
ហេតុទុកសេក្ខត្តិកំ[១]

(៣៧៨) នហេតុំ នសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៧៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៨០) នហេតុំ នអសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨១) ហេតុយា តីណិ ។

១ ម. នហេតុទុក ... សេក្ខត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៣៧៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់ នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់ នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់ នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ដោយការភ្ជាប់ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនសេក្ខត្តិកៈ
ហេតុទុកសេក្ខត្តិកៈ

(៣៧៨) ធម៌ ជាហេតុ ជាសេក្ខៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨០) ធម៌ ជាហេតុ ជាអសេក្ខៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨២) ន ហេតុំ ន នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន ន ហេតុំ ន នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

នហេតុទុកនបរិត្តត្តិកេ
ហេតុទុកបរិត្តត្តិកំ[១]

(៣៨៣) ន ហេតុំ ន បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន ន ហេតុំ ន បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

(៣៨៤) ន ហេតុំ ន មហគ្គតំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨៥) ហេតុយា តីណិ ។

១ ម. នហេតុទុក ... បរិត្តត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៣៨២) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ដោយការរាប់ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនបរិត្តត្តិកៈ
ហេតុទុកបរិត្តត្តិកៈ

(៣៨៣) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អា-ស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ដោយការរាប់ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨៤) ធម៌ ជាហេតុ ដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។

(៣៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨៦) នហេតុំ នអប្បមាណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អប្បមាណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៨៧) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនបរិត្តារម្មណត្តិកេ
ហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកំ[1]

(៣៨៨) នហេតុំ នបរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៨៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៩០) នហេតុំ នមហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៩១) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៩២) នហេតុំ នអប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៩៣) ហេតុយា តីណិ ។

១ ម. នហេតុទុកនបរិត្តារម្មណត្តិកេ ហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៣៨៦) ធម៌ ជាហេតុ ប្រមាណមិនបាន ក៏ផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនបរិត្តារម្មណត្តិកៈ
ហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(៣៨៨) ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ក៏ផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៩០) ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ក៏ផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៩២) ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍រកប្រមាណមិនបាន ក៏ផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍រកប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនហីនត្តិកេ

ហេតុទុកហីនត្តិកំ[១]

(៣៩៤) នហេតុំ នហីនំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ ហីនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៩៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៩៦) នហេតុំ នមជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ នមជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

(៣៩៧) នហេតុំ នបណីតំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៩៨) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនមិច្ឆត្តត្តិកេ

ហេតុទុកមិច្ឆត្តត្តិកំ[២]

(៣៩៩) នហេតុំ នមិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ឱ. នហេតុទុកនហីនត្តិកេ ហេតុទុកហីនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២. ឱ. នហេតុទុកនមិច្ឆត្តត្តិកេ ហេតុទុកមិច្ឆត្តត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នហេតុទុកនហីនត្តិកៈ

ហេតុទុកហីនត្តិកៈ

(៣៩៤) ធម៌ ជាហេតុ ថោកថយ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាថោកថយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៩៦) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ដោយបទដែលគួរគប់ ។

(៣៩៧) ធម៌ ជាហេតុ ដ៏ឧត្តម ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនមិច្ឆត្តត្តិកៈ

ហេតុទុកមិច្ឆត្តត្តិកៈ

(៣៩៩) ធម៌ ជាហេតុ មានសភាពខុសនិងទៀង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០០) ហេតុយា តីណិ ។

(៦០១) នហេតុំ នសម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦០២) ហេតុយា តីណិ ។

(៦០៣) នហេតុំ នអនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ន-ហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន នហេតុំ នអនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

នហេតុទុកនមគ្គារម្មណត្តិកេ
ហេតុទុកមគ្គារម្មណត្តិកំ(១)

(៦០៤) នហេតុំ នមគ្គារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦០៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៦០៦) នហេតុំ នមគ្គហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នហេតុទុកនមគ្គារម្មណត្តិកេ ហេតុទុកមគ្គារម្មណត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៦០០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦០១) ធម៌ ជាហេតុ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦០៣) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ដោយបទរាប់ ។

នហេតុទុកនមគ្គារម្មណត្តិកៈ
ហេតុទុកមគ្គារម្មណត្តិកៈ

(៦០៤) ធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦០៦) ធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាហេតុ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៦០៨) ន ហេតុំ ន មគ្គាធិបតិំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦០៩) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនឧប្បន្នត្តិកេ
ហេតុទុកឧប្បន្នត្តិកំ[១]

(៦១០) ន ហេតុ ន ឧប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦១១) អារម្មណេ នវ ។

នហេតុទុកនអតីតត្តិកេ
ហេតុទុកអតីតត្តិកំ[២]

(៦១២) ន ហេតុ ន បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦១៣) អារម្មណេ នវ ។

១ ម. នហេតុទុកនឧប្បន្នត្តិកេ ហេតុទុកឧប្បន្នត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុទុក . . . អតីតត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៦០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦០៨) ធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាអធិបតី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនឧប្បន្នត្តិកៈ
ហេតុទុកឧប្បន្នត្តិកៈ

(៦១០) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦១១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនអតីតត្តិកៈ
ហេតុទុកអតីតត្តិកៈ

(៦១២) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦១៣) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនអតីតារម្មណត្តិកេ

ហេតុទុកអតីតារម្មណត្តិកំ[១]

(៦១៤) ន ហេតុំ ន អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦១៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៦១៦) ន ហេតុំ ន អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦១៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៦១៨) ន ហេតុំ ន បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦១៩) ហេតុយា តីណិ ។

អជ្ឈត្តិកោ ន លព្ភតិ ។

នហេតុទុកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកេ

ហេតុទុកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ[២]

(៦២០) ន ហេតុំ ន អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា

---

១ ម. នហេតុទុក ... អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកទ្វិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុទុក ... អតីតារម្មណត្តិកទ្វិ ន ទិស្សតិ ។

នហេតុទុកនអតីតារម្មណត្តិកៈ

ហេតុទុកអតីតារម្មណត្តិកៈ

(៦១៤) ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦១៦) ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ពឹងផ្អែក នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦១៨) ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦១៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង បណ្ឌិត មិនបានសំដៅយកទេ ។

នហេតុទុកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

ហេតុទុកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

(៦២០) ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ពឹងផ្អែក នូវធម៌

ហេតុ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦២១) ហេតុយា តីណិ ។

(៦២២) នហេតុំ នពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦២៣) ហេតុយា តីណិ ។

អជ្ឈត្តពហិទ្ធារម្មណំ នត្ថិ ។

នហេតុទុកសនិទស្សនត្តិកេ

ហេតុទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៦២៤) នហេតុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ននហេតុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ បញ្ហា ។ នហេតុនអនិទស្សនសប្បដិឃមូលេបិ តីណិយេវ ។

១ ម. នហេតុទុក នសនិទស្សនត្តិកេ ហេតុទុក សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦២២) ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អារម្មណ៍ខាងក្នុង និងខាងក្រៅ មិនមានទេ ។

នហេតុទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

ហេតុទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៦២៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ប្រស្នា ៣ ដោយបទដែលគួររាប់ ។ ក្នុងនហេតុនអនិទស្សនសប្បដិឃមូល មានវារៈ ៣ ។

(៤២៥) ន ហេតុំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤២៦) ហេតុយា ឯកំ ។

នសហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៤២៧) ន សហេតុកំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អហេតុកំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ បញ្ហា ។ ន សហេតុកនអនិទស្សនសប្បដិឃមូលេបិ តីណិយេវ ។

(៤២៨) ន សហេតុកំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នសហេតុកទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៤២៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤២៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
សហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤២៧) ធម៌ មិនមានហេតុ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមានហេតុ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ តាមន័យដែលបានរាប់ហើយ មានប្រស្នា ៣ ។ ក្នុងសហេតុកនអនិទស្សនសប្បដិឃមូល មានវារៈ ៣ ។

(៤២៨) ធម៌ មិនមានហេតុ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២៩) ហេតុយា ឯកំ ។

នហេតុសម្បយុត្តំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ សហេតុកទុកសទិសំ តីណិ បញ្ហា ។

ហេតុចេវសហេតុកទុកហេតុចេវហេតុសម្បយុត្តទុកមគ្គញ្ញិ បញ្ហា(១) ន លព្ភតិ ។

នហេតុនសហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

នហេតុសហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

(៦៣០) នហេតុំ នសហេតុកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុអហេតុកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា(៣) ឯកំ ។ នហេតុំ នអហេតុកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុអហេតុកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ឃដិតកេន តីណិ ។

(៦៣១) នហេតុំ នសហេតុកំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ តីណិយេវ ។

១ ម. បញ្ហា ។ ២ ម. នហេតុនសហេតុកទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។
៣ ម. ហេតុប្បច្ចយា ហេតុយា ឯកំ ។

(៦២៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

នហេតុសម្បយុត្តនសនិទស្សនសប្បដិឃៈ ប្រហែលគ្នានឹងសហេតុកទុកៈ មានប្រស្នា ៣ ។

ហេតុចេវសហេតុកទុកៈ ហេតុចេវហេតុសម្បយុត្តទុកៈ បណ្ឌិតមិនបានសំដៅយកក្នុងប្រស្នាទេ ។

នហេតុនសហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

នហេតុសហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៦៣០) ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមានហេតុ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមានហេតុ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ តាមន័យដែលបានពោលហើយ មានវារៈ៣ ។

(៦៣១) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ... ។ មានវារៈ៣ ។

(៤៣២) នហេតុំ នសហេតុកំ នអនិទស្សននអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុអហេតុកោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៣៣) ហេតុយា ឯកំ ។

នសប្បច្ចយទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សប្បច្ចយទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៤៣៤) នអប្បច្ចយំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៣៥) ហេតុយា ឯកំ ។

(៤៣៦) នអប្បច្ចយំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៣៧) ហេតុយា ឯកំ ។

នអប្បច្ចយនអនិទស្សនអប្បដិឃម្បិ ឯកមេវ ។ នសង្ខតំ នសប្បច្ចយសទិសំ ។

១- ឱ. នសប្បច្ចយទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៤៣២) ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមានហេតុ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសប្បច្ចយទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
សប្បច្ចយទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៣៤) ធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៤៣៦) ធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សូម្បីក្នុងនអប្បច្ចយនអនិទស្សនអប្បដិឃមូល មានវារៈ ១ ។ នសង្ខតធម៌ ប្រហែលគ្នានឹងនសប្បច្ចយធម៌នោះ ។

នសនិទស្សនទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សនិទស្សនទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

[៦៣៨] នសនិទស្សនំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៣៩] ហេតុយា ឯកំ ។

[៦៤០] នសនិទស្សនំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៤១] ហេតុយា ឯកំ ។

[៦៤២] នសនិទស្សនំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៤៣] ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម.ន សនិទស្សនទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
សនិទស្សនទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៦៣៨] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ។

[៦៤០] ធម៌ មិនមានការឃើញ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ។

[៦៤២] ធម៌ មិនមានការឃើញ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ។

នសប្បដិឃទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សប្បដិឃទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

[៤៤៤] នសប្បដិឃំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអប្បដិឃំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នសប្បដិឃំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអប្បដិឃំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ តីណិ ។

[៤៤៥] នសប្បដិឃំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ នសប្បដិឃទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសប្បដិឃទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
សប្បដិឃទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៤៤] ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ក្នុងបទទាំងពួង មានវារៈ ៣ ។

[៤៤៥] ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៦] ហេតុយា ឯកំ ។

[៦៦៧] ន អប្បដិឃំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦៨] ហេតុយា ឯកំ ។

នរូបីទុកនសនិទស្សនត្តិកំ
រូបីទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

[៦៦៩] នរូបឹ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច រូបី សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៧០] ហេតុយា តីណិ ។

[៦៧១] នរូបឹ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច រូបី អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៧២] ហេតុយា តីណិ ។

[៦៧៣] នអរូបឹ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច រូបី អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នរូបីទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៦៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៦៦៧] ធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នរូបីទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
រូបីទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៦៦៩] ធម៌ មានរូប ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៧១] ធម៌ មានរូប មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៧៣] ធម៌ មានរូប មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៤) ហេតុយា ឯកំ ។

នលោកិយទុកនសនិទស្សនត្តិកេ លោកិយទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៤៨៥) នលោកិយំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នលោកុត្តរំ(២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន កាតព្វា តីណិ បញ្ហា ។

(៤៨៦) នលោកិយំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ...។ តីណិយេវ(៣) បញ្ហា កាតព្វា ។

(៤៨៧) នលោកុត្តរំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នលោកិយទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នលោកុត្តរំ ។ ៣ ម. តីណិយេវ បញ្ហា កាតព្វា ។

(៤៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានន័យ ១ ។

នលោកិយទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ លោកិយទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៨៥) ធម៌ ជាលោកិយ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានន័យ ១ ។ ធម៌ ជាលោកិយ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានន័យ ១ ។ ប្រស្នា ៣ បណ្ឌិតគប្បីរាប់ ដោយបទដែលគួររាប់ផងចុះ ។

(៤៨៦) ធម៌ ជាលោកិយ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ...។ ប្រស្នា ៣ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។

(៤៨៧) ធម៌ ជាលោកិយ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៨] ហេតុយា ឯកំ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

[៤៩៩] នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិវិញ្ញេយ្យោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... កេនចិវិញ្ញេយ្យោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... កេនចិវិញ្ញេយ្យោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច នកេនចិវិញ្ញេយ្យោ(២) សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា(៣) តីណិ ។ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... តីណិយេវ ។ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... តីណិយេវ ។

១ ម. នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ។ ៣ ម. ហេតុប្បច្ចយា ហេតុយា តីណិ ។

[៤៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៩៩] ធម៌ ដែលគួរដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ដែលមិនគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ដែលគួរដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី ដែលមិនគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនគួរដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ... មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាមួយ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ... មានវារៈ ៣ ។

សព្វត្ថ នវ ។ នោកេនចិវិញ្ញេយ្យំ នអនិទស្សនសប្បដិឃស្ស បុរិមសទិសំ នវបញ្ហំ កាតព្វា[១] ។ នោកេនចិវិញ្ញេយ្យំ នអនិទស្សនអប្បដិឃមូលស្ស នវបញ្ហមេវ ។

នោអាសវទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

អាសវទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

(៤២០) នោអាសវំ[៣] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នោអាសវំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ ។

(៤២១) នោអាសវំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច... ។ បុរិមនយេន តីណិ បញ្ហា ។

(៤២២) នោអាសវំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. កាតព្វំ ។ ២ ម. នោអាសវទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. ន អាសវំ ។

ក្នុងបទទាំងពួង មានវារៈ៩ ។ នកេនចិវិញ្ញេយ្យនអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មានប្រស្នា ៩ ប្រហែលគ្នានឹងលើកមុនដែរ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។ នកេនចិវិញ្ញេយ្យនអនិទស្សនអប្បដិឃមូល មានប្រស្នា ៩ ។

នោអាសវទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

អាសវទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤២០) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ វារៈ៣ ដោយបទដែលគួររាប់ ។

(៤២១) អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ . . . ។ ប្រស្នា ៣ ដោយន័យដូចមុន ។

(៤២២) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៣) ហេតុយា ឯកំ ។

នសាសវទុកនសនិទស្សនត្តិកេ សាសវទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៤៦៤) នសាសវំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអនាសវំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ ។ នសាសវនអនិទស្សនអប្បដិឃមូលស្ស បុរិមនយេន តីណិ បញ្ហា ។

(៤៦៥) នអនាសវំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦៦) ហេតុយា ឯកំ ។

---
១ ម. នសាសវទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៤៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសាសវទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ សាសវទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៦៤) ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ វារៈ ៣ ដោយបទដែលគួររាប់ ។ នសាសវនអនិទស្សនអប្បដិឃមូល មានប្រស្នា ៣ ដោយន័យដូចមុន ។

(៤៦៥) ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកនសនិទស្សនត្តិកេ អាសវសម្បយុត្តទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៤៦៧) នអាសវសម្បយុត្តំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអាសវវិប្បយុត្តំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ ។ នអាសវសម្បយុត្តនអនិទស្សនសប្បដិឃមូលេ តីណិយេវ(២) ។

(៤៦៨) នអាសវសម្បយុត្តំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦៩) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នអាសវសម្បយុត្តទុកនសនិទស្សនត្តិកេ អាសវសម្បយុត្តទុកសនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. តីណិយេវ ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ អាសវសម្បយុត្តទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៦៧) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ វារៈ៣ ដោយបទដែលរាប់ ។ ក្នុងនអាសវសម្បយុត្តនអនិទស្សនសប្បដិឃមូល មានវារៈ៣ ។

(៤៦៨) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

នអាសវសាសវទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
អាសវសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

[៤៧០] នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោចេវ នោចអាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអនាសវញ្ចេវ នោចអាសវំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោចេវ នោចអាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។ នអនាសវញ្ចេវនអនាសវនអនិទស្សនសប្បដិឃមូលេបិ ឃដនយេន តីណិយេវ ។

[៤៧១] នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោចេវ នោចអាសវោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៧២] ហេតុយា ឯកំ ។

១ ម. នអាសវសាសវទុកនសនិទស្សនត្តិកេតិ. ន ទិស្សតិ ។

នអាសវសាសវទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
អាសវសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៧០] ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ផងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ តាមន័យដែលគុណហើយ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងនអនាសវញ្ចេវនអនាសវនអនិទស្សនសប្បដិឃមូល មានវារៈ ៣ ដោយន័យដូចមុន ។

[៤៧១] ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ន អាសវា ចេវ ន អាសវសម្បយុត្តទុកមត្តញ្ញ

បញ្ហោ ន លព្ភតិ ។

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកេ[1]

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកំ

(៤៧៣) អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ ។ អាសវវិប្បយុត្តសាសវអនិទស្សនអប្បដិឃមូលេបិ បុរិមនយេនេវ តីណិ បញ្ហា ។

(៤៧៤) អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៧៥) ហេតុយា ឯកំ ។

១ ម. អាសវវិប្បយុត្តនោសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកេតិ ន ទិស្សតិ ។

នអាសវៈព្រមនិងនអាសវសម្បយុត្តទុកៈ បណ្ឌិត មិនបានសំដៅយកក្នុងប្រស្នានេះ ។

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៧៣) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ តាមន័យដែលបានរាប់ហើយ មានវារៈ៣ ។ ក្នុងអាសវវិប្បយុត្តសាសវអនិទស្សនអប្បដិឃមូល មានប្រស្នា ៣ ដោយន័យដូចមុន ។

(៤៧៤) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

នោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៤៧៦) នោសញ្ញោជនំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ តីណិ បញ្ហា ។

នោគន្ថគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
គន្ថគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

(៤៧៧) នោគន្ថំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៧៨) ហេតុយា តីណិ ។

នោឱឃគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
ឱឃគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(៣)

(៤៧៩) នោឱឃំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោឱឃោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

១ ម. សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នោគន្ថគោច្ឆកទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នោឱឃគោច្ឆកទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៧៦) ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ប្រស្នា ៣ ។

នោគន្ថគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
គន្ថគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៧៧) ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៧៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោឱឃគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
ឱឃគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៧៩) ធម៌ មិនមែនជាឱឃៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាឱឃៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨០) ហេតុយា តីណិ ។

នោយោគគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ យោគគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[1]

(៤៨១) នោយោគំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោយោគោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៨២) ហេតុយា តីណិ ។

នោនីវរណគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ នីវរណគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[2]

(៤៨៣) នោនីវរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៨៤) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នោយោគគោច្ឆកទុក... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នោនីវរណគោច្ឆកទុក... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៤៨០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោយោគគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ យោគគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៨១) ធម៌ មិនមែនជាយោគៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាយោគៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោនីវរណគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ នីវរណគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៨៣) ធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោបរាមាសគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ[១]

បរាមាសគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

(៤៨៥) នោបរាមាសំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៨៦) ហេតុយា តីណិ ។

នសារម្មណទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

សារម្មណទុកសនិទស្សនត្តិកំ[៣]

(៤៨៧) ន សារម្មណំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អនារម្មណំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ ។ អនិទស្សនសប្បដិឃេ តីណិយេវ[៤] ។

---

១ ម. នោបរាមាសគោច្ឆកទុក នសនិទស្សនត្តិកេតិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. បរាមាសគោច្ឆកទុក សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសារម្មណទុក... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម. តីណិយេវ ។

នោបរាមាសគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

បរាមាសគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៨៥) ធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសារម្មណទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

សារម្មណទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៨៧) ធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ តាមន័យដែលបានរាប់ហើយ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មានវារៈ ៣ ។

(៦៨៨) នសារម្មណំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៨៩) ហេតុយា ឯកំ ។

នោចិត្តទុកសនិទស្សនត្តិកេ

ចិត្តទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៦៩០) នោចិត្តំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ននោចិត្តំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា(២) ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ ។

នចេតសិកទុកសនិទស្សនត្តិកេ

ចេតសិកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(៣)

(៦៩១) នចេតសិកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នោចិត្តទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ហេតុប្បច្ចយា ហេតុយា ឯកំ ។ ៣ ម. នចេតសិកទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៦៨៨) ធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នោចិត្តទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

ចិត្តទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៦៩០) ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ តាមន័យដែលបានរាប់ហើយ មានវារៈ ៣ ។

នចេតសិកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

ចេតសិកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៦៩១) ធម៌ ជាចេតសិក ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិក មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩២] ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកនសនិទស្សនត្តិកេ ចិត្តសម្បយុត្តទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

[៤៩៣] ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩៤] ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកនសនិទស្សនត្តិកេ ចិត្តសំសដ្ឋទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

[៤៩៥] ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩៦] ហេតុយា តីណិ ។

១ ម. នចិត្តសម្បយុត្តទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចិត្តសំសដ្ឋទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៤៩២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ ចិត្តសម្បយុត្តទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៩៣] ធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ ចិត្តសំសដ្ឋទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៩៥] ធម៌ ប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោចិត្តសមុដ្ឋានទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

ចិត្តសមុដ្ឋានទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៤៩៧) នោចិត្តសមុដ្ឋានំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសមុដ្ឋានទុកបទេវ តីណិ ។

នោចិត្តសហភុទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

ចិត្តសហភុទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

(៤៩៨) នោចិត្តសហភុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៩៩) ហេតុយា តីណិ ។

នោចិត្តានុបរិវត្តិទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

ចិត្តានុបរិវត្តិទុកសនិទស្សនត្តិកំ[៣]

(៥០០) នោចិត្តានុបរិវត្តិំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តានុបរិវត្តិ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នោចិត្តសមុដ្ឋានទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នោចិត្តសហភុទុក . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នោចិត្តានុបរិវត្តិទុក . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៨០១) ហេតុយា តីណិ ។

នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកនសនិទស្សនត្តិកេ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៨០២) នោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨០៣) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកនសនិទស្សនត្តិកេ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

(៨០៤) នោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨០៥) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៨០១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨០២) ធម៌ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨០៤) ធម៌ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនសនិទស្សនត្តិកំ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៨០៦) នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ន-សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋ-សមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨០៧) ហេតុយា តីណិ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកនសនិទស្សនត្តិកំ
អជ្ឈត្តិកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

(៨០៨) នអជ្ឈត្តិកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នពាហិរំ នសនិទស្សនស-ប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ សនិទស្សនសប្បដិ-ឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិត-េន តីណិ ។

---

១ ម. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ន-អជ្ឈត្តិកទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨០៦) ធម៌ មិនមែនច្រឡូកច្របល់គ្នានឹងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនច្រឡូកច្របល់គ្នានឹងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
អជ្ឈត្តិកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨០៨) ធម៌ ជាខាងក្រៅ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ជាខាងក្រៅ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ការគណនាដែលបានរាប់ហើយ មានវារៈ ៣ ។

នឧបាទាទុកសនិទស្សនត្តិកេ
ឧបាទាទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៨០៩) ន ឧបាទាធា(២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទាធា សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១០) ហេតុយា ឯកំ ។

នឧបាទិន្នទុកសនិទស្សនត្តិកេ
ឧបាទិន្នទុកសនិទស្សនត្តិកំ(៣)

(៨១១) ន ឧបាទិន្នំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១២) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នឧបាទាទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នោឧបាទា ។
៣. ម ន ឧបាទិន្នទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

នឧបាទាទុកសនិទស្សនត្តិកៈ
ឧបាទាទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨០៩) ធម៌ ជាឧបាទា ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នឧបាទិន្នទុកសនិទស្សនត្តិកៈ
ឧបាទិន្នទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨១១) ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨១២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោឧបាទានគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
ឧបាទានគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៨១៣) នោឧបាទានំ[២] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១៤) ហេតុយា តីណិ ។

នោកិលេសគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
កិលេសគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[៣]

(៨១៥) នោកិលេសំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១៦) ហេតុយា តីណិ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
ទស្សនេនបហាតព្វទុកសនិទស្សនត្តិកំ[៤]

(៨១៧) នទស្សនេនបហាតព្វំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្វោ

១ ឱ. នោឧបាទានគោច្ឆកទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. នោឧបាទានំ សនិទស្សនសប្បដិឃំ ។ ៣ ឱ. នោកិលេសគោច្ឆកទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ឱ. នទស្សនេនបហាតព្វទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នោឧបាទានគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
ឧបាទានគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨១៣) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨១៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោកិលេសគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
កិលេសគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨១៥) ធម៌ មិនមែនជាកិលេស ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកិលេស មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨១៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
ទស្សនេនបហាតព្វទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨១៧) ធម៌ មិនគួរលះដោយទស្សនៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនគួរលះដោយទស្សនៈ

សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤១៨) ហេតុយា តីណិ ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

ភាវនាយបហាតព្វទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៤១៩) នភាវនាយបហាតព្វំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នភាវនាយបហាតព្វោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤២០) ហេតុយា តីណិ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

(៤២១) នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤២២) ហេតុយា តីណិ ។

១ ម. នភាវនាយបហាតព្វទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤១៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ភាវនាយបហាតព្វទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤១៩) ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤២០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤២១) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤២២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៤៦៣) ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦៤) ហេតុយា តីណិ ។

នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៦៣) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសវិតក្កទុកនសនិទស្សនត្តិកេ សវិតក្កទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

(៤៦៥) ន សវិតក្កំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦៦) ហេតុយា តីណិ ។

នសវិតក្កទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ សវិតក្កទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៦៥) ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

---

១ ម. នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសវិតក្កទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសវិចារទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សវិចារទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៨២៧) នសវិចារំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អវិចារោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨២៨) ហេតុយា តីណិ ។

នសប្បីតិកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សប្បីតិកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

(៨២៩) នសប្បីតិកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បីតិកោ(៣) សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣០) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នសវិចារទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសប្បីតិកទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសប្បីតិកោ ។

នសវិចារទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
សវិចារទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨២៧) ធម៌ មិនមានវិចារៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើងព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨២៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសប្បីតិកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
សប្បីតិកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨២៩) ធម៌ មិនមានបីតិ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើងព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នបីតិសហគតទុកនសនិទស្សនត្តិកោ

បីតិសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៨៣១) នបីតិសហគតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នបីតិសហគតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣២) ហេតុយា តីណិ ។

នសុខសហគតទុកនសនិទស្សនត្តិកោ

សុខសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

(៨៣៣) នសុខសហគតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នសុខសហគតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣៤) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នបីតិសហគតទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសុខសហគតទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

នបីតិសហគតទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

បីតិសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨៣១) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសុខសហគតទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

សុខសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨៣៣) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៣៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
ឧបេក្ខាសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៨៣៥) នឧបេក្ខាសហគតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នឧបេក្ខាសហគតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣៦) ហេតុយា តីណិ ។

នកាមាវចរទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
កាមាវចរទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

(៨៣៧) នកាមាវចរំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នកាមាវចរោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣៨) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នឧបេក្ខាសហគតទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកាមាវចរទុក .... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
ឧបេក្ខាសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨៣៥) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកាមាវចរទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
កាមាវចរទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨៣៧) ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នរូបាវចរទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

រូបាវចរទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨៣៩) ធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នអរូបាវចរទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

អរូបាវចរទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨៤១) ធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៤២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នបរិយាបន្នទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
បរិយាបន្នទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៤៦៣) ន បរិយាបន្នំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អបរិយាបន្នោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦៤) ហេតុយា តីណិ ។

ននិយ្យានិកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
និយ្យានិកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

(៤៦៥) ន និយ្យានិកំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦៦) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នបរិយាបន្នទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ននិយ្យានិកទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នបរិយាបន្នទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
បរិយាបន្នទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៦៣) ធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ននិយ្យានិកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
និយ្យានិកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៦៥) ធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ននិយតទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
និយតទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៥៦៧) ននិយតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៦៨) ហេតុយា តីណិ ។

នសឧត្តរទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សឧត្តរទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

(៥៦៩) នសឧត្តរំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សឧត្តរោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៧០) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. ននិយតទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសឧត្តរទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

ននិយតទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
និយតទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៥៦៧) ធម៌ ជាអនិយតៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសឧត្តរទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
សឧត្តរទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៥៦៩) ធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសរណទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

សរណទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៨៨១) ន សរណំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អរណំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន សរណំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ន អរណំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៨២) ហេតុយា តីណិ ។ អនិទស្សនសប្បដិឃេ តីណិយេវ ។

(៨៨៣) ន សរណំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ[២] ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ[៣] ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នសរណទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ។ ៣ ម. អនិទស្សនសប្បដិឃោ ។

នសរណទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

សរណទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៨៨១) ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មានវារៈ ៣ ។

(៨៨៣) ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨៤) ហេតុយា ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(៨៨៥) នសរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៨៨៦) នសរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ... តីណិ ។

(៨៨៧) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ[១] តីណិ នអធិបតិយា តីណិ នោអវិគតេ តីណិ ។

(៨៨៨) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៨៨៩) នអារម្មណប្បច្ចយា[២] ហេតុយា តីណិ ។ សហជាតភាគម្បិ[៣] បច្ចយភាគម្បិ និស្សយភាគម្បិ សំសដ្ឋភាគម្បិ សម្បយុត្តភាគម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

១ ឱ. នារម្មណេ តីណិ ។ ២ ឱ. នារម្មណប្បច្ចយា ។ ៣ ឱ. សហជាតភាគំ ។

(៨៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(៨៨៥) ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(៨៨៦) ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៨៨៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៨៨៨) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(៨៦០) នសរណោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ អរណស្ស សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអរណោ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ អរណស្ស សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ...។

(៨៦១) ហេតុយា ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ[១] បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកបដ្ឋានំ[២] និដ្ឋិតំ ។

នកុសលត្តិកហេតុទុកេ

កុសលត្តិកហេតុទុកំ[៣]

(៨៦២) នកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអកុសលំ[៤] នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

១ ម. អនុលោមំបិ ។ ២ ម. និដ្ឋិតំ បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកបដ្ឋានំ ។ ៣ ម. កុសលត្តិក... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម. នកុសលំ ។

(៨៦០) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ... ។

(៨៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ បណ្ឌិត រាប់ហើយ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះឯង ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកបដ្ឋាន ។

នកុសលត្តិកហេតុទុកៈ

កុសលត្តិកហេតុទុកៈ

(៨៦២) ធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នកុសលំ នហេតុញ្ច នអព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអកុសលំ នហេតុញ្ច នអព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នកុសលំ នហេតុញ្ច(១) នអកុសលំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦៣) ហេតុយា នវ ។

(៤៦៤) នកុសលំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអកុសលំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច

១ ម. នហេតុំច ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៤៦៤) ធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ

កុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអព្យាកតំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ នកុសលំ ននហេតុញ្ច នអព្យាកតំ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអកុសលំ ននហេតុញ្ច នអព្យាកតំ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... តីណិ ។ នកុសលំ ននហេតុញ្ច នអកុសលំ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៤៦៥) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

នកុសលត្តិកនសហេតុកទុកេ
កុសលត្តិកសហេតុកទុកំ[1]

(៤៦៦) នកុសលំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច

១ ម. នកុសលត្តិក ... សហេតុកទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ... មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(៤៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នកុសលត្តិកនសហេតុកទុកៈ
កុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ

(៤៦៦) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌

អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អព្យាកតំ ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុតុប្បច្ចយា ។ ន កុសលំ ន សហេតុកញ្ច ន អព្យាកតំ ន សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន កុសលំ ន សហេតុកញ្ច ន អកុសលំ ន សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦៧) ហេតុយា ឆ ។

(៤៦៨) ន កុសលំ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អព្យាកតំ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច

មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៤៦៨) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌

អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន កុសលំ[1] ន អហេតុកញ្ច ន អព្យាកតំ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ន អហេតុកញ្ច ន អព្យាកតំ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន កុសលំ ន អហេតុកញ្ច ន អកុសលំ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... ។

(៨៦៩) ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកេ
កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ[2]

(៨៧០) ន កុសលំ ន ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន កុសលំ ន ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

១ ម. នអកុសលំ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក ... ហេតុសម្បយុត្តទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ។

(៨៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ
កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៨៧០) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ នអកុសលំ នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សហេតុកសទិសំ ។

(៨៧១) ហេតុយា ឆ ។

(៨៧២) នកុសលំ នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អហេតុកសទិសំ ។ ឆ ។

នកុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកេ

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកំ[១]

(៨៧៣) នកុសលំ នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច[២] ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអកុសលេ ទ្វេ ។ នអព្យាកតេ ទ្វេ ។ បឋមំ គណិតកេន ឯកំ ។ ទុតិយំ គណិតកេន ឯកំ ។ តតិយំ គណិតកេន ឯកំ ។ សព្វត្ថ នវបញ្ហា ។

១ ម. នកុសលត្តិក ... ហេតុសហេតុកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ (បទនេះ) ប្រហែលគ្នានឹងសហេតុកៈដែរ ។

(៨៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៨៧២) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងអហេតុកៈដែរ ។ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកៈ

(៨៧៣) ធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ក្នុងធម៌មិនមែនជាអកុសល មានវារៈ ២ ។ ក្នុងធម៌មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មានវារៈ ២ ។ លើកទី ១ មានវារៈ ២ តាមន័យដែលបានរាប់ហើយ ។ លើកទី ២ មានវារៈ ១ តាមន័យដែលបានរាប់ហើយ ។ លើកទី ៣ មានវារៈ ១ តាមន័យដែលបានរាប់ហើយ ។ ប្រស្នា ៩ មានក្នុងបទទាំងពួង ។

(៨៧៤) ន កុសលំ ន អហេតុកញ្ចេវ ន-នហេតុញ្ច(១) ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សហេតុកោ-ចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុ-ចេវសហេតុកកសទិសំ ។ នវ ។

នកុសលត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ
កុសលត្តិកហេតុហេតសម្បយុត្តទុកំ(២)

(៨៧៥) ន កុសលំ ន ហេតុញ្ចេវ ន ហេតុវិប្ប-យុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុចេវ ហេតុ-សម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧៦) ហេតុយា នវ ។

(៨៧៧) ន កុសលំ ន ហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន ន-ហេតុញ្ច(៣) ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ-ចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧៨) ហេតុយា នវ ។

១ ម. នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ។ ២ ម. នកុសលត្តិក ... ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកត្តិ ន ទិស្សន្តិ ។ ៣ ម. ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ។

(៨៧៤) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងហេតុចេវសហេតុកៈដែរ ។ មានវារៈ៩ ។

នកុសលត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ
កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៨៧៥) ធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៨៧៧) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

នកុសលត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកេ
កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកំ(១)

(៨៧៩) នកុសលំ នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៨០) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៨១) នកុសលំ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកាំ ឯកាំ ។ តីណិ បញ្ហា ។ នអកុសលំ(២) នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៨២) ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនសប្បច្ចយទុកេ
កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកំ(៣)

(៨៨៣) នកុសលោ នសប្បច្ចយោ ធម្មោ

១ ម. នកុសលត្តិក ... នហេតុសហេតុកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលំ ។ ៣ ម. នកុសលត្តិក ... សប្បច្ចយទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នកុសលត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកៈ
កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ

(៨៧៩) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៨១) ធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ តាមន័យដែលបានរាប់ហើយ មានវារៈ ១ ។ ប្រស្នា ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនសប្បច្ចយទុកៈ
កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកៈ

(៨៨៣) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយបច្ច័យ

កុសលស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឆ ។ សង្ខិត្តំ សប្បច្ចយសទិសំ ។

នកុសលត្តិកនសនិទស្សនទុកេ
កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកំ[១]

(៨៨៤) នកុសលំ នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៨៥) ហេតុយា ឆ ។

(៨៨៦) នកុសលោ នអនិទស្សនោ ធម្មោ កុសលស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នវបញ្ហា កាតព្វា ។

នកុសលត្តិកនសប្បដិឃទុកេ
កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកំ[២]

(៨៨៧) នកុសលំ នសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នកុសលត្តិក ... សនិទស្សនត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ឧ. កុសលត្តិក ... សប្បដិឃត្តិ ន ទិស្សតិ ។

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៦ ។ សង្ខិត្តធម៌ ប្រហែលគ្នានឹងសប្បច្ច័យធម៌ដែរ ។

នកុសលត្តិកនសនិទស្សនទុកៈ
កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកៈ

(៨៨៤) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៨៨៦) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ប្រស្នា ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ ។

នកុសលត្តិកនសប្បដិឃទុកៈ
កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកៈ

(៨៨៧) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៨] ហេតុយា ឆ ។

[៤៨៩] នកុសលំ នអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩០] ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនរូបីទុកេ

កុសលត្តិករូបីទុកំ[១]

[៤៩១] នកុសលំ នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩២] ហេតុយា ឆ ។

[៤៩៣] នកុសលំ នអរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩៤] ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនលោកិយទុកេ

កុសលត្តិកលោកិយទុកំ[២]

[៤៩៥] នកុសលំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នកុសលត្តិក ... រូបីទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក ... លោកិយទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

[៤៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៤៨៩] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនរូបីទុកៈ

កុសលត្តិករូបីទុកៈ

[៤៩១] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានរូប អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៤៩៣] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានរូប អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនលោកិយទុកៈ

កុសលត្តិកលោកិយទុកៈ

[៤៩៥] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាលោកិយ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៩៦) ហេតុយា បញ្ច ។

(៥៩៧) នកុសលំ នលោកុត្តរំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... ។ អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ ... ។ នបញ្ហា កាតព្វា ។

នកុសលត្តិកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ
កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ[1]

(៥៩៨) នកុសលំ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៩៩) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

(៦០០) នកុសលំ នកេនចិនវិញ្ញេយ្យំ[2] ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ[3] ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦០១) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

---

១ ម. នកុសលត្តិក ... កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ។ ៣ ម. កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ។

(៥៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៥៩៧) ធម៌ ជាកុសល ជាលោកុត្តរៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាលោកុត្តរៈ ... បញ្ហាទាំង ៦ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ។

នកុសលត្តិកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ
កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

(៥៩៨) ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

(៦០០) ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នកុសលត្តិកនោអាសវទុកេ
កុសលត្តិកអាសវទុកំ[១]

[៦០២] នកុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៣] ហេតុយា តីណិ ។

[៦០៤] នកុសលំ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៥] ហេតុយា ចត្តារិ ។

នកុសលត្តិកនសាសវទុកេ
កុសលត្តិកសាសវទុកំ[២]

[៦០៦] នកុសលំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៧] ហេតុយា បញ្ច ។

---

១ ម. នកុសលត្តិក ... អាសវទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក ... សាសវទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

នកុសលត្តិកនោអាសវទុកៈ
កុសលត្តិកអាសវទុកៈ

[៦០២] ធម៌ ជាអកុសល ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦០៤] ធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

នកុសលត្តិកនសាសវទុកៈ
កុសលត្តិកសាសវទុកៈ

[៦០៦] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកនអាសវសម្បយុត្តទុកេ
កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកំ[1]

[៦០៨] នកុសលំ នអាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៩] ហេតុយា តីណិ ។

[៦១០] នកុសលំ នអាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នវ ។

នកុសលត្តិកនអាសវសាសវទុកេ
កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកំ[2]

[៦១១] នកុសលំ នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦១២] ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នកុសលត្តិក ... អាសវសម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក ... អាសវសាសវទុកន្តិ នទិស្សតិ ។

នកុសលត្តិកនអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៦០៨] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦១០] ធម៌ ជាអកុសល ប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៩ ។

នកុសលត្តិកនអាសវសាសវទុកៈ
កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកៈ

[៦១១] ធម៌ ជាអកុសល ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦១៣) ន កុសលំ ន អនាសវញ្ច ន នោច-អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សាសវោ ចេវ នោ-ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦១៤) ហេតុយា នវ ។

នកុសលត្តិកនអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកេ
កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ(១)

(៦១៥) ន កុសលំ ន អាសវញ្ច ន អាសវវិប្ប-យុត្តញ្ច(២) ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវោ ចេវ អា-សវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦១៦) ហេតុយា តីណិ ។

(៦១៧) ន កុសលំ ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ន-នោច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវសម្ប-យុត្តោ ចេវ នោច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា ។ តីណិ ។

---

១ ម. នកុសលត្តិក . . . អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកាត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. វិប្បយុត្តំ ច ។

(៦១៣) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ផងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦១៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នកុសលត្តិកនអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(៦១៥) ធម៌ ជាអកុសល ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦១៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦១៧) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកេ
កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ(១)

[៦១៨] នកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦១៩] ហេតុយា បញ្ច ។

នកុសលត្តិកសត្តគោច្ឆកទុកេ
កុសលត្តិកសត្តគោច្ឆកទុកំ(២)

[៦២០] នកុសលំ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នោឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ឱឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នោយោគំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ យោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

១ ម. នកុសលត្តិក ... អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក ... សត្តគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នកុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកៈ
កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

[៦១៨] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ប្រាសចាកអាសវៈតែមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកសត្តគោច្ឆកទុកៈ
កុសលត្តិកសត្តគោច្ឆកទុកៈ

[៦២០] ធម៌ ជាអកុសល ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាគន្ថៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាឱឃៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាយោគៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជានីវរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នកុសលំ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នសារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។បេ។

នកុសលត្តិកនកាមាវចរទុកេ

កុសលត្តិកកាមាវចរទុកំ[១]

(៦២១) នកុសលំ នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦២២) ហេតុយា បញ្ច ។

(៦២៣) នកុសលំ ននកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នកាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦២៤) ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនរូបាវចរទុកេ

កុសលត្តិករូបាវចរទុកំ[២]

(៦២៥) នកុសលំ នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច

១ ឱ. នកុសលត្តិក ... កាមាវចរទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. នកុសលត្តិក ... រូបាវចរទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ ជាអកុសល ជាបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។

នកុសលត្តិកនកាមាវចរទុកៈ

កុសលត្តិកកាមាវចរទុកៈ

(៦៦១) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៦៦៣) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនរូបាវចរទុកៈ

កុសលត្តិករូបាវចរទុកៈ

(៦៦៥) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌

អព្យាកតោ រូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦២៦) ហេតុយា តីណិ ។

(៦២៧) ន កុសលំ ន រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ន រូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦២៨) ហេតុយា បញ្ច ។

(៦២៩) ន កុសលំ ន អរូបាវចរំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៣០) ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនអរូបាវចរទុកេ

កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកំ[១]

(៦៣១) ន អកុសលំ ន អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ន អរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៣២) ហេតុយា បញ្ច ។

នកុសលត្តិកនបរិយាបន្នទុកេ

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកំ[២]

(៦៣៣) ន កុសលំ ន បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច

១ ម. នកុសលត្តិក ... អរូបាវចរទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក ... បរិយាបន្នទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនជាកុសល មិនមែនជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦២៧) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៦២៩) ធម៌ ជាកុសល ជាអរូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនអរូបាវចរទុកៈ

កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកៈ

(៦៣១) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាអរូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាអរូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកនបរិយាបន្នទុកៈ

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ

(៦៣៣) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌

អព្យាកតោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ន បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អព្យាកតំ ន បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៣៤) ហេតុយា បញ្ច ។

(៦៣៥) ន កុសលំ ន អបរិយាបន្នំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... អព្យាកតោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ ... ទ្វេ ។ អកុសលមូលេ ទ្វេ ។ ឧភមូលេ ទ្វេ ។

(៦៣៦) ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកេ
កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកំ[១]

(៦៣៧) ន កុសលំ ន និយ្យានិកំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ និយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

១ ម. នកុសលត្តិក ... និយ្យានិកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៣៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ៥ ។

(៦៣៥) ធម៌ ជាកុសល ជាអបរិយាបន្នៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអបរិយាបន្នៈ ... មាននយៈ២ ។ ក្នុងអកុសលមូល មាននយៈ ២ ។ ក្នុងឧភមូល មាននយៈ ២ ។

(៦៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ៦ ។

នកុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ
កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ

(៦៣៧) ធម៌ ជាកុសល ជានិយ្យានិកៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជានិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មាននយៈ ៣ ។

(៦៣៨) ន អកុសលំ ន អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អព្យាកតំ ន អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៣៩) ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនិយតទុកេ

កុសលត្តិកនិយតទុកំ(១)

(៦៤០) ន កុសលំ ន និយតំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ និយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អបរិយាបន្នសទិសំ ។ ឆ បញ្ហា ។

(៦៤១) ន កុសលំ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អព្យាកតំ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៤២) ហេតុយា ចត្តារិ ។

១ ម. នកុសលត្តិក . . . និយតទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៦៣៨) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនិយតទុកៈ

កុសលត្តិកនិយតទុកៈ

(៦៤០) ធម៌ ជាកុសល ទៀង ព្រោះផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ (ចមេនេ) មានសេចក្តីប្រហែលគ្នានឹងអបរិយាបន្នៈវិវរ ។ មានបញ្ហា ៦ ។

(៦៤១) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៤២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

នកុសលត្តិកនសឧត្តរទុកេ

កុសលត្តិកសឧត្តរទុកំ[១]

[៦៤៣] នកុសលំ នសឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នអកុសលំ នសឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នអព្យាកតំ នសឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៤៤] ហេតុយា បញ្ច ។

នកុសលត្តិកនសរណទុកេ

កុសលត្តិកសរណទុកំ[២]

[៦៤៥] នកុសលំ នសរណំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៤៦] ហេតុយា តីណិ ។

[៦៤៧] នកុសលំ នអរណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

១ ម. នកុសលត្តិក ... សឧត្តរទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក ... សរណទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

នកុសលត្តិកនសឧត្តរទុកៈ

កុសលត្តិកសឧត្តរទុកៈ

[៦៤៣] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកនសរណទុកៈ

កុសលត្តិកសរណទុកៈ

[៦៤៥] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៤៧] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នអព្យាកតំ នអរណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នកុសលំ នអរណញ្ច នអព្យាកតំ នអរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

នវេទនាត្តិកនហេតុទុកេ

វេទនាត្តិកហេតុទុកំ[១]

(៦៤៨) នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

១ ឱ. នវេទនាត្តិក ... ហេតុទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអរណៈផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

នវេទនាត្តិកនហេតុទុកៈ

វេទនាត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៤៨) ធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

តីណិ ។ ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុញ្ច[1] ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ទុតិយំ គណិតកេន តីណិ ។

(៦៤៩) ហេតុយា ឯកវីស ។

(៦៥០) ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ននហេតុំ[2] ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ននហេតុំ... ទ្វេ បញ្ហាយេវ ។ ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន នហេតុំ... ទ្វេយេវ[3] ។ បឋមំ គណិតកេន ឯកំ ។ ទុតិយំ គណិតកេន ឯកំ ។ តតិយំ គណិតកេន ឯកំ ។

(៦៥១) ហេតុយា នវ ។

១ ម. នហេតុំច ។ ២ ម. នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ។ ៣ ម. ទ្វេ បញ្ហាយេវ ។

មាននយ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយសុខ-វេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផងមិនមែនជាហេតុផង មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផងមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយ ៣ ។ បទទី ២ មាននយ ៣ តាមបទដែលបណ្ឌិតរាប់ហើយ ។

(៦៤៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយ ២១ ។

(៦៥០) ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយ ២ ។ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខ-វេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ . . . បញ្ហា ២ ។ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ . . . នយ ២ ។ បទទី ១ មាននយ ១ តាមបទដែលបណ្ឌិតរាប់ហើយ ។ បទទី ២ មាននយ ១ តាមបទដែលបណ្ឌិតរាប់ហើយ ។ បទទី ៣ មាននយ ១ តាមបទដែលបណ្ឌិតរាប់ហើយ ។

(៦៥១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយ ៩ ។

នវិបាកត្តិកនហេតុទុកេ
វិបាកត្តិកហេតុទុកំ[១]

(៦៨២) នវិបាកំ នហេតុំ[២] ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវិបាកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវិបាកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នវិបាកំ នហេតុញ្ច

១ ម. នវិបាកត្តិក... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ន ហេតុំ ។

នវិបាកត្តិកនហេតុទុកៈ
វិបាកត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៨២) ធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ

នវេវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នវិបាកំ នហេតុញ្ច នវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នវិបាកំ នហេតុញ្ច នវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៨៣) ហេតុយា ឯកាទស ។

(២៨៤) នវិបាកំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៨៥) ហេតុយា អដ្ឋារស ។ សង្ខិត្តំ ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុផង នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុផង នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១១ ។

(២៨៤) ធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១៨ ។ សេចក្តីបំព្រួញ ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកនហេតុទុកេ

ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកហេតុទុកំ[១]

(៦៨៦) នឧបាទិន្នុបាទានិយំ[២] នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៨៧) ហេតុយា នវ ។

(៦៨៨) នឧបាទិន្នុបាទានិយំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៨៩) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកនហេតុទុកេ

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកហេតុទុកំ[៣]

(៦៦០) នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

១ ម. នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិក ... ហេតុទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នឧបាទិណ្ណុបាទានិយំ ។ ៣ ម. នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិក ... ហេតុទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកនហេតុទុកៈ

ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៨៦) ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៦៨៨) ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកនហេតុទុកៈ

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៦០) ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់នូវសេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់នូវសេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦១) ហេតុយា នវ ។

នវិតក្កត្តិកនហេតុទុកេ

វិតក្កត្តិកហេតុទុកំ

(៦៦២) នសវិតក្កសវិចារំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៣) ហេតុយា បណ្ណរស ។

នបីតិត្តិកនហេតុទុកេ

បីតិត្តិកហេតុទុកំ[១]

(៦៦៤) នបីតិសហគតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អដ្ឋវីស ។

នទស្សនត្តិកនហេតុទុកេ

ទស្សនត្តិកហេតុទុកំ[២]

(៦៦៥) នទស្សនេនបហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ឱ. នបីតិត្តិក... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. នទស្សនត្តិក... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៦៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នវិតក្កត្តិកនហេតុទុកៈ

វិតក្កត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៦២) ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ។

នបីតិត្តិកនហេតុទុកៈ

បីតិត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៦៤) ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ វារៈ ២៨ ។

នទស្សនត្តិកនហេតុទុកៈ

ទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៦៥) ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៦) ហេតុយា នវ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកនហេតុទុកេ
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកហេតុទុកំ(១)

(៦៦៧) ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៨) ហេតុយា នវ ។

(៦៦៩) ន អាចយគាមឹ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧០) ហេតុយា នវ ។

នសេក្ខត្តិកនហេតុទុកេ
សេក្ខត្តិកហេតុទុកំ(២)

(៦៧១) ន សេក្ខំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អសេក្ខោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧២) ហេតុយា នវ ។

១ ម. នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិក ... ហេតុទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសេក្ខត្តិក ... ហេតុទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

(៦៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកនហេតុទុកៈ
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៦៧) ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៦៦៩) ធម៌ ដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសេក្ខត្តិកនហេតុទុកៈ
សេក្ខត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៧១) ធម៌ ជាអសេក្ខៈ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នបរិត្តត្តិកនហេតុទុកេ
បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ[១]

(៦៧៣) នបរិត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧៤) ហេតុយា ឯកាទស ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកនហេតុទុកេ
បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ[២]

(៦៧៥) នបរិត្តារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧៦) ហេតុយា តេរស ។

នហីនត្តិកនហេតុទុកេ
ហីនត្តិកហេតុទុកំ[៣]

(៦៧៧) នហីនំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧៨) ហេតុយា នវ ។

---

១ ម. នបរិត្តត្តិក ... ហេតុទុកត្តំ នទិស្សតិ ។ ២ ម. នបរិត្តារម្មណត្តិក ... ហេតុទុកត្តំ នទិស្សតិ ។ ៣ ម. នហីនត្តិក ... ហេតុទុកត្តំ នទិស្សតិ ។

នបរិត្តត្តិកនហេតុទុកៈ
បរិត្តត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៧៣) ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកនហេតុទុកៈ
បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៧៥) ធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

នហីនត្តិកនហេតុទុកៈ
ហីនត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៧៧) ធម៌ ជាកណ្តាល ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាថោកទាប មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នមិច្ឆត្តត្តិកនហេតុទុកេ

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកំ(១)

(៦៧៩) នមិច្ឆត្តនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៨០) ហេតុយា នវ ។

នមគ្គារម្មណត្តិកនហេតុទុកេ

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកំ(២)

(៦៨១) នមគ្គារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៨២) ហេតុយា ទស ។

នឧប្បន្នត្តិកនហេតុទុកេ

ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុកំ(៣)

(៦៨៣) នអនុប្បន្នោ ននហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នឧប្បាទី ននហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

---

១ ម. នមិច្ឆត្តត្តិក . . . ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នមគ្គារម្មណត្តិក . . . ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នឧប្បន្នត្តិក . . . ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នមិច្ឆត្តត្តិកនហេតុទុកៈ

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៧៩) ធម៌ មានសភាពត្រូវទិសទៀង ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសទិសទៀង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

នមគ្គារម្មណត្តិកនហេតុទុកៈ

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៨១) ធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១០ ។

នឧប្បន្នត្តិកនហេតុទុកៈ

ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៨៣) ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនកើតឡើង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨៤) ហេតុយា តីណិ ។

នអតីតត្តិកនហេតុទុកេ
អតីតត្តិកហេតុទុកំ[១]

(៦៨៥) ន អតីតោ ន នហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន អនាគតោ ន នហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៨៦) ហេតុយា តីណិ ។

នអតីតារម្មណត្តិកនហេតុទុកេ
អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកំ[២]

(៦៨៧) ន អតីតារម្មណំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៨៨) ហេតុយា សត្តរស ។

នអជ្ឈត្តត្តិកនហេតុទុកេ
អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកំ

(៦៨៩) ន អជ្ឈត្តំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច

១ ម. ន អតីតត្តិក... ហេតុទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអតីតារម្មណត្តិក... ហេតុទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៦៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នអតីតត្តិកនហេតុទុកៈ
អតីតត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៨៥) ធម៌ មិនមែនជាអតីត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអនាគត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នអតីតារម្មណត្តិកនហេតុទុកៈ
អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៨៧) ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ជាហេតុ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

នអជ្ឈត្តត្តិកនហេតុទុកៈ
អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៨៩) ធម៌ ជាខាងក្រៅ ជាហេតុ អាស្រ័យធម៌

ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន-ពហិទ្ធា នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៩០) ហេតុយា ទ្វេ ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកនហេតុទុកេ
អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ(១)

(៦៩១) នអជ្ឈត្តារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នពហិទ្ធារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៩២) ហេតុយា ទ្វេ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុទុកេ
សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកំ(២)

(៦៩៣) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ(៣) នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ

១ ម. នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិក ... ហេតុទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... ហេតុទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ។

មិនមែនជាខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាខាងក្នុង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកនហេតុទុកៈ
អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៩១) ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៩២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ

(៦៩៣) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់

នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៩៤) ហេតុយា តីណិ ។

(៦៩៥) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុ ននហេតុ-ទុវត្តា តីណិ មូលានិ ឯកវីសតិ បញ្ហា កាតព្វា ។

នសនិទស្សនត្តិកនសហេតុកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសហេតុកទុកំ[1]

(៦៩៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... សហេតុកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៩៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៩៥) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបច្ច័យមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មានមូល ៣ មានបញ្ហា ២១ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសហេតុកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកសហេតុកទុកៈ

(៦៩៦) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់

នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៩៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៦៩៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៦៩៩) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកេ
សនិទស្សនត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ[១]

(៧០០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក... ហេតុសម្បយុត្តទុកាត្តិ ន ទិស្សតិ ។

ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៩៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៩៨) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៦៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៧០០) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧០១) ហេតុយា តីណិ ។

(៧០២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧០៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុសហេតុកទុកេ សនិទស្សនត្តិកហេតុសហេតុកទុកំ[១]

(៧០៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ហេតុញ្ចេវ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧០៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៧០៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អហេតុកញ្ចេវ ន ន ហេតុញ្ច ធម្មំ[២] បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧០៧) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... ហេតុសហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ន ន ហេតុំ ។

(៧០១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧០២) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ សនិទស្សនត្តិកហេតុសហេតុកទុកៈ

(៧០៤) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧០៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧០៦) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុផងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ

សនិទស្សនត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ(១)

(៧០៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ចេវនហេតុវិប្បយុត្តញ្ច(២) ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុចេវហេតុសម្បយុត្តោច(៣) ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧០៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៧១០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ(៤) ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧១១) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកេ

សនិទស្សនត្តិកនហេតុសហេតុកទុកំ(៥)

(៧១២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុវិប្បយុត្តំ ។ ៣ ម. ហេតុសម្បយុត្តោ ។ ៤ ម. ន នហេតុ ។ ៥ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... នហេតុសហេតុកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៧០៨) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧១០) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុផងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧១១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ

(៧១២) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧១៣) ហេតុយា តីណិ ។

(៧១៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧១៥) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនសនិទស្សនទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសនិទស្សនទុកំ[១]

(៧១៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សនិទស្សំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ សនិទស្សោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧១៧) ហេតុយា បញ្ច ។

នសនិទស្សនត្តិកនសប្បដិឃទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសប្បដិឃទុកំ[២]

(៧១៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. សនិទស្សនត្តិក ... សនិទស្សនទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... សប្បដិឃទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៧១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧១៤) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុផងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសនិទស្សនទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកសនិទស្សនទុកៈ

(៧១៦) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសប្បដិឃទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកសប្បដិឃទុកៈ

(៧១៨) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧១៩] ហេតុយា នវ ។

[៧២០] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧២១] ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនរូបីទុកំ
សនិទស្សនត្តិករូបីទុកំ(១)

[៧២២] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧២៣] ហេតុយា ឯកាវីស ។

[៧២៤] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧២៥] ហេតុយា តីណិ ។

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... រូបីទុកំ ន ទិស្សតិ ។

[៧១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៧២០] ធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនរូបីទុកៈ
សនិទស្សនត្តិករូបីទុកៈ

[៧២២] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[៧២៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនលោកិយទុកា
សនិទស្សនត្តិកលោកិយទុកំ

[៤២៦] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ(១) លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

[៤២៧] ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកា
សនិទស្សនត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ(២)

[៤២៨] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤២៩] ហេតុយា បញ្ចត្តឹស ។

---

១ ម. អនិទស្សនអប្បដិឃោ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនលោកិយទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកលោកិយទុកៈ

[៤២៦] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៤២៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

[៤២៨] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤២៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ។

(៧៣០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន កេនចិ-វិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ កេន-ចិ ន វិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៣១) ហេតុយា បញ្ចត្តឹស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោអាសវទុកំ
សនិទស្សនត្តិកអាសវទុកំ[១]

(៧៣២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៣៣) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៣៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន នោអា-សវំ[២] ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នោអា-សវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៣៥) ហេតុយា ឯកាវីស ។

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក... អាសវទុកត្តិកំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នោអាសវំ ។

(៧៣០) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រ-កបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនជាមិនគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៣១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោអាសវទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកអាសវទុកៈ

(៧៣២) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៣៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៣៤) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសាសវទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសាសវទុកំ[១]

(៧៣៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៣៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកេ
សនិទស្សនត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកំ[២]

(៧៣៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៣៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៤០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកវីស ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... សាសវទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... អាសវសម្បយុត្តទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសាសវទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកសាសវទុកៈ

(៧៣៦) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(៧៣៨) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៤០) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ វារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាសវសាសវទុកេ
សនិទស្សនត្តិកអាសវសាសវទុកំ[១]

(៧៦១) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អាសវញ្ចេវ ន អនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៦២) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៦៣) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អនាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៦៤) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកេ
សនិទស្សនត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ[២]

(៧៦៥) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អាសវញ្ចេវ ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---
១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... អាសវសាសវទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាសវសាសវទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកអាសវសាសវទុកៈ

(៧៦១) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈផងនិងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈផងនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦២) គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៦៣) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈផងនិងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផងនិងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦៤) គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(៧៦៥) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈផងនិងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈផងនិងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦៦) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៦៧) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៦៨) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកេ សនិទស្សនត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ[១]

(៧៦៩) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ អាសវវិប្បយុត្តំ ន សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកាវីស ។

(៧៧០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ អាសវវិប្បយុត្តំ ន អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៧១) ហេតុយា តីណិ ។

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក... អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៧៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៦៧) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈផងនិងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ សនិទស្សនត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

(៧៦៩) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈផងនិងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ វារៈ ២១ ។

(៧៧០) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈផងនិងមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកេ

សនិទស្សនត្តិកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកំ(១)

[៧៨២] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៨៣] ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោគន្ថគោច្ឆកទុកេ

សនិទស្សនត្តិកគន្ថគោច្ឆកទុកំ(២)

[៧៨៤] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៨៥] ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោឱឃគោច្ឆកទុកេ

សនិទស្សនត្តិកឱឃគោច្ឆកទុកំ(៣)

[៧៨៦] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឱឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . គន្ថគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . ឱឃគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកៈ

[៧៨២] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោគន្ថគោច្ឆកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកគន្ថគោច្ឆកទុកៈ

[៧៨៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោឱឃគោច្ឆកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកឱឃគោច្ឆកទុកៈ

[៧៨៦] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាឱឃៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥៧] ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោយោគគោច្ឆកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកយោគគោច្ឆកទុកំ(១)

[៧៥៨] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោយោគំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ យោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៧៥៩] ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោនីវរណគោច្ឆកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកនីវរណគោច្ឆកទុកំ(២)

[៧៦០] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៧៦១] ហេតុយា តីណិ ។

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... យោគគោច្ឆកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... នីវរណគោច្ឆកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៧៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោយោគគោច្ឆកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកយោគគោច្ឆកទុកៈ

[៧៥៨] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាយោគៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោនីវរណគោច្ឆកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកនីវរណគោច្ឆកទុកៈ

[៧៦០] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោបរាមាសគោច្ឆកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកបរាមាសគោច្ឆកទុកំ(១)

(៧៦២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧៦៣) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសារម្មណទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសារម្មណទុកំ(២)

(៧៦៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសារម្មណំ(៣) ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧៦៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៦៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... បរាមាសគោច្ឆកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... សារម្មណទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. សារម្មណំ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ

(៧៦២) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាបរាមាសៈ កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសារម្មណទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកសារម្មណទុកៈ

(៧៦៤) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៦៦) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានអារម្មណ៍ កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តទុកំ(១)

(៧៦៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៦៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៧០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ(២) នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៧១) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនចេតសិកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចេតសិកទុកំ(៣)

(៧៧២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៧៣) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... ចិត្តទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. អនិទស្សនសប្បដិឃោ
៣ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... ចេតសិកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៧៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តទុកៈ

(៧៦៨) ធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៧០) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនចេតសិកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកចេតសិកទុកៈ

(៧៧២) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៧៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៧៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៧៥) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនចិត្តសម្បយុត្តទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសម្បយុត្តទុកំ[១]

(៧៧៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ចិត្តសម្បយុត្តំ[២] ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៧៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៧៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៧៩) ហេតុយា ឯកវីស ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . ចិត្តសម្បយុត្តទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ចិត្តសម្បយុត្តំ ។

(៧៧៤) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

(៧៧៦) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៧៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៧៨) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនចិត្តសំសដ្ឋទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋទុកំ[១]

(៧៨០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៨១) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៨២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នចិត្តវិសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ចិត្តវិសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៨៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសមុដ្ឋានទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ[២]

(៧៨៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---
១ ឱ. នសនិទស្សនត្តិក ... ចិត្តសំសដ្ឋទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. នសនិទស្សនត្តិក ... ចិត្តសមុដ្ឋានទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

(៧៨០) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៨២) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកការប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកការប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ

(៧៨៤) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ តាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៨៥] ហេតុយា ឯកាវីស ។

[៧៨៦] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៨៧] ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនតិកនោចិត្តសហភុទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសហភុទុកំ [1]

[៧៨៨] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៨៩] ហេតុយា បញ្ច ។

[៧៩០] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៩១] ហេតុយា ឯកាវីស ។

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... ចិត្តសហភុទុកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

(៧៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

(៧៨៦) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសហភុទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសហភុទុកៈ

(៧៨៨) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៧៩០) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តានុបរិវត្តិទុកេ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តានុបរិវត្តិទុកំ

(៧៩២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោ ចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៩៣) ហេតុយា បញ្ច ។

(៧៩៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នោចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៩៥) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកេ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកំ

(៧៩៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ

(៧៩២) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៧៩៤) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ

(៧៩៦) ធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ច្រឡូកច្រឡំ និងតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនច្រឡូកច្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៩៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៩៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៩៩) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកំ

(៨០០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨០១) ហេតុយា តីណិ ។

(៨០២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៩៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៩៨) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនច្រឡូកច្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនច្រឡូកច្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកៈ

(៨០០) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨០២) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកេ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ

(៨០៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨០៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៨០៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨០៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនអជ្ឈត្តិកទុកេ

សនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកំ

(៨០៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

(៨០៤) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំ តាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨០៦) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអជ្ឈត្តិកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកៈ

(៨០៨) ធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៩) ហេតុយា ឯកាទស ។

(៨១០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១១) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបាទាទុកេ
សនិទស្សនត្តិកឧបាទាទុកំ

(៨១២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១៣) ហេតុយា បញ្ចត្តឹស ។

(៨១៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន នោឧបាទា(១) ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១៥) ហេតុយា តីណិ ។

១ ម. នោឧបាទា ។

(៨០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

(៨១០) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨១១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបាទាទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកឧបាទាទុកៈ

(៨១២) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ។

(៨១៤) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបាទាទិន្នទុកេ

សនិទស្សនត្តិកឧបាទិន្នទុកំ

(៨១៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោឧបាទានគោច្ឆកទុកេ

សនិទស្សនត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ

(៨១៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោ ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១៩) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបាទិន្នទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកឧបាទិន្នទុកៈ

(៨១៦) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

(៨១៨) ធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨១៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោកិលេសគោច្ឆកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកកិលេសគោច្ឆកទុកំ

(៨២០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោ កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨២១) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វទុកេ
សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកំ

(៨២២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨២៣) ហេតុយា តីណិ ។

(៨២៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨២៥) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោកិលេសគោច្ឆកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកកិលេសគោច្ឆកទុកៈ

(៨២០) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨២១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

(៨២២) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨២៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨២៤) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨២៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនភាវនាយបហាតព្វទុកេ
សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកំ

(៤៦៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ ភាវនាយបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៤៦៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នភាវនាយបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦៩) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

(៤៧០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសនិទស្សនត្តិកនភាវនាយបហាតព្វទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

(៤៦៦) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៦៨) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(៤៧០) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៣១) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៣២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ទស្ស-នេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សន-សប្បដិឃោ ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣៣) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកំ

(៨៣៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ភាវនាយ-បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិ-ឃោ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៣៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ន ភាវនា-យ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិ-ឃោ ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣៧) ហេតុយា ឯកាវីស ។

(៨៣១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៣២) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៣៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(៨៣៤) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៣៦) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសវិតក្កទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសវិតក្កទុកំ

(៨៣៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៤០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៤១) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនសវិចារទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសវិចារទុកំ

(៨៤២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសនិទស្សនត្តិកនសវិតក្កទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកសវិតក្កទុកៈ

(៨៣៨) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៤០) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៤១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសវិចារទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកសវិចារទុកៈ

(៨៤២) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤៣] ហេតុយា តីណិ ។

[៨៤៤] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤៥] ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនសប្បីតិកទុកំ
សនិទស្សនត្តិកសប្បីតិកទុកំ

[៨៤៦] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤៧] ហេតុយា តីណិ ។

[៨៤៨] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤៩] ហេតុយា ឯកវីស ។

[៨៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៤៤] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសប្បីតិកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកសប្បីតិកទុកៈ

[៨៤៦] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៤៨] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានបីតិ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបីតិសហគតទុកេ
សនិទស្សនត្តិកបីតិសហគតទុកំ

(៨៨០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៨១) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៨២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៨៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនសុខសហគតទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសុខសហគតទុកំ

(៨៨៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

នសនិទស្សនត្តិកនបីតិសហគតទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកបីតិសហគតទុកៈ

(៨៨០) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៨២) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសុខសហគតទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកសុខសហគតទុកៈ

(៨៨៤) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៥៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៥៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នសុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៥៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបេក្ខាសហគតទុកេ
សនិទស្សនត្តិកឧបេក្ខាសហគតទុកំ

(៨៥៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ[១] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៥៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៦០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦១) ហេតុយា ឯកវីស ។

១ ម. អនិទស្សនសប្បដិឃោ ។

(៨៥៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៥៦) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៥៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបេក្ខាសហគតទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកឧបេក្ខាសហគតទុកៈ

(៨៥៨) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៥៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៦០) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនកាមាវចរទុកេ
សនិទស្សនត្តិកកាមាវចរទុកំ

(៨៦២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

(៨៦៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នកាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៥) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនរូបាវចរទុកេ
សនិទស្សនត្តិករូបាវចរទុកំ

(៨៦៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ រូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៧) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនកាមាវចរទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកកាមាវចរទុកៈ

(៨៦២) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

(៨៦៤) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនរូបាវចរទុកៈ
សនិទស្សនត្តិករូបាវចរទុកៈ

(៨៦៦) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៦៨] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៦៩] ហេតុយា ឯកាទស ។

នសនិទស្សនត្តិកនអរូបាវចរទុកេ
សនិទស្សនត្តិកអរូបាវចរទុកំ

[៤៧០] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៧១] ហេតុយា តីណិ ។

[៤៧២] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នអរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៧៣] ហេតុយា ឯកាទស ។

[៤៦៨] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអរូបាវចរទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកអរូបាវចរទុកៈ

[៤៧០] ធម៌ ជាអរូបាវចរៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៧២] ធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអរូបាវចរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិយាបន្នទុកេ
សនិទស្សនត្តិកបរិយាបន្នទុកំ

(៨៧៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៧៥) ហេតុយា ឯកវីស ។

(៨៧៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អបរិយាបន្នំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៧៧) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនិយ្យានិកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកនិយ្យានិកទុកំ

(៨៧៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន និយ្យានិកំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ និយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៧៩) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិយាបន្នទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ

(៨៧៤) ធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ២១ ។

(៨៧៦) ធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ

(៨៧៨) ធម៌ ជានិយ្យានិកៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ៣ ។

[៨៨០] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៨១] ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនិយតទុកេ
សនិទស្សនត្តិកនិយតទុកំ

[៨៨២] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន និយតំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ និយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៨៣] ហេតុយា តីណិ ។

[៨៨៤] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៨៥] ហេតុយា ឯកាវីស ។

[៨៨០] ធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនិយតទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកនិយតទុកៈ

[៨៨២] ធម៌ ជានិយតៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជានិយតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៨៤] ធម៌ ជាអនិយតៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិយតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកសឧត្តរទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសឧត្តរទុកំ

(៨៨៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៨៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

(៨៨៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនុត្តរំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៨៩) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកសរណទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសរណទុកំ

(៨៩០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសរណំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៩១) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកសឧត្តរទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកសឧត្តរទុកៈ

(៨៨៦) ធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

(៨៨៨) ធម៌ មិនមានឧត្តរៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកសរណទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកសរណទុកៈ

(៨៩០) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៩២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណំ ធម្មំ បច្ចយា សនិទស្សនសប្បដិឃោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណញ្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៨៩៣) ហេតុយា ឯកវីស អវិគតេ ឯកវីស ។

សហជាតវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៨៩២) ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ គឺឯផ្នែក និងធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៨៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

ឯសហជាតវារៈ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(៨៩៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នអរណោ ធម្មោ សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នអរណោ ធម្មោ សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នអរណោ ច នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នអរណោ ច ធម្មា សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។

(៨៩៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នអរណោ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នអរណោ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨៩៤) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៨៩៨) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋានំ

(៨៩៦) ហេតុយា ឯកវីស អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ ឯកវីស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមប្បច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន

(៨៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមប្បច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយយ៉ាងណា បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ

នកុសលត្តិកនវេទនាត្តិកេ
កុសលត្តិកវេទនាត្តិកំ

(៨៩៧) នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សុខាយ វេទនាយសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។ នអកុសលំ នសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សុខាយវេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

នកុសលត្តិកនវេទនាត្តិកៈ
កុសលត្តិកវេទនាត្តិកៈ

(៨៩៧) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ២ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន អកុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ន អព្យាកតំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អព្យាកតំ ន សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ន កុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ន អព្យាកតំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អកុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ន អព្យាកតំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន កុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ន អកុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយសុខវេទនា កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ២ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ២ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយសុខវេទនា កាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ។

[៨៩៨] ហេតុយា ឆ ។

[៨៩៩] នកុសលំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអព្យាកតំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នកុសលំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអព្យាកតំ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[៩០០] ហេតុយា តីណិ ។

[៩០១] នកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

[៨៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៨៩៩] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៩០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩០១] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ទ្វេ ។ នអកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នអព្យាកតំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអព្យាកតំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអកុសលំ

មានការៈ ២ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ២ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ២ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ១ ។ ធម៌ ជាកុសល

នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអព្យាកតំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៩០២) ហេតុយា ៤ ។

នកុសលត្តិកនវិបាកត្តិកេ
កុសលត្តិកវិបាកត្តិកំ

(៩០៣) នកុសលំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអកុសលំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នកុសលំ នវិបាកញ្ច នអកុសលំ នវិបាកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៩០២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

នកុសលត្តិកនវិបាកត្តិកៈ
កុសលត្តិកវិបាកត្តិកៈ

(៩០៣) វិបាកធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ វិបាកធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ វិបាកធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាវិបាកផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៩០៤) ហេតុយា តីណិ ។

(៩០៥) នកុសលំ នវិបាកធម្មធម្មំ បច្ចយា កុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... អកុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នអកុសលំ នវិបាកធម្មធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នកុសលំ នវិបាកធម្មធម្មញ្ច នអកុសលំ នវិបាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

(៩០៦) ហេតុយា ឆ[១] ។

(៨០៧) នកុសលំ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩០៨) ហេតុយា ឆ ។

១ ម. ហេតុយា ឆ បញ្ហា ។

(៩០៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩០៥) ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានវិបាកជាប្រកតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតីផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៩០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៩០៧) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ
កុសលត្តិកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

[៩០៩] នកុសលោ នឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩១០] អារម្មណេ ឆ(១) ។

[៩១១] នកុសលំ នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩១២] ហេតុយា បញ្ច ។

[៩១៣] នកុសលំ នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. អារម្មណេ ឆ បញ្ហា ។

នកុសលត្តិកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ
កុសលត្តិកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

[៩០៩] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៩១០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩១១] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៩១៣] ធម៌ ជាកុសល មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩១៤) ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ
កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(៩១៥) នកុសលំ នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលាទេវ តីណិ ។

(៩១៦) នកុសលំ នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩១៧) ហេតុយា ឆ ។

(៩១៨) នកុសលំ នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩១៩) ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនវិតក្កត្តិកំ
កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកំ

(៩២០) នកុសលំ នសវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ

២០៩
បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

(៩១៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ
កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(៩១៥) ធម៌ ជាអកុសល ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលទាំងឡាយ មានវារៈ ៣ ។

(៩១៦) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៩១៨) ធម៌ ជាកុសលដែលមិនសៅហ្មងនិងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងនិងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩១៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនវិតក្កត្តិកៈ
កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកៈ

(៩២០) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ

បដិច្ច អកុសលោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩២១] ហេតុយា នវ ។

[៩២២] នកុសលំ នអវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩២៣] ហេតុយា នវ ។

[៩២៤] នកុសលំ នអវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩២៥] ហេតុយា ទ្វាទស ។

នកុសលត្តិកនបីតិត្តិកេ
កុសលត្តិកបីតិត្តិកំ

[៩២៦] នកុសលំ នបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩២៧] ហេតុយា នវ ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩២១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩២២] ធម៌ ជាអកុសល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩២៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩២៤] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩២៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ។

នកុសលត្តិកនបីតិត្តិកៈ
កុសលត្តិកបីតិត្តិកៈ

[៩២៦] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩២៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៩២៨) ន អកុសលំ ន សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩២៩) ហេតុយា នវ ។

(៩៣០) ន អកុសលំ ន ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៣១) ហេតុយា នវ ។

នកុសលត្តិកនទស្សនត្តិកេ
កុសលត្តិកទស្សនត្តិកំ

(៩៣២) ន អកុសលំ ន ទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ ទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៣៣) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៣៤) ន អកុសលំ ន ភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ ភាវនាយបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៣៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៩២៨) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩២៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៩៣០) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នកុសលត្តិកនទស្សនត្តិកៈ
កុសលត្តិកទស្សនត្តិកៈ

(៩៣២) ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៣៤) ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៣៦) ន កុសលំ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៣៧) ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ
កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

(៤៣៨) ន កុសលំ ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៣៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៤៤០) ន កុសលំ ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៤១) ហេតុយា តីណិ ។

(៤៤២) ន កុសលំ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៣៦) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ
កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

(៤៣៨) ធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៤០) ធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៤១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៤២) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៤៣) ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនអាចយគាមិត្តិកេ
កុសលត្តិកអាចយគាមិត្តិកំ

(៩៤៤) នកុសលំ នអាចយគាមិំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៤៥) ហេតុយា ឯកំ ។

(៩៤៦) នកុសលំ នអបចយគាមិំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៤៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៤៨) នកុសលំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៤៩) ហេតុយា បញ្ច ។

(៩៤៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនអាចយគាមិត្តិកៈ
កុសលត្តិកអាចយគាមិត្តិកៈ

(៩៤៤) ធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៤៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៩៤៦) ធម៌ ជាកុសល មិនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៤៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៤៨) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ផងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ផងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៤៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកនសេក្ខត្តិកេ
កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកំ

(៩៨០) នកុសលំ នសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៨១) ហេតុយា ឆ ។

(៩៨២) នកុសលំ នអសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា អព្យាកតោ អសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៨៣) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៨៤) នកុសលំ ននេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៨៥) ហេតុយា បញ្ច ។

នកុសលត្តិកនបរិត្តត្តិកេ
កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកំ

(៩៨៦) នកុសលំ នបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៨៧) ហេតុយា បញ្ច ។

៦១០

នកុសលត្តិកនសេក្ខត្តិកៈ
កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកៈ

(៩៨០) ធម៌ ជាកុសល ជាសេក្ខៈ ពឹងផ្អែក នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៩៨២) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអសេក្ខៈ ពឹងផ្អែក នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៨៤) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកនបរិត្តត្តិកៈ
កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកៈ

(៩៨៦) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានសភាពតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៤៥៨) នកុសលំ នមហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៥៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៤៦០) នកុសលំ នអប្បមាណំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អប្បមាណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៦១) ហេតុយា ទ្វេ ។

នកុសលត្តិកនបរិត្តារម្មណត្តិកេ
កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកំ

(៤៦២) នកុសលំ នបរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៦៣) ហេតុយា តីណិ ។

(៤៦៤) នកុសលំ នមហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៦៥) ហេតុយា ចត្តារិ ។

(៤៥៨) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដល់នូវសភាពដ៏ធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវសភាពដ៏ធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៥៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៦០) ធម៌ ជាកុសល ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នកុសលត្តិកនបរិត្តារម្មណត្តិកៈ
កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(៤៦២) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៦៤) ធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពដ៏ធំ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពដ៏ធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៩៦៦] នកុសលំ នអប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៦៧] ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនហីនត្តិកេ

កុសលត្តិកហីនត្តិកំ

[៩៦៨] នកុសលំ នហីនំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ ហីនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៦៩] ហេតុយា តីណិ ។

[៩៧០] នកុសលំ នមជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៧១] ហេតុយា ឆ ។

[៩៧២] នកុសលំ នបណីតំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៧៣] ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនមិច្ឆត្តត្តិកេ

កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកំ

[៩៧៤] នកុសលំ នមិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា

[៩៦៦] ធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនហីនត្តិកៈ

កុសលត្តិកហីនត្តិកៈ

[៩៦៨] ធម៌ ជាអកុសល ដ៏ថោកទាប ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៧០] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩៧២] ធម៌ ជាកុសលដ៏ឧត្តម ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនមិច្ឆត្តត្តិកៈ

កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកៈ

[៩៧៤] ធម៌ ជាអកុសល មានសភាពខុសនិងទៀង អាស្រ័យ

អកុសលោ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៧៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៧៦) នកុសលំ នសម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៧៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៧៨) នកុសលំ នអនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៧៩) ហេតុយា បញ្ច ។

នកុសលត្តិកនមគ្គារម្មណត្តិកំ
កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកំ

(៩៨០) នកុសលំ នមគ្គារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៨១) ហេតុយា ឆ ។

ខ្វះធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៧៦) ធម៌ ជាកុសល មានសភាពត្រូវនិងទៀង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៧៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៧៨) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង អាស្រ័យ ខ្វះធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកនមគ្គារម្មណត្តិកៈ
កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកៈ

(៩៨០) ធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៩៨២) នកុសលំ នមគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៨៣) ហេតុយា ឆ ។

(៩៨៤) នកុសលំ នមគ្គាធិបតិំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៨៥) ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនឧប្បន្នត្តិកេ
កុសលត្តិកឧប្បន្នត្តិកំ

(៩៨៦) នកុសលោ នឧប្បន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៩៨៧) អារម្មណេ អដ្ឋារស ។

(៩៨៨) នកុសលោ នបច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៩៨៩) អារម្មណេ អដ្ឋារស ។

(៩៨២) ធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាហេតុ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៩៨៤) ធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាអធិបតិ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនឧប្បន្នត្តិកៈ
កុសលត្តិកឧប្បន្នត្តិកៈ

(៩៨៦) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនទាន់កើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៩៨៧) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

(៩៨៨) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៩៨៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នកុសលត្តិកនអតីតារម្មណត្តិកេ

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកំ

(៩៩០) នកុសលំ នអតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៩១) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៩២) នកុសលំ នអនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ចយា កុសលោ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៩៣) ហេតុយា នវ ។

(៩៩៤) នកុសលំ នបច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៩៥) ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកេ

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

(៩៩៦) នកុសលំ នអជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នកុសលត្តិកនអតីតារម្មណត្តិកៈ

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកៈ

(៩៩០) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៩២) ធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៩៩៤) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

(៩៩៦) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៩៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៩៨) នកុសលំ នពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៩៩) ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនសនិទស្សនត្តិកេ
កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកំ

(១០០០) នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៩៩៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៩៨) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនសនិទស្សនត្តិកៈ
កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកៈ

(១០០០) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[១០០១] ហេតុយា ឆ ។

[១០០២] នកុសលំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[១០០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០០២] ធម៌ មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០០៣] ហេតុយា ឆ ។

[១០០៤] នកុសលំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ(១) ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០០៥] ហេតុយា តីណិ ។

នវេទនាត្តិកនកុសលត្តិកេ
វេទនាត្តិកកុសលត្តិកំ

[១០០៦] នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

១ ឱ. អនិទស្សនប្បដិឃោ ។

[១០០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០០៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ។ ក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានក និងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នវេទនាត្តិកនកុសលត្តិកៈ
វេទនាត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០០៦] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ។ ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោ មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុស មែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ វារៈ ២ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ពឹងផ្អែ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបក ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែ មិនមែនជាសុខ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែ ដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ

នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ចត្តារិ គណិតកេន ទ្វេ ទ្វេ បញ្ហា កាតព្វា ។

(១០០៧) ហេតុយា ចុទ្ទស ។

(១០០៨) នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០០៩) ហេតុយា ឯកវីស ។

(១០១០) នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នអព្យាកតោ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១០១១) អារម្មណេ ចុទ្ទស ។

ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខ មិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បញ្ហា ពីរៗ បណ្ឌិត គួររាប់ តម្រួតធ្វើឲ្យជា ៤ ។

(១០០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។

(១០០៨) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

(១០១០) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១០១១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។

នវិបាកត្តិកនកុសលត្តិកេ
វិបាកត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០១២) នវិបាកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា វិបាកធម្មធម្មោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០១៣) ហេតុយា តីណិ ។

(១០១៤) នវិបាកំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា វិបាកធម្មធម្មោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០១៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១០១៦) នវិបាកំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០១៧) ហេតុយា តីណិ ។

នវិបាកត្តិកនកុសលត្តិកៈ
វិបាកត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០១២) ធម៌ ជាកុសល មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០១៤) ធម៌ ជាអកុសល មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០១៦) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាវិបាកផងមិនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកនកុសលត្តិកោ
ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០១៨) នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នុបាទានិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០១៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១០២០) នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នុបាទានិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០២១) ហេតុយា តីណិ ។

(១០២២) នឧបាទិន្នុបាទានិយំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកនកុសលត្តិកៈ
ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០១៨) ធម៌ ជាកុសល មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០១៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០២០) ធម៌ ជាអកុសល មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០២១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០២២) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៤៣) ហេតុយា បញ្ច ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកនកុសលត្តិកេ
សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៤៤) នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៤៥) ហេតុយា ឯ ។

(១០៤៦) នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៤៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១០៤៨) នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៤៩) ហេតុយា ឯ ។

(១០៤៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកនកុសលត្តិកៈ
សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០៤៤) ធម៌ ជាកុសល ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនសៅហ្មង មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៤៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១០៤៦) ធម៌ ជាអកុសល ដែលសៅហ្មងផងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនសៅហ្មង មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៤៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៤៨) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនសៅហ្មងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៤៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នវិតក្កត្តិកនកុសលត្តិកេ

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៣០) នសវិតក្កសវិចារំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សវិតក្កសវិចារោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៣១) ហេតុយា បណ្ណរស ។

(១០៣២) នសវិតក្កសវិចារំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សវិតក្កសវិចារោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៣៣) ហេតុយា នវ ។

(១០៣៤) នសវិតក្កសវិចារំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៣៥) ហេតុយា សត្ត ។

នបីតិត្តិកនកុសលត្តិកេ

បីតិត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៣៦) នបីតិសហគតំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បីតិសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នវិតក្កត្តិកនកុសលត្តិកៈ

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០៣០) ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៣១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ។

(១០៣២) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៣៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(១០៣៤) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

នបីតិត្តិកនកុសលត្តិក

បីតិត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០៣៦) ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៣៧) ហេតុយា អដ្ឋវីស ។

(១០៣៨) នបីតិសហគតំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បីតិសហគតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៣៩) ហេតុយា អដ្ឋវីស ។

នទស្សនត្តិកនកុសលត្តិកោ
ទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៤០) នទស្សនេន បហាតព្វំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៤១) ហេតុយា តីណិ ។

(១០៤២) នទស្សនេន បហាតព្វំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៤៣) ហេតុយា ឆ ។

(១០៤៤) នទស្សនេន បហាតព្វំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

(១០៣៨) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ។

នទស្សនត្តិកនកុសលត្តិកៈ
ទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០៤០) ធម៌ ជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៤១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៤២) ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៤៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១០៤៤) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៦៥) ហេតុយា ២ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកនកុសលត្តិកេ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៦៦) នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៦៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១០៦៨) នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៦៩) ហេតុយា ២ ។

(១០៧០) នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៧១) ហេតុយា ២ ។

(១០៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកនកុសលត្តិកៈ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០៦៦) ធម៌ ជាកុសល មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៦៨) ធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១០៧០) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនមានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នអាចយគាមិត្តិកនកុសលត្តិកេ
អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកំ

[១០៥២] នអាចយគាមឹ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាចយគាមី កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៥៣] ហេតុយា ឆ ។

[១០៥៤] នអាចយគាមឹ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាចយគាមី អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៥៥] ហេតុយា តីណិ ។

[១០៥៦] នអាចយគាមឹ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៥៧] ហេតុយា បញ្ច ។

នសេក្ខត្តិកនកុសលត្តិកេ
សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកំ

[១០៥៨] នសេក្ខំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សេក្ខោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ឱ. នេវាចយគាមិនអបចយគាមី ។

នអាចយគាមិត្តិកនកុសលត្តិកៈ
អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៥២] ធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំកព្ចូនឡើង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ចូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៥៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០៥៤] ធម៌ ជាអកុសល ដល់នូវការសន្សំកព្ចូនឡើង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ចូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៥៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៥៦] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ចូនឡើង មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ចូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ចូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នសេក្ខត្តិកនកុសលត្តិកៈ
សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៥៨] ធម៌ ជាកុសល ជាសេក្ខៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៥៩) ហេតុយា ឆ ។

(១០៦០) ន សេក្ខំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៦១) ហេតុយា តីណិ ។

(១០៦២) ន សេក្ខំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៦៣) ហេតុយា បញ្ច ។

នបរិត្តត្តិកនកុសលត្តិកេ
បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៦៤) ន មហគ្គតំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា មហគ្គតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៦៥) ហេតុយា នវ ។

(១០៦៦) ន មហគ្គតំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បរិត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៥៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១០៦០) ធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៦២) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នបរិត្តត្តិកនកុសលត្តិកៈ
បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០៦៤) ធម៌ ជាកុសល ដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(១០៦៦) ធម៌ ជាអកុសល ដែលតូចឆ្មារ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៧] ហេតុយា តីណិ ។

[១០៦៨] នបរិត្តំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៦៩] ហេតុយា ឆ ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកេ
បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

[១០៧០] នបរិត្តារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បរិត្តារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៧១] ហេតុយា ឯកវីស ។

[១០៧២] នបរិត្តារម្មណំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បរិត្តារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៧៣] ហេតុយា ចុទ្ទស ។

នហីនត្តិកនកុសលត្តិកេ
ហីនត្តិកកុសលត្តិកំ

[១០៧៤] នហីនំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា មជ្ឈិមោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៦៨] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកៈ
បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៧០] ធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១០៧២] ធម៌ ជាអកុសល មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។

នហីនត្តិកនកុសលត្តិកៈ
ហីនត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៧៤] ធម៌ ជាកុសល ជាកណ្តាល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៧៥) ហេតុយា ឆ ។

(១០៧៦) ន ហីនំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ហីនោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៧៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១០៧៨) ន ហីនំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៧៩) ហេតុយា ឆ ។

នមិច្ឆត្តត្តិកនកុសលត្តិកោ
មិច្ឆត្តត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៨០) ន មិច្ឆត្តនិយតំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សម្មត្តនិយតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៨១) ហេតុយា ឆ ។

(១០៨២) ន មិច្ឆត្តនិយតំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា មិច្ឆត្តនិយតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៨៣) ហេតុយា ឆ ។

(១០៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១០៧៦) ធម៌ ជាអកុសល ដ៏ថោកទាប ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៧៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៧៨) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នមិច្ឆត្តត្តិកនកុសលត្តិកៈ
មិច្ឆត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០៨០) ធម៌ ជាកុសល មានសភាពត្រូវនិងទៀង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១០៨២) ធម៌ ជាអកុសល មានសភាពខុសនិងទៀង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១០៨៤) នមិច្ឆត្តនិយតំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៨៥) ហេតុយា ឆ ។

នមគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកេ
មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៨៦) នមគ្គារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា មគ្គារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៨៧) ហេតុយា បញ្ចត្តឹស ។

នអកុសលំ នអព្យាកតំ នត្ថិ ។

នឧប្បន្នត្តិកនកុសលត្តិកេ
ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៨៨) នឧប្បន្នោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១០៨៩) អារម្មណេ សត្ត[១] ។

[១] ម. ហេតុយា សត្ត ។

(១០៨៤) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នមគ្គារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកៈ
មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០៨៦) ធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ។

មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមានទេ ។

នឧប្បន្នត្តិកនកុសលត្តិកៈ
ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០៨៨) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១០៨៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(១០៩០) នឧប្បន្នោ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១០៩១) អារម្មណេ[១] ឆ ។

(១០៩២) នឧប្បន្នោ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១០៩៣) អារម្មណេ សត្ត ។

អតីតត្តិកំ ឧប្បន្នត្តិកសទិសំ ។

នអតីតារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកេ
អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៩៤) នអតីតារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៩៥) ហេតុយា ឯកវីស ។

(១០៩៦) នអតីតារម្មណំ នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. ហេតុយា ៤ ។

(១០៩០) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១០៩១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១០៩២) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១០៩៣) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

អតីតត្តិកៈ ប្រហែលគ្នានឹងឧប្បន្នត្តិកៈដែរ ។

នអតីតារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកៈ
អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០៩៤) ធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាអតីត ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

(១០៩៦) ធម៌ ជាអកុសល មានអារម្មណ៍ជាអតីត ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៩៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

នអជ្ឈត្តត្តិកនកុសលត្តិកេ
អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៩៨) នអជ្ឈត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ពហិទ្ធា កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នពហិទ្ធា នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អជ្ឈត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៩៩) ហេតុយា ទ្វេ ។

(១១០០) នអជ្ឈត្តំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ពហិទ្ធា អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១០១) ហេតុយា ទ្វេ ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកេ
អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

(១១០២) នអជ្ឈត្តារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អជ្ឈត្តារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១០៣) ហេតុយា ឆ ។

(១០៩៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នអជ្ឈត្តត្តិកនកុសលត្តិកៈ
អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១០៩៨) ធម៌ ជាកុសល ខាងក្រៅ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ខាងក្នុង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១១០០) ធម៌ ជាអកុសល ខាងក្រៅ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១០១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកៈ
អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

(១១០២) ធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១១០៤] ន អជ្ឈត្តារម្មណំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អជ្ឈត្តារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១១០៥] ហេតុយា ឆ ។

នសនិទស្សនត្តិកនកុសលត្តិកំ
សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ

[១១០៦] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន-សនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ន កុសលញ្ច ន អនិទស្សន-សប្បដិឃញ្ច ន កុសលញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្ស-នអប្បដិឃោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

[១១០៧] ហេតុយា តីណិ ។

[១១០៤] ធម៌ ជាអកុសល មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នសនិទស្សនត្តិកនកុសលត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១១០៦] ធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១០៨) នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១០៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១១១០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១១១) ហេតុយា សត្ត ។

នអនិទស្សនសប្បដិឃ នអព្យាកតមូលានិ

សត្តយេវ[១] ទុកមូលានិ សត្តយេវ ។

សព្វំ ឯកវីសតិយេវ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវេទនាត្តិកេ

សនិទស្សនត្តិកវេទនាត្តិកំ

(១១១២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១១៣) ហេតុយា តីណិ ។

១ ឱ. សត្តមេវ ។

(១១០៨) ធម៌ ជាអកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១១០) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១១១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

នអនិទស្សនសប្បដិឃមូល នអព្យាកតមូល មានវារៈ ៧ ទុកមូល

មានវារៈ ៧ ដែរ ។ បទទាំងអស់ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវេទនាត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកវេទនាត្តិកៈ

(១១១២) ធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១១៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នទុក្ខាយវេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១១៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១១១៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអទុក្ខម(១)សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១១៧) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវិបាកត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកវិបាកត្តិកំ

(១១១៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១១៩) ហេតុយា តីណិ ។

១. អទុក្ខមសុខាយ ។

(១១១៤) ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមានការឃើញផង មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១១៦) ធម៌ ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ មិនមានការឃើញផងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវិបាកត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកវិបាកត្តិកៈ

(១១១៨) ធម៌ ជាវិបាក មិនមានការឃើញផងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១១៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៦០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នវិបាកធម្មធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦១) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៦២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ សនិទស្សនត្តិកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

(១១៦៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១១៦០) ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៦២) ធម៌ មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ សនិទស្សនត្តិកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(១១៦៤) ធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១១៦៥) អារម្មណេ ឆ ។

(១១៦៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

(១១៦៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១១៦៦) ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

(១១៦៨) ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ សនិទស្សនត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(១១៣០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៣១) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៣២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៣៣) ហេតុយា បញ្ចវីស ។

(១១៣៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

នសនិទស្សនត្តិកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ សនិទស្សនត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(១១៣០) ធម៌ ដែលសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៣១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៣២) ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៣៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ។

(១១៣៤) ធម៌ មិនសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៣៥) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវិតក្កត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកវិតក្កត្តិកំ

(១១៣៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៣៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៣៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៣៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៤០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៤១) ហេតុយា ឯកាវីស ។

(១១៣៥) ក្នុ. ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវិតក្កត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកវិតក្កត្តិកៈ

(១១៣៦) ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៣៨) ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៤០) ធម៌ មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៤១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបីតិត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកបីតិត្តិកំ

[១១៤២] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១១៤៣] ហេតុយា តីណិ ។

[១១៤៤] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១១៤៥] ហេតុយា តីណិ ។

[១១៤៦] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១១៤៧] ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបីតិត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកបីតិត្តិកៈ

[១១៤២] ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ មិនមានការឃើញ តាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៤៤] ធម៌ ប្រកបដោយសុខ មិនមានការឃើញ តាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៤៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៤៦] ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមានការឃើញតាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៤៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកទស្សនត្តិកំ

(១១៤៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ នទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៤៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៥០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ នភាវនាយបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៥១) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៥២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នេវទស្សនេនភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នេវទស្សនេនភាវនាយបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៥៣) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកទស្សនត្តិកៈ

(១១៤៨) ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៤៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៥០) ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៥១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៥២) ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈទាំងមិនត្រូវលះដោយភាវនា ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈទាំងមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៥៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

(១១៨៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ(១) នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៨៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៨៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ភាវនាយបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៨៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៨៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នេវទស្សនេនភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នេវទស្សនេនភាវនាយបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៨៩) ហេតុយា ឯកវីស ។

១ ម. អនិទស្សនសប្បដិឃោ ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

(១១៨៤) ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៨៦) ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៨៨) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈទាំងមិនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាចយគាមិត្តិកេ

សនិទស្សនត្តិកអាចយគាមិត្តិកំ

(១១៦០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអាចយគាមឹ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦១) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៦២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអបចយគាមឹ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦៣) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៦៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាចយគាមិត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកអាចយគាមិត្តិកៈ

(១១៦០) ធម៌ ដល់នូវការសន្សំកព្ធូនឡើង មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ភ៏នីវត្ថុ ឪធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ធូនឡើង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៦២) ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកព្ធូនឡើង មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ភ៏នីវត្ថុ ឪធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ធូនឡើង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៦៤) ធម៌ មិនមែនជាដល់នូវការសន្សំកព្ធូនឡើងផងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ធូនឡើង ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ធូនឡើងផងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ធូនឡើង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦៥) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនសេក្ខត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកសេក្ខត្តិកំ

(១១៦៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៦៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៧០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នេវសេក្ខា នាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៧១) ហេតុយា ឯកាវីស ។

(១១៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសេក្ខត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកសេក្ខត្តិកៈ

(១១៦៦) ធម៌ ជាសេក្ខៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៦៨) ធម៌ ជាអសេក្ខៈ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៧០) ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិត្តត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកបរិត្តត្តិកំ

(១១៧២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៧៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

(១១៧៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៧៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៧៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអប្បមាណំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អប្បមាណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៧៧) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិត្តត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកបរិត្តត្តិកៈ

(១១៧២) ធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៧៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

(១១៧៤) ធម៌ ដល់នូវសភាពដ៏ធំ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពដ៏ធំ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៧៦) ធម៌ ប្រមាណមិនបាន មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នូវធម៌ មិនមែនប្រមាណមិនបាន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៧៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិត្តារម្មណត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកំ

(១១៧៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៧៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៨០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៨១) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៨២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៨៣) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិត្តារម្មណត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(១១៧៨) ធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៨០) ធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៨២) ធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុទុកំ

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកំ

(១១៨៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៨៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៨៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៨៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

(១១៨៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបណីតំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៨៩) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ

(១១៨៤) ធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញតែមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៨៦) ធម៌ ជាកណ្តាល ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកណ្តាល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

(១១៨៨) ធម៌ ឧត្តម មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនឧត្តម មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនមិច្ឆត្តត្តិកំ
សនិទស្សនត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកំ

(១១៩០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៩១) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៩២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៩៣) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៩៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៩៥) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនមិច្ឆត្តត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកៈ

(១១៩០) ធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ គឺផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៩២) ធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ គឺផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងទៀង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៩៤) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនមគ្គារម្មណត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកំ

(១១៩៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមគ្គារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៩៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៩៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមគ្គហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៩៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១២០០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមគ្គាធិបតិំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២០១) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនមគ្គារម្មណត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកៈ

(១១៩៦) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៩៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៩៨) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានមគ្គជាហេតុ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១២០០) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានមគ្គជាអធិបតី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតី ទើបកើតឡើងព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២០១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧប្បន្នត្តិកេ

សនិទស្សនត្តិកឧប្បន្នត្តិកំ

(១២០២) នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នឧប្បន្នោ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១២០៣) អារម្មណេ ៦ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអតីតត្តិកេ

សនិទស្សនត្តិកអតីតត្តិកំ

(១២០៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នបច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១២០៥) អារម្មណេ ៦ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអតីតារម្មណត្តិកេ

សនិទស្សនត្តិកអតីតារម្មណត្តិកំ

(១២០៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧប្បន្នត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកឧប្បន្នត្តិកៈ

(១២០២) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនទាន់កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ កើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១២០៣) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអតីតត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកអតីតត្តិកៈ

(១២០៤) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១២០៥) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអតីតារម្មណត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកអតីតារម្មណត្តិកៈ

(១២០៦) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦០៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១៦០៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦០៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១៦១០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦១១) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកោ
សនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

(១៦១២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦១៣) ហេតុយា តីណិ ។

(១៦០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦០៨) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦១០) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦១១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

(១៦១២) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១២១៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២១៧) ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ
សម្បយុត្តវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកតិកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

(១២១៦) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមទុកតិកបដ្ឋាន ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋានំ

នហេតុទុកនសហេតុកទុកេ

ហេតុទុកសហេតុកទុកំ

(១២១៦) នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ននហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១២១៧) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

(១២១៨) ននហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន

នហេតុទុកនសហេតុកទុកៈ

ហេតុទុកសហេតុកទុកៈ

(១២១៦) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១២១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១២១៨) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២១៩) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(១២២០) នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នហេតុំ នអហេតុកញ្ច ន នហេតុំ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១២២១) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(១២២២) នហេតុំ នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២១៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

(១២២០) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(១២២១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

នហេតុទុកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ
ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(១២២២) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦៣) ហេតុយា ចត្តារិ ។

(១៦៦៤) នហេតុំ នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៦៥) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកេ
ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកំ

(១៦៦៦) នហេតុំ នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច(១) ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៦៧) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៦៦៨) ននហេតុំ នអហេតុកញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៦៩) ហេតុយា ឯកំ ។

---
១ ម. នហេតុំចេវនអហេតុកំ ។

(១៦៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១៦៦៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ
ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកៈ

(១៦៦៦) ធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៦៦៨) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុផងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នហេតុទុកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(១២៣០) នហេតុំ នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៣១) ហេតុយា ឯកំ ។

(១២៣២) ននហេតុំ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ[1] ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៣៣) ហេតុយា ឯកំ ។

នហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកេ
ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកំ

(១២៣៤) នហេតុំ នហេតុំនសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នហេតុសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៣៥) ហេតុយា ឯកំ ។

---
១ ម. ននហេតុ ។

នហេតុទុកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ
ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(១២៣០) ធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៣១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១២៣២) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុផងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៣៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ
ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ

(១២៣៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៤៣៦) នហេតុំ នហេតុំនអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នហេតុអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៣៧) ហេតុយា ឯកំ ។

នហេតុទុកនសប្បច្ចយទុកេ
ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកំ

(១៤៣៨) នហេតុ នសប្បច្ចយោ ធម្មោ ហេតុស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៤៣៩) អារម្មណេ តីណិ ។

សង្ខតំ សប្បច្ចយសទិសំ ។

នហេតុទុកនសនិទស្សនទុកេ
ហេតុទុកសនិទស្សនទុកំ

(១៤៤០) នហេតុំ នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៤១) ហេតុយា តីណិ ។

(១៤៤២) នហេតុ នអនិទស្សនោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៤៣៦) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នហេតុទុកនសប្បច្ចយទុកៈ
ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកៈ

(១៤៣៨) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១៤៣៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សង្ខតៈ ប្រហែលគ្នានឹងសប្បច្ចយៈដែរ ។

នហេតុទុកនសនិទស្សនទុកៈ
ហេតុទុកសនិទស្សនទុកៈ

(១៤៤០) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៤១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៤៤២) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១៦៤៣) អារម្មណេ តីណិ ។

នហេតុទុកនសប្បច្ចយទុកេ
ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកំ

(១៦៤៤) នហេតុំ នសប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៤៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១៦៤៦) នហេតុំ នអប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៤៧) ហេតុយា ឯកំ ។

នហេតុទុកនរូបីទុកេ
ហេតុទុករូបីទុកំ

(១៦៤៨) នហេតុំ នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៤៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១៦៥០) នហេតុំ នអរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៤៣) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនសប្បច្ចយទុកៈ
ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកៈ

(១៦៤៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៤៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦៤៦) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៤៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នហេតុទុកនរូបីទុកៈ
ហេតុទុករូបីទុកៈ

(១៦៤៨) ធម៌ ជាហេតុ មានរូប អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៤៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦៥០) ធម៌ ជាហេតុ មិនមានរូប អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៨១) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនលោកិយទុកេ
ហេតុទុកលោកិយទុកំ

(១៦៨២) នហេតុំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឃដិតេន តីណិ ។

(១៦៨៣) នហេតុំ នលោកុត្តរំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៨៤) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ
ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

(១៦៨៥) នហេតុំ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនលោកិយទុកៈ
ហេតុទុកលោកិយទុកៈ

(១៦៨២) ធម៌ ជាហេតុ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ តាមន័យដែលរាប់មកហើយ មានវារៈ ៣ ។

(១៦៨៣) ធម៌ ជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ
ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

(១៦៨៥) ធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៨៦] ហេតុយា នវ ។

[១៦៨៧] នហេតុំ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ(១) ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ(២) ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦៨៨] ហេតុយា នវ ។

នហេតុទុកនោអាសវទុកេ

ហេតុទុកអាសវទុកំ

[១៦៨៩] នហេតុំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន-ហេតុំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ច នហេតុ អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នន-ហេតុំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នហេតុំ នោអាសវញ្ច ននហេតុំ នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

១ ម. នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ។ ២ ម. កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ។

[១៦៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៦៨៧] ធម៌ ជាហេតុ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនោអាសវទុកៈ

ហេតុទុកអាសវទុកៈ

[១៦៨៩] ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៦៦០) ហេតុយា បញ្ច ។

(១៦៦១) នហេតុំ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ(១) ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោអាសវោ ច នហេតុ នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ ននោអាសវញ្ច ននហេតុំ ននោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៦២) ហេតុយា បញ្ច ។

នហេតុទុកនសាសវទុកេ
ហេតុទុកសាសវទុកំ

(១៦៦៣) នហេតុំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច

---
១ ម នហេតុំ ។

(១៦៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(១៦៦១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នហេតុទុកនសាសវទុកៈ
ហេតុទុកសាសវទុកៈ

(១៦៦៣) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ

នហេតុ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៦៤) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនអាសវសម្បយុត្តទុកំ
ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកំ

(១២៦៥) ននហេតុំ នអាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៦៦) ហេតុយា តីណិ ។

(១២៦៧) នហេតុំ នអាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៦៨) ហេតុយា នវ ។

នហេតុទុកនអាសវសាសវទុកំ
ហេតុទុកអាសវសាសវទុកំ

(១២៦៩) នហេតុំ នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(១២៦៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១២៦៧) ធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនអាសវសាសវទុកៈ
ហេតុទុកអាសវសាសវទុកៈ

(១២៦៩) ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៧០) ហេតុយា បញ្ច ។

(១២៧១) នហេតុំ នអសាសវញ្ចេវ នោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សាសវោ ចេវ នោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៧២) ហេតុយា បញ្ច ។

នហេតុទុកនអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកេ
ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ

(១២៧៣) នហេតុំ នអាសវញ្ចេវ នអាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៧៤) ហេតុយា តីណិ ។

(១២៧៥) នហេតុំ នអាសវវិប្បយុត្តញ្ចេវ នោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៧៦) ហេតុយា តីណិ ។

(១២៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(១២៧១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

នហេតុទុកនអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(១២៧៣) ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៧៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(១២៧៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

នហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកេ
ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ

(១២៧៧) នហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៧៨) ហេតុយា តីណិ ។

(១២៧៩) នហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៨០) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកេ
ហេតុទុកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកំ

(១២៨១) នហេតុំ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៨២) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកៈ
ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

(១២៧៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈនៃប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ និងមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៧៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១២៧៩) ធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៨០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកៈ
ហេតុទុកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកៈ

(១២៨១) ធម៌ ជាហេតុ ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោគន្ថគោច្ឆកទុកេ

ហេតុទុកគន្ថគោច្ឆកទុកំ

(១២៨៣) នហេតុំ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៨៤) ហេតុយា នវ ។

នហេតុទុកនោឱឃគោច្ឆកទុកេ

ហេតុទុកឱឃគោច្ឆកទុកំ

(១២៨៥) នហេតុំ នោឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឱឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៨៦) ហេតុយា បញ្ច ។

នហេតុទុកនោយោគគោច្ឆកទុកេ

ហេតុទុកយោគគោច្ឆកទុកំ

(១២៨៧) នហេតុំ នោយោគំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ យោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៨៨) ហេតុយា បញ្ច ។

នហេតុទុកនោនីវរណគោច្ឆកទុកេ

ហេតុទុកនីវរណគោច្ឆកទុកំ

(១២៨៩) នហេតុំ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នហេតុទុកនោគន្ថគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកគន្ថគោច្ឆកទុកៈ

(១២៨៣) ធម៌ ជាហេតុ ជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនោឱឃគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកឱឃគោច្ឆកទុកៈ

(១២៨៥) ធម៌ ជាហេតុ ជាឱឃៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នហេតុទុកនោយោគគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកយោគគោច្ឆកទុកៈ

(១២៨៧) ធម៌ ជាហេតុ ជាយោគៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នហេតុទុកនោនីវរណគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកនីវរណគោច្ឆកទុកៈ

(១២៨៩) ធម៌ ជាហេតុ ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៩០) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោបរាមាសគោច្ឆកទុកេ

ហេតុទុកបរាមាសគោច្ឆកទុកំ

(១២៩១) នហេតុំ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

នហេតុទុកនសារម្មណទុកេ

ហេតុទុកសារម្មណទុកំ

(១២៩២) នហេតុំ នសារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

(១២៩៣) នហេតុំ នអនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តទុកេ

ហេតុទុកចិត្តទុកំ

(១២៩៤) នហេតុំ នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ

(១២៩១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបរាមាសៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនសារម្មណទុកៈ

ហេតុទុកសារម្មណទុកៈ

(១២៩២) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

(១២៩៣) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តទុកៈ

ហេតុទុកចិត្តទុកៈ

(១២៩៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៩៤] ហេតុយា តីណិ ។

[១២៩៥] នហេតុំ នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១២៩៧] ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនចេតសិកទុកោ
ហេតុទុកចេតសិកទុកំ

[១២៩៨] នហេតុំ នចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១២៩៩] ហេតុយា តីណិ ។

[១៣០០] នហេតុំ នអចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣០១] ហេតុយា តីណិ ។

[១២៩៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១២៩៦] ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនចេតសិកទុកៈ
ហេតុទុកចេតសិកទុកៈ

[១២៩៨] ធម៌ ជាហេតុ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៩៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣០០] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនចិត្តសម្បយុត្តទុកេ
ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកំ

[១៣០២] នហេតុំ នចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣០៣] ហេតុយា តីណិ ។

[១៣០៤] នហេតុំ នចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣០៥] ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋទុកេ
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកំ

[១៣០៦] នហេតុំ នចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣០៧] ហេតុយា តីណិ ។

[១៣០៨] នហេតុំ នចិត្តវិសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចិត្តវិសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នហេតុទុកនចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ
ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

[១៣០២] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣០៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

[១៣០៦] ធម៌ ជាហេតុ ច្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនច្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣០៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកការច្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកការច្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣០៩) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសមុដ្ឋានទុកេ
ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ

(១៣១០) នហេតុំ នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣១១) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣១២) នហេតុំ ននោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣១៣) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសហភុទុកេ
ហេតុទុកចិត្តសហភុទុកំ

(១៣១៤) នហេតុំ នោចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣១៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ
ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ

(១៣១០) ធម៌ ជាហេតុ តាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣១១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣១២) ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសហភុទុកៈ
ហេតុទុកចិត្តសហភុទុកៈ

(១៣១៤) ធម៌ ជាហេតុ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣១៦) នហេតុំ នោចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តានុបរិវត្តិទុកេ
ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកំ

(១៣១៧) នហេតុំ នោចិត្តានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣១៨) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកេ
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកំ

(១៣១៩) នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣២០) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣២១) នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣១៦) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ
ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ

(១៣១៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣១៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ

(១៣១៩) ធម៌ ជាហេតុ ច្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនច្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣២០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣២១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនច្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនច្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣២២) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកេ ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកំ

(១៣២៣) នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣២៤) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣២៥) នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣២៦) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកេ ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ

(១៣២៧) នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣២៨) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣២២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកៈ ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកៈ

(១៣២៣) ធម៌ ជាហេតុ ប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣២៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣២៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣២៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

(១៣២៧) ធម៌ ជាហេតុ ប្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣២៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣២៩) នហេតុំ នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៣០) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនអជ្ឈត្តិកទុកេ
ហេតុទុកអជ្ឈត្តិកទុកំ

(១៣៣១) នហេតុំ នអជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៣២) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣៣៣) នហេតុំ នពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៣៤) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនឧបាទាទុកេ
ហេតុទុកឧបាទាទុកំ

(១៣៣៥) នហេតុំ នឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣២៩) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនច្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនច្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនអជ្ឈត្តិកទុកៈ
ហេតុទុកអជ្ឈត្តិកទុកៈ

(១៣៣១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣៣៣) ធម៌ ជាហេតុ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៣៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនឧបាទាទុកៈ
ហេតុទុកឧបាទាទុកៈ

(១៣៣៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៣៦) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣៣៧) នហេតុំ ននោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៣៨) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនឧបាទិន្នទុកេ
ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកំ

(១៣៣៩) នហេតុំ នអនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៤០) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោឧបាទានគោច្ឆកទុកេ
ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ

(១៣៤១) នហេតុំ នោឧបាទានំ(១) ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៤២) ហេតុយា នវ ។

១ ម. នឧបាទានំ ។

(១៣៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣៣៧) ធម៌ជាហេតុ មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនឧបាទិន្នទុកៈ
ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកៈ

(១៣៣៩) ធម៌ជាហេតុ មិនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ
ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

(១៣៤១) ធម៌ជាហេតុ ជាឧបាទាន អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៤២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនោកិលេសគោច្ឆកទុកេ

ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកំ

(១៣៤៣) នហេតុំ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៤៤) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វទុកេ

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វទុកំ

(១៣៤៥) នហេតុំ នទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ ទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៤៦) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣៤៧) នហេតុំ ននទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៤៨) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនភាវនាយបហាតព្វទុកេ

ហេតុទុកភាវនាយបហាតព្វទុកំ

(១៣៤៩) នហេតុំ នភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ

នហេតុទុកនោកិលេសគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកៈ

(១៣៤៣) ធម៌ ជាហេតុ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៤៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

(១៣៤៥) ធម៌ ជាហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៤៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

(១៣៤៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៤៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

នហេតុទុកនភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

ហេតុទុកភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

(១៣៤៩) ធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែក

បច្ចយា ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៨០) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣៨១) នហេតុំ នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៨២) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកេ ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

(១៣៨៣) នហេតុំ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ឯកំ ។

(១៣៨៤) ននហេតុំ ននទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ននទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ(១) ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៨៥) ហេតុយា តីណិ ។

១ ម. ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ។

នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៨០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣៨១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(១៣៨៣) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ ។

(១៣៨៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកេ
ហេតុទុកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកំ

(១៣៥៦) នហេតុំ នភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ភាវនាយបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៥៧) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៣៥៨) ននហេតុំ ននភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នភាវនាយបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៥៩) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនសវិតក្កទុកេ
ហេតុទុកសវិតក្កទុកំ

(១៣៦០) នហេតុំ នសវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៦១) ហេតុយា តីណិ ។

សព្វត្ថ សង្ខិត្តំ ។

នហេតុទុកនភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ
ហេតុទុកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(១៣៥៦) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៥៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៣៥៨) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៥៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនសវិតក្កទុកៈ
ហេតុទុកសវិតក្កទុកៈ

(១៣៦០) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សេចក្តីបំប្រួញ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

នហេតុទុកនសរណទុកេ

ហេតុទុកសរណទុកំ

(១៣៦២) នហេតុំ នសរណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៦៣) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣៦៤) នហេតុំ នអរណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ន'នហេតុំ នអរណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ នអរណញ្ច ននហេតុំ នអរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៦៥) ហេតុយា តីណិ ។

នសហេតុកទុកនហេតុទុកេ

សហេតុកទុកហេតុទុកំ

(១៣៦៦) នសហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច

នហេតុទុកនសរណទុកៈ

ហេតុទុកសរណទុកៈ

(១៣៦២) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយរណៈ (សភាពលាមក) ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣៦៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសហេតុកទុកនហេតុទុកៈ

សហេតុកទុកហេតុទុកៈ

(១៣៦៦) ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌

សហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសហេតុកំ នហេតុញ្ច នអហេតុកំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៦៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣៦៨) នសហេតុកំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៦៩) ហេតុយា តីណិ(១) ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកនហេតុទុកេ
ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ

(១៣៧០) នហេតុសម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។ សហេតុកទុកសទិសំ ។

១ ឧ. ហេតុយា ជាតិ ទិស្សតិ ។

មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣៦៨) ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកនហេតុទុកៈ
ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ

(១៣៧០) ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។ ប្រហែលគ្នានឹងសហេតុកទុកៈដែរ ។

នហេតុសហេតុកទុកនហេតុទុកេ
ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ

(១៣៧១) នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុចេវ សហេតុកោ ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៧២) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៣៧៣) នអហេតុកញ្ចេវ ននហេតុញ្ច(១) ន-នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោចេវ នចហេតុ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៧៤) ហេតុយា ឯកំ ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកនហេតុទុកេ
ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ

(១៣៧៥) នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ន-ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៧៦) ហេតុយា ឯកំ ។

១ ម. ននហេតុំ ។

នហេតុសហេតុកទុកនហេតុទុកៈ
ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ

(១៣៧១) ធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៣៧៣) ធម៌ ប្រកបដោយហេតុផងមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៧៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកនហេតុទុកៈ
ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ

(១៣៧៥) ធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៣៧៧) នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ចេវ នចហេតុ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៧៨) ហេតុយា ឯកំ ។

អន្តិមទុកំ ន លព្ភតិ ។

នសប្បច្ចយទុកនហេតុទុកេ
សប្បច្ចយទុកហេតុទុកំ

(១៣៧៩) នអប្បច្ចយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៨០) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៣៨១) នអប្បច្ចយំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៨២) ហេតុយា ឯកំ ។

សង្ខតំ សប្បច្ចយសទិសំ ។

(១៣៧៧) ធម៌ ប្រកបដោយហេតុផងមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៧៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

អន្តិមទុកៈ បណ្ឌិត មិនគប្បីបានទេ ។

នសប្បច្ចយទុកនហេតុទុកៈ
សប្បច្ចយទុកហេតុទុកៈ

(១៣៧៩) ធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៨០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៣៨១) ធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សង្ខតធម៌ ប្រហែលគ្នានឹងសប្បច្ចយធម៌ដែរ ។

នសនិទស្សនទុកនហេតុទុកៈ
សនិទស្សនទុកហេតុទុកៈ

(១៣៨៣) ធម៌ មិនមានការឃើញ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៣៨៥) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសប្បដិឃទុកនហេតុទុកៈ
សប្បដិឃទុកហេតុទុកៈ

(១៣៨៧) ធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៣៨៩) ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នសនិទស្សនទុកនហេតុទុកេ
សនិទស្សនទុកហេតុទុកំ

(១៣៨៣) នសនិទស្សនំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៨៤) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៣៨៥) នសនិទស្សនំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៨៦) ហេតុយា តីណិ ។

នសប្បដិឃទុកនហេតុទុកេ
សប្បដិឃទុកហេតុទុកំ

(១៣៨៧) នសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៨៨) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៣៨៩) នសប្បដិឃំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៩០) ហេតុយា តីណិ ។

នរូបីទុកនហេតុទុកេ
រូបីទុកហេតុទុកំ

(១៣៩១) នរូបី នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នរូបី ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

នលោកិយទុកនហេតុទុកេ
លោកិយទុកហេតុទុកំ

(១៣៩២) នលោកិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកុត្តរោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ នលោកុត្តរំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

(១៣៩៣) ហេតុយា ទ្វេ ។

(១៣៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នរូបីទុកនហេតុទុកៈ
រូបីទុកហេតុទុក

(១៣៩១) ធម៌ មិនមានរូប ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនមានរូប មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានរូប មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ តាមន័យ ដែលរាប់មកហើយ មានវារៈ ៣ ។

នលោកិយទុកនហេតុទុកៈ
លោកិយទុកហេតុទុកៈ

(១៣៩២) ធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាលោកិយ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៣៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៣៩៤) នលោកិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នលោកុត្តរំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៣៩៥) ហេតុយា ចត្តារិ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនហេតុទុកេ
កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកហេតុទុកំ

(១៣៩៦) នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៩៧) ហេតុយា នវ ។

(១៣៩៨) នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៩៩) ហេតុយា នវ ។

(១៣៩៤) ធម៌ ជាលោកិយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាលោកិយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ ។

(១៣៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនហេតុទុកៈ
កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកហេតុទុកៈ

(១៣៩៦) ធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៩៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(១៣៩៨) ធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នោអាសវទុកនហេតុទុកេ
អាសវទុកហេតុទុកំ

(១៦០០) នោអាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ននោអាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នោអាសវំ នហេតុញ្ច ននោអាសវំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៦០១) ហេតុយា បញ្ច ។

(១៦០២) នោអាសវំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននោអាសវំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោអាសវំ ននហេតុញ្ច ននោអាសវំ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បញ្ច ។

សង្ខិត្តំ ។

នោអាសវទុកនហេតុទុកៈ
អាសវទុកហេតុទុកៈ

(១៦០០) ធម៌ ជាអាសវៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៦០១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(១៦០២) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៥ ។

សេចក្ដីសង្ខេប ។

នសារម្មណទុកនហេតុទុកេ

សារម្មណទុកហេតុទុកំ

(១៦០៣) ន សារម្មណំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦០៤) ហេតុយា តីណិ ។

(១៦០៥) ន អនារម្មណំ ន ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦០៦) ហេតុយា តីណិ ។

សង្ខិត្តំ ។

នសរណទុកនហេតុទុកេ

សរណទុកហេតុទុកំ

(១៦០៧) ន សរណំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អរណំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសារម្មណទុកនហេតុទុកៈ

សារម្មណទុកហេតុទុកៈ

(១៦០៣) ធម៌ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦០៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦០៥) ធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សេចក្ដីសង្ខេប ។

នសរណទុកនហេតុទុកៈ

សរណទុកហេតុទុកៈ

(១៦០៧) ធម៌ មិនមានរណៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦០៨) ហេតុយា ទ្វេ ។

(១៦០៩) នសរណំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអរណំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦១០) ហេតុយា តីណិ ។

សង្ខិត្តំ ។

នសរណទុកនសហេតុកទុកេ
សរណទុកសហេតុកទុកំ

(១៦១១) នសរណំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអរណំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សហេ-តុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦១២) ហេតុយា ទ្វេ ។

(១៦០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៦០៩) ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សេចក្ដីសង្ខេប ។

នសរណទុកនសហេតុកទុកៈ
សរណទុកសហេតុកទុកៈ

(១៦១១) ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦១២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៦១៣) នសរណំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា។ នអរណំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៦១៤) ហេតុយា ទ្វេ ។

នសរណទុកនហេតុសម្បយុត្តទុកេ
សរណទុកហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(១៦១៥) នសរណំ នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៦១៦) ហេតុយា ទ្វេ ។

(១៦១៧) នសរណំ នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៦១៨) ហេតុយា ទ្វេ ។

(១៦១៣) ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦១៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ
សរណទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(១៦១៥) ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦១៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៦១៧) ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦១៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនហេតុសហេតុកទុកំ
សរណទុកហេតុសហេតុកទុកំ

(១៦១៩) នសរណំ នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ហេតុចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអរណំ នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ហេតុចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦២០) ហេតុយា ទ្វេ ។

(១៦២១) នសរណំ នអហេតុកញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សហេតុកោ ចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអរណំ នអហេតុកញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សហេតុកោ ចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦២២) ហេតុយា ទ្វេ ។

ហេតុចេវហេតុសម្បយុត្តទុកំ សង្ខិត្តំ ។

នសរណទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ
សរណទុកហេតុសហេតុកទុកៈ

(១៦១៩) ធម៌ មិនមានរណៈ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦២០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៦២១) ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយហេតុផងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ប្រកបដោយហេតុផងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦២២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ហេតុចេវហេតុសម្បយុត្តទុកៈ មានសេចក្តីសង្ខេប ។

នសរណទុកនហេតុនសហេតុកទុកេ
សរណទុកនហេតុសហេតុកទុកំ

(១៤២៣) នសរណំ នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ នហេតុសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤២៤) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៤២៥) នសរណំ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ នហេតុអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអរណំ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ នហេតុអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៤២៦) ហេតុយា ទ្វេ ។

នសរណទុកនសប្បច្ចយទុកេ
សរណទុកសប្បច្ចយទុកំ

(១៤២៧) នសរណោ នសប្បច្ចយោ ធម្មោ អរណស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស ។បេ។ ឯកំ ។

នសរណទុកនហេតុនសហេតុកទុកៈ
សរណទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ

(១៤២៣) ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុនៃប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤២៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(១៤២៥) ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៤២៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនសប្បច្ចយទុកៈ
សរណទុកសប្បច្ចយទុកៈ

(១៤២៧) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយបច្ច័យ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយបច្ច័យ ។បេ។ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនសង្ខតទុកេ

សរណទុកសង្ខតទុកំ

(១៦២៧) នសរណោ នសង្ខតោ ធម្មោ ។ សង្ខិត្តំ ។

នសរណទុកនសនិទស្សនទុកេ

សរណទុកសនិទស្សនទុកំ

(១៦២៩) នសរណំ នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៦៣០) ហេតុយា តីណិ ។

នសរណទុកនសប្បដិឃទុកេ

សរណទុកសប្បដិឃទុកំ

(១៦៣១) នសរណំ នសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៦៣២) ហេតុយា តីណិ ។

នសរណទុកនសង្ខតទុកៈ

សរណទុកសង្ខតទុកៈ

(១៦២៧) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនសង្ខតៈ ។ សេចក្តីសង្ខេប ។

នសរណទុកនសនិទស្សនទុកៈ

សរណទុកសនិទស្សនទុកៈ

(១៦២៩) ធម៌មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសរណទុកនសប្បដិឃទុកៈ

សរណទុកសប្បដិឃទុកៈ

(១៦៣១) ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសរណទុកនរូបីទុកេ
សរណទុករូបីទុកំ

(១៤៣៣) នសរណំ នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៣៤) ហេតុយា ទ្វេ ។

(១៤៣៥) នសរណំ នអរូបឹ ធម្មំ បច្ចយា សរណោ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៣៦) ហេតុយា ទ្វេ ។

នសរណទុកនលោកិយទុកេ
សរណទុកលោកិយទុកំ

(១៤៣៧) នសរណំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៣៨) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៤៣៩) នសរណំ នលោកុត្តរំ ធម្មំ បច្ចយា អរណោ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសរណទុកនរូបីទុកៈ
សរណទុករូបីទុកៈ

(១៤៣៣) ធម៌ មិនមានរណៈ មានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៣៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៤៣៥) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ មិនមានរូប ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនលោកិយទុកៈ
សរណទុកលោកិយទុកៈ

(១៤៣៧) ធម៌ មិនមានរណៈ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(១៤៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៤៣៩) ធម៌ មិនមានរណៈ ជាលោកុត្តរៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦០) ហេតុយា ឯកំ ។

នសរណទុកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ
សរណទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

(១៦៦១) នសរណំ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៦២) ហេតុយា តីណិ ។

(១៦៦៣) នសរណំ នកេនចិនវិញ្ញេយ្យំ(១) ធម្មំ បដិច្ច អរណោ កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៦៤) ហេតុយា តីណិ ។

នសរណទុកនអាសវគោច្ឆកទុកេ
សរណទុកអាសវគោច្ឆកទុកំ

(១៦៦៥) នអរណំ នអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកំ ។

១ ម. នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ។

(១៦៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ
សរណទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុក

(១៦៦១) ធម៌ មិនមានរណៈ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ដែលមិនមែនគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦៦៣) ធម៌ មិនមានរណៈ ដែលមិនមែនគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ដែលមិនមែនជាមិនមែនគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសរណទុកនអាសវគោច្ឆកទុកៈ
សរណទុកអាសវគោច្ឆកទុកៈ

(១៦៦៥) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកេ
សរណទុកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកំ

[១៦៦៦] នអរណំ នសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦៦៧] ហេតុយា ឯកំ ។

នសរណទុកនគន្ថគោច្ឆកទុកេ
សរណទុកគន្ថគោច្ឆកទុកំ

[១៦៦៨] នអរណំ នគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦៦៩] ហេតុយា ឯកំ ។

នសរណទុកនឱឃគោច្ឆកទុកេ
សរណទុកឱឃគោច្ឆកទុកំ

[១៦៧០] នអរណំ នឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ឱឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦៧១] ហេតុយា ឯកំ ។

នសរណទុកនសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកៈ
សរណទុកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកៈ

[១៦៦៦] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនគន្ថគោច្ឆកទុកៈ
សរណទុកគន្ថគោច្ឆកទុកៈ

[១៦៦៨] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាគន្ថៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនឱឃគោច្ឆកទុកៈ
សរណទុកឱឃគោច្ឆកទុកៈ

[១៦៧០] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាឱឃៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនយោគគោច្ឆកទុកេ
សរណទុកយោគគោច្ឆកទុកំ

(១៦៨២) នអរណំ នយោគំ(១) ធម្មំ បដិច្ច សរណោ យោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៨៣) ហេតុយា ឯកំ ។

នសរណទុកននីវរណគោច្ឆកទុកេ
សរណទុកនីវរណគោច្ឆកទុកំ

(១៦៨៤) នអរណំ ននីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៨៥) ហេតុយា ឯកំ ។

នសរណទុកនបរាមាសគោច្ឆកទុកេ
សរណទុកបរាមាសគោច្ឆកទុកំ

(១៦៨៦) នអរណំ នបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៨៧) ហេតុយា ឯកំ ។

---
១ ឱ. នអរណំ នោយោគំ ។

នសរណទុកនយោគគោច្ឆកទុកៈ
សរណទុកយោគគោច្ឆកទុកៈ

(១៦៨២) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាយោគៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកននីវរណគោច្ឆកទុកៈ
សរណទុកនីវរណគោច្ឆកទុកៈ

(១៦៨៤) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជានីវរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ
សរណទុកបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ

(១៦៨៦) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបរាមាសៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនសារម្មណទុកេ

សរណទុកសារម្មណទុកំ

(១៦៥៨) នសរណំ នសារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកំ ។

(១៦៥៩) នសរណំ នអនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៦០) ហេតុយា ទ្វេ ។

នសរណទុកនចិត្តទុកេ

សរណទុកចិត្តទុកំ

(១៦៦១) នសរណំ នចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៦២) ហេតុយា ទ្វេ ។ សង្ខិត្តំ ។

នសរណទុកនចេតសិកទុកេ

សរណទុកចេតសិកទុកំ

(១៦៦៣) នសរណំ នចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសរណទុកនសារម្មណទុកៈ

សរណទុកសារម្មណទុកៈ

(១៦៥៨) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ ។

(១៦៥៩) ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនចិត្តទុកៈ

សរណទុកចិត្តទុកៈ

(១៦៦១) ធម៌ មិនមានរណៈ ជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីសង្ខេប ។

នសរណទុកនចេតសិកទុក

សរណទុកចេតសិកទុកៈ

(១៦៦៣) ធម៌ មិនមានរណៈ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៦៤) ហេតុយា ទ្វេ ។

នសរណទុកនចិត្តសម្បយុត្តទុកេ
សរណទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកំ

(១៤៦៥) នសរណំ នចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ ។

នសរណទុកនចិត្តសំសដ្ឋទុកេ
សរណទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកំ

(១៤៦៦) នសរណំ នចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៦៧) ហេតុយា ទ្វេ ។ បេ ។

នសរណទុកនទស្សនេនបហាតព្វទុកេ
សរណទុកទស្សនេនបហាតព្វទុកំ

(១៤៦៨) នអរណំ នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ
សរណទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

(១៤៦៥) ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ
សរណទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

(១៤៦៦) ធម៌ មិនមានរណៈ ច្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនច្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។

នសរណទុកនទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ
សរណទុកទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

(១៤៦៨) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៦៩) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៤៧០) នអរណំ ននទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ននទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៧១) ហេតុយា ឯកំ ។ សង្ខិត្តំ ។

នសរណទុកនសឧត្តរទុកេ
សរណទុកសឧត្តរទុកំ

(១៤៧២) នសរណំ នសឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៧៣) ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(១៤៧៤) នសរណោ នសឧត្តរោ ធម្មោ អរណស្ស សឧត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

(១៤៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៤៧០) ធម៌ មិនមានរណៈ ដែលមិនមែនជាត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ដែលមិនមែនជាត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីសង្ខេប ។

នសរណទុកនសឧត្តរទុកៈ
សរណទុកសឧត្តរទុកៈ

(១៤៧២) ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៧៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(១៤៧៤) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៤៧៥) នសរណោ នសឧត្តរោ ធម្មោ អរណស្ស សឧត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

(១៤៧៦) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។បេ។ អវិគតេ ឯកំ ។បេ។

(១៤៧៧) នសរណោ នសឧត្តរោ ធម្មោ អរណស្ស សឧត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ... សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៤៧៨) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ឯកំ ។

(១៤៧៩) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

(១៤៨០) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(១៤៧៥) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៤៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។បេ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។បេ។

(១៤៧៧) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

(១៤៧៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៤៧៩) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៨០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(១៦៨១) នសរណំ នអនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៨២) ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(១៦៨៣) នសរណោ នអនុត្តរោ ធម្មោ អរណស្ស អនុត្តរស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៦៨៤) អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ឯកំ អត្ថិយា ឯកំ នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(១៦៨៥) នសរណោ នអនុត្តរោ ធម្មោ អរណស្ស អនុត្តរស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ... បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអរណោ នអនុត្តរោ ធម្មោ អរណស្ស អនុត្តរស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៦៨១) ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមែនជាឧត្តរៈ អាស្រ័យនឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៦៨៣) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ជាអនុត្តរៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(១៦៨៤) ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប ច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៦៨៥) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ជាអនុត្តរៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ជាអនុត្តរៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(១៤៨៦) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ នឧបនិស្សយេ ឯកំ នបុរេជាតេ ទ្វេ នោវិគតេ ទ្វេ ។

(១៤៨៧) ឧបនិស្សយបច្ចយា នហេតុយា ទ្វេ ។

(១៤៨៨) នហេតុបច្ចយា ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ឯកំ អត្ថិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ
ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

បច្ចនីយានុលោមប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

អនុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានតោ បដ្ឋាយ យាវ បរិយោសានា តិំសមត្តេហិ ភាណវារេហិ បដ្ឋានំ ។

បដ្ឋានប្បករណំ បរិបុណ្ណំ ។

អភិធម្មបិដកំ និដ្ឋិតំ ។

(១៤៨៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យមានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៤៨៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(១៤៨៨) ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត
គប្បីឲ្យពិស្ដារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមប្បដ្ឋាន ។

បដ្ឋាន តាំងដើមអំពីអនុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន ដល់បរិយោសាន ប្រកបដោយភាណវារៈ ៣០ ។

បដ្ឋានប្បករណ៍ បរិបូណ៌ប៉ុណ្ណេះ ។

ចប់ អភិធម្មបិដក ។

ឯត្តាវតា ច អម្ហេហិ យំ បុញ្ញំ បសុតំ ពហុំ
តំ នោ ទេវានុមោទន្តុ សព្វសម្បត្តិសិទ្ធិយា
ទុក្ខប្បត្តា ច និទ្ទុក្ខា ភយប្បត្តា ច និព្ភយា
សោកប្បត្តា ច និស្សោកា ខេមំ បប្បោន្តុ បាណិនោ
សព្វេ ពុទ្ធា ពលប្បត្តា បច្ចេកានញ្ច យំ ពលំ
តេសំ ច ធម្មតេជេន រក្ខំ ពន្ធាមិ សព្វសោ ។

បុណ្យណាដ៏ច្រើន ដែលយើងទាំងឡាយបានកសាងហើយ ទាំងអំពាលនេះ សូមទេវតាទាំងឡាយ អនុមោទនានូវបុណ្យនោះ របស់យើងទាំងឡាយ ដើម្បីសម្បត្តិសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង សត្វទាំងឡាយ ដែលដល់ហើយនូវទុក្ខ សូមឲ្យជាសត្វបាត់ទុក្ខទៅ ដែលដល់ហើយនូវភ័យ សូមឲ្យជាសត្វបាត់ភ័យទៅ ដែលដល់ហើយនូវសោក សូមឲ្យជាសត្វបាត់សោកទៅ សូមឲ្យសត្វទាំងឡាយដល់នូវសេចក្ដីក្សេមក្សាន្ត ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយគ្រប់ព្រះអង្គ សុទ្ធតែទ្រទ្រង់នូវកម្លាំង ព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងឡាយ ក៏មានកម្លាំង ខ្ញុំសូមចងនូវការរក្សា ដោយធម្មតេជៈនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ និងព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងឡាយនោះ ដោយប្រការទាំងពួង ។

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស សត្តមោ ភាគោ

មាតិកាបត្តិ

៣០៦

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សត្តមភាគ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

វិរុទ្ធាវិរុទ្ធបត្តំ

វិរុទ្ធបាឋោ	អវិរុទ្ធបាឋោ	អង្កេ	វង្កលេខាយំ
បរិត្តកិកំ	បរិត្តត្តិកំ	១៨	៨
រូបីទុកសនិទស្សនត្តិក	រូបីទុកសនិទស្សនត្តិក	១០១	៨
ហេតុប្បច្ចយោ	ហេតុប្បច្ចយោ ។	១៣៣	១៧
ឥម្ម	ឥមំ	១៣៣	១៧
កុសលត្តិកហេត-	កុសលត្តិកហេតុ-	១៣៤	១០
កុសលត្តិកហេតុហេត-	កុសលត្តិកហេតុហេតុ-	១៣៨	៧
-សម្បយត្តទុកេ	-សម្បយុត្តទុកេ	១៤២	៦
កសលត្តិក-	កុសលត្តិក-	១៤៤	១៧
បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ	បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ	១៨៦	៣
បច្ចនីយានុលោមបដ្ឋានំ	បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកបដ្ឋាន	១៦៦	១
កុសលស្ស	អកុសលស្ស	២៣០	១៨
បញ្ហាវារម្ប	បញ្ហាវារម្បិ	២៨២	៧
ហេតទុក-	ហេតុទុក-	២៦៨	១៨
នហេតុទុកេ-	នហេតុទុកេ-	២៨៨	២

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
បច្ចនីយានុលោមត្តិកបដ្ឋាន នកុសលត្តិកៈ កុសលត្តិក	បច្ចនីយានុលោមត្តិកបដ្ឋាន	៨	០
ប្រកបយោគដោលស	ប្រកបដោយោគលស	១១	៧
មិនមានជាចេតសិក	មិនមែនជាចេតសិក	៣៤	១៨
"	"	៣៤	១៧
ចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ	ចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ	៣៣	១៣
នហេតហេតុ-	នហេតុហេតុ-	៨២	១៨
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ	ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។	៦១	២០
ទស្សនេន-	នទស្សនេន-	៧៣	២
សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកៈ	សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកៈ	៧៤	១០
នប្បច្ចយទុកកុសលត្តិកៈ	នប្បច្ចយទុកនកុសលត្តិកៈ	៧៦	៧
សរណទុកកុសលត្តិកៈ	សរណទុកកុសលត្តិកៈ	៧៨	៩
(៣៤១)	(៣៨១)	៨៣	១៦
នហេតុទុកនបរិត្តត្តិកៈ	នហេតុទុកនបរិត្តត្តិកៈ	៨៩	៩
កេនចិវិញ្ញេយ្យទុក-	កេនចិវិញ្ញេយ្យទុក-		
សននិទស្សនត្តិកៈ	សនិទស្សនត្តិកៈ	១០៣	៤

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
កុសលត្តិហេតុទុក:	កុសលត្តិកហេតុទុក:	១២៩	១៥
ព្រោះហេតុប្បច័យ	ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ	១២៩	១៩
មិនមែនជាកុសល	មិនមែនជាអកុសល	១២៩	២០
មិនមែនជាកុសល	មិនមែនជាអកុសល	១៣០	១០
មិនមនជាអព្យាក្រឹត	មិនមែនជាអព្យាក្រឹត	១៣៣	២
មានក់: ២	មានក់: ១	១៣៤	១៧
ធម៌មិនមែនជាហេតុ	ធម៌មិនមានហេតុ	១៣៦	១៣
ជាលោកុត្តរ:	ជាលោកុត្តរ: . . . . . ។	១៣៩	៥
វិប្បយត្តសាសវទុក:	វិប្បយុត្តសាសវទុក:	១៤៣	៣
ហេតុប្បច្ច័ក	ហេតុប្បច្ច័យ ។	១៤៨	៨
បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិក:	បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិក:	២២៨	៧
ហេតុទុកសប្បច្ចយទក:	ហេតុទុកសប្បច្ចយទុក:	២៥៧	៧
ដែលគប្បីដឹងច្បាស់- នសរណទុកនយោគ	ដែលមិនមែនគប្បីដឹងច្បាស់ នសរណទុកនយោគ	២៨៣	១៤
គោច្ឆកទក:	គោច្ឆកទុក:	២៩៤	២